

CCD
DÂMBOVIȚA

CONSULTANȚĂ
DEZVOIȚARE PROFESIONALĂ
COMUNICARE
ASIGURAREA CALITĂȚII
EXPERIENȚĂ
PARTENERIATE
PROIECTE EDUCATIONALE
INOVATIE

COMPETENȚĂ PROFESIONALĂ
INTEGRARE EUROPEANĂ
ÎNVĂȚARE
EDUCAȚIE PERMANENTĂ
EDUCAȚIE EUROPEANĂ

FORMARE CONTINUĂ
INCLUZIUNE SOCIALĂ
INFORMARE
CULTURĂ
COLABORARE

www.ccd-dambovita.ro

Graiul

Dâmboviței

Publicație online a cadrelor didactice
din județul Dâmbovița

CASA CORPULUI DIDACTIC
DÂMBOVITA

NUMĂRUL 7 -SERIE NOUĂ

IANUARIE 2022

COORDONATOR REVISTĂ:**Prof. Diana-Elena DIACONU, Director CCD Dâmbovița****CONSILIERI ȘTIINȚIFICI:****Prof. Cătălina HOMEGHUI, Inspector Școlar General, IȘJ Dâmbovița****Prof. Laurenția ARJAN, Inspector Școlar General Adjunct, IȘJ Dâmbovița****Prof., Alexandru MITRU, Inspector Școlar General Adjunct, IȘJ Dâmbovița****COLECTIVUL DE REDACȚIE:****Coordonator colectiv de redacție:****Prof. metodist Daniela SÎRBU, CCD Dâmbovița****Membrii colectivului de redacție:****Prof. metodist Crenguța Alexe, CCD Dâmbovița****Prof. metodist Livia GRIGORESCU, CCD Dâmbovița****Prof. metodist Aurora SOLOMON, CCD Dâmbovița****Informatician Virgiliu Ilie, CCD Dâmbovița****Colaboratori:****Prof. dr. Mirela MIHĂESCU, Inspector școlar, IȘJ Dâmbovița****Prof. Valentin STANCU, Inspector școlar, IȘJ Dâmbovița****ISSN 2559-5849****ISSN-L 1583-249 X**

Articolele publicate nu angajează decât responsabilitatea autorilor și nu reflectă în mod necesar opinia colectivului de redacție.

Reproducerea oricărui material, fără acordul colectivului de redacție, este strict interzisă!

Adresa: Târgoviște, Calea Domnească, Nr. 127;

Telefon / Fax 0245.220.569

E-mail: ccddambovita@yahoo.com

Web: <http://www.ccd-dambovita.ro>

Din sumar...

Experiențe în proiecte

- Noul program Erasmus+ în județul Dâmbovița- *prof. Stancu Valentin*
- Instrumentele digitale și eficientizarea învățării-*prof. Grigorescu Livia Elena*
- Educație pentru dezvoltare sustenabilă-*prof. Grigorescu Livia Elena*
- Acreditarea Erasmus+ - premisa formării cadrelor didactice- *prof. Grigorescu Livia Elena*
- How to address bullying in the classroom and promote positive behaviors?-*prof. Bănanu Georgiana*
- Stagiul de practică în Valencia-*prof. Diaconu Diana Elena*
- Efectul utilizării mediilor de socializare de către adolescenți și eficiența metodelor de combatere a discriminării în mediul școlar- *prof. Bucur Magdalena Iuliana*
- Diversitate și multiculturalism- *prof. Stan Elena, prof. Brujban Andreea,*
- A European School for All Children – un obiectiv îndrăzneț al profesorilor de la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa-*prof. Stoica Carmen Gabriela*
- Prevenirea și combaterea abandonului școlar-Experiența ERASMUS+-*prof. Vîrlan Ramona*
- Stimularea și susținerea motivației de învățare -Modelul ARCS-*prof. Constantinescu Florica*
- Pași spre Europa-*prof. Măniceru Adriana, prof. Tănase Cristina*
- Plimbându-ne prin muzeul de artă-*prof. Dogărel Mihaela*
- Viitorul la prezent-*cons. psih. șc. -Georgescu Ariadna Constantina*
- Școala viitorului-*cons. psih. șc. -Georgescu Denis Minodora*
- Pe urmele vikingilor, căutând SCHIMBAREA-*prof. Necșoiu Ioana Mariana*
- DIGIT-AL Transformarea digitală a adulților ca cetățeni activi-*prof. Erculescu Denisa*

Experiențe didactice

- Formarea trece...competențele rămân- *prof. Solomon Aurora*
- Schimbări posibile la nivelul procesului de învățământ pentru formarea/ dezvoltarea competențelor – cheie transpuse în documentele curriculare din România-*prof. Bauer Ramona Oana*
- Școala în comunitate-*prof. Petrică Mihaela*
- Rolul și personalitatea profesorului în școala noastră-*prof. Cristea Baroți Sorin*
- Parteneri pentru binele copiilor noștri-*prof. Vlăciu Marina Simona*
- Părinte azi-provocări și soluții-*prof. Zagoneanu Iuliana*
- Metode inovative de predare-învățare-evaluare-*prof. Stroe Georgiana Diana*
- Jocul didactic și implicațiile sale pedagogice în dezvoltarea proceselor psihice la elevi-*prof. Nae Laura*
- Evaluarea în învățământul preuniversitar-între online și traditional-*prof. Rizea Carmen*
- Inovație și creativitate în caracterizarea personajelor-*prof. Badiu Vasilica*
- Integrarea resurselor digitale în lecțiile de geografie-*prof. Dogărel Mihaela*
- Limbajul de programare Scratch-*prof. Sîrbu Daniela Constanța*
- Educația incluzivă – integrarea social-*prof. Zamfirescu Drăguț Georgiana Larisa*
- Dizabilitatea și importanța ei-*prof. Nechita Corina, prof. Toader Veronica*
- Textul nonliterar- un alt mod de a citi-*prof. Pantazi Marinela*
- Ce am învățat din evaluarea online?-*prof. Nicoară Ioana Alexandra*
- Religia în școală-*prof. Cristea Edith Nicoleta*
- Crăciunul tuturor copiilor-activități în cadrul SNAC-*prof. Cristea Valentin Gabriel*
- Proiect educațional județean-“Vrem o lume mai frumoasă”-*prof. Milea Adriana*

Caleidoscop

- Manifestări ale abursudului urmuzian-*prof. Cismaru Elena*
- “The Beauty that Lies in Diversity”-*prof. Bucur Magdalena Iuliana*
- Compozitorul Alexandru Pașcanu - creația pianistică pentru copii-*prof. Popescu Adina Mariana*
- Modalități originale de abordare a culorii în diferite epoci ce au marcat istoria artei-*prof. Cobianu Monica*
- Viața economică în perioada interbelică în județul Dâmbovița-*prof. Grigore Georgeta*
- Scurt istoric al biblioteconomiei românești (II)- de la primul război mondial până în anul 1943-*bibl. Adam Manuela*

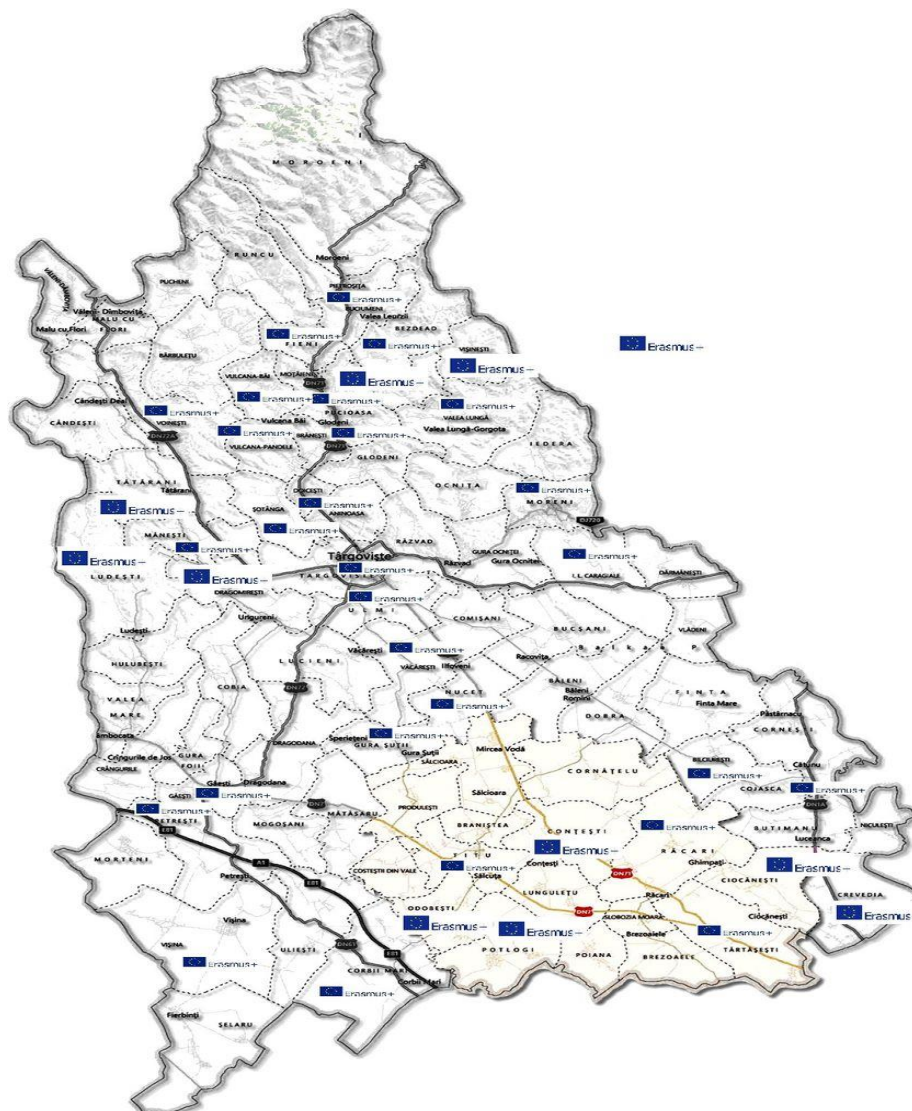
EXPERIENȚE prin proiecte

Erasmus+

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

dare
Democracy and
Human Rights Education
in Europe

NOUL PROGRAM ERASMUS+ ÎN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

Prof. **STANCU Valentin**,
inspector școlar pentru proiecte educaționale
Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița

În data de 25 martie 2021, Comisia Europeană a lansat noul program în domeniile educație, formare profesională, tineret și sport pentru perioada 2021-2027 - Programul Erasmus+.

Cu un buget de peste 26 de miliarde de Euro, aproape dublu față de programul precedent (2014-2020), Programul Erasmus+ este un instrument-cheie care sprijină îndeplinirea obiectivelor stabilite la nivel european prin Spațiul european al educației, Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027), Strategia UE pentru tineret, Agenda pentru competențe în Europa și Planul de lucru al Uniunii Europene pentru sport.

Obiectivul general al programului Erasmus+ este de a sprijini dezvoltarea educațională, personală și profesională a persoanelor care își desfășoară activitatea în domeniile educație, formare profesională, tineret și sport.

Pregătirea implementării noului program a reprezentat pentru județul Dâmbovița o nouă capacitate a energiei din instituțiile de învățământ îndreptată spre momente de învățare și reînvățare (atelier de scriere, sesiuni de informare și consiliere), scrierea aplicațiilor pentru acreditare în luna octombrie 2020 și identificarea de parteneri și furnizori de cursuri pentru Apelul 2021.

Pentru că departamentul pentru proiecte educaționale a făcut din acest lucru o prioritate, **ACREDITAREA ERASMUS+** a însemnat la primul termen cel mai mare număr de aplicații depuse și aprobate la nivel național (14% din acreditările de la nivel național sunt obținute de instituții din județul Dâmbovița).

Cinci instituții de învățământ au obținut acreditarea în **domeniul VET** (formare profesională) asigurând pentru intervalul 2021-2027 mobilități ale elevilor care studiază la nivelul județului nostru specializări profesionale și vocaționale (protecția mediului, arte, pedagogic, mecanic auto, informatică, mecanică și automatizări). Unitățile care vor asigura elevilor stagii de practică în domeniul urmat în instituții specializate din Uniunea Europeană, iar cadrelor didactice un context european pentru dezvoltarea competențelor profesionale sunt: Liceul Tehnologic Petrol Moreni, Liceul de Arte "Balasa Doamna" Târgoviște, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, Colegiul Național "Constantin Cantacuzino" Târgoviște, Liceul Tehnologic "Nicolae Ciorănescu" Târgoviște.

27 de instituții acreditate pentru domeniul educație școlară dintre care Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița și Casa Corpului Didactic Dâmbovița în calitate de lideri de consorții pentru alte 23 de unități de învățământ fără experiență în programul Erasmus+, vor asigura cursuri de formare și stagii de observare pentru sute de cadre didactice provenind de la toate nivelurile și disciplinele de predare și mobilități ale elevilor pe termen scurt în școli din Europa. Patru unități dețin acreditare atât în domeniul educației școlare cât și în domeniul VET: Liceul Tehnologic Petrol Moreni, Liceul de Arte "Bălașa Doamna" Târgoviște, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, Colegiul Național "Constantin Cantacuzino" Târgoviște.

Pentru cele 25 instituții școlare acreditate în domeniul educației școlare distribuția este următoarea:- o școală este pentru elevii cu nevoi speciale – Șc. Gimnazială Specială Târgoviște,

- două sunt unități de învățământ de nivel preșcolar: Grădinița cu Program Prelungit "Dumbrava Minunată" Fieni și Grădinița cu Program Prelungit Nr 13 Târgoviște,

- trei sunt colegii naționale: Colegiul Național "Ienachiță Văcărescu" Târgoviște, Colegiul Economic "Ion Ghica" Târgoviște, Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino" Târgoviște,

- șase sunt licee: Liceul Tehnologic Petrol Moreni, Liceul "Voievodul Mircea" Târgoviște, Liceul Teoretic "Iancu C. Vissarion" Titu, Liceul Teoretic "Petru Cercel" Târgoviște, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, Liceul de Arte "Bălașa Doamna" Târgoviște,

- șapte sunt școli gimnaziale din mediul urban (cu nivelurile primar și gimnazial): Șc. Gimnazială Nr. 4 "Elena Donici Cantacuzino" Pucioasa, Șc. Gimnazială Nr. 1 Moreni, Șc. Gimnazială "Mihai Viteazul" Târgoviște, Șc. Gimnazială "Smaranda Gheorghiu" Târgoviște, Șc. Gimnazială N.r 4 Moreni, Șc. Gimnazială "Mihai Viteazul" Pucioasa, Șc. Gimnazială "Vasile Carlova" Târgoviște,

- șase sunt unități din mediul rural, cuprinzând nivelurile: preșcolar, primar și gimnazial: Șc. Gimnazială "Grigore Radulescu" Bezdead, Șc. Gimnazială "Ion Mares" Vulcana-Bai, Șc. Gimnazială Ulmi, Șc. Gimnazială Buciumeni, Șc. Gimnazială Nucet, Șc. Gimnazială Nr.1 I.L.Caragiale.

În ciuda pandemiei sau și ca răspuns la provocările acesteia planurile Erasmus+ conturate la obținerea acreditărilor sunt în plină implementare, activitățile transnaționale și locale care sunt planificate în perioada următoare contribuind la asigurarea dimensiunii europene a educației din județul Dâmbovița și conectarea școlilor noastre la rețeaua de școli europene și educația secolului al XXI-lea.

Bibliografie

*** Comisia Europeană , Ghidul Programului Erasmus+ (2021)

www.erasmusplus.ro ,

www.isj-db.ro/erasmus

INSTRUMENTELE DIGITALE ȘI EFICIENTIZAREA ÎNVĂȚĂRII

prof. metodist GRIGORESCU Livia Elena
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În perioada 2020-2023, Casa Corpului Didactic Dâmbovița implementează proiectul Erasmus+ 2020-1-UK01-KA201-078981 *Web2 Tools and Gamification*. Coordonatorul proiectului este International Links (Global) Ltd. din Cardiff – Marea Britanie, iar parteneri în proiect sunt Bishop Hedley Catholic High School – Marea Britanie, BLC (Wales) Ltd - Marea Britanie, Cumhuriyet Ilkokulu – Turcia, Adnan Menderes Ortaokulu – Turcia, Cankaya Ortaokulu – Turcia, Mersin Il Milli Egitim Mudurlugu – Turcia, Casa Corpului Didactic Dâmbovița – România, Colegiul Național Constantin Cantacuzino – România, Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu – România, Asociația Newprojects – România.

Obiectivele proiectului sunt:

- dezvoltarea competențelor cadrelor didactice și a capacității lor de a furniza elevilor experiențe de învățare de înaltă calitate;
- dezvoltarea competențelor de dezvoltare rezolvare de probleme și lucru în echipă precum și susținerea lor pentru găsirea de abordări inovative în rezolvarea problemelor pe care le vor întâlni în viitor;
- informarea părinților asupra modului de utilizare a tehnologiei informatice la clasă și implicarea lor în sprijinirea copiilor în procesul de învățare

În cadrul proiectului s-au derulat, până la acest moment, atât activități online, cât și activități față în față. Au avut loc întâlniri online de management de proiect și trei sesiuni de formare online pentru cadrele didactice, organizate de partenerii turci (prima întâlnire), galezi (a doua întâlnire) și români (a treia întâlnire).

Partenerii români au avut plăcerea să găzduiască, în noiembrie 2021, primele întâlniri față în față – o întâlnire de management de proiect și o sesiune de formare a cadrelor didactice.

La întâlnirea de proiect au participat 11 persoane din Turcia și Țara Galilor (cel puțin un reprezentant al fiecărei instituții partenere), iar la sesiunea de formare au participat 8 persoane din cele două țări (câte două persoane din fiecare unitate de învățământ).

La întâlnirea de management de proiect au fost prezentate sistemele de învățământ din fiecare țară parteneră, precum și provocările cărora trebuie să le facă față fiecare dintre instituțiile implicate.

La activitatea de formare a cadrelor didactice, fiecare dintre partenerii români a prezentat elemente cu nivel ridicat de eficiență, arătând cum au fost aplicate la clasă și gradul acestora de transferabilitate. Majoritatea elementelor prezentate pot fi utilizate la fiecare nivel de învățământ sau materie predată. Aplicațiile au vizat, printre altele, Teachable machines, Scratch, Book Creator, programarea ozoboților etc.

Echipa de parteneri români a dovedit profesionalism, implicare și dedicație, activitățile susținute fiind apreciate ca fiind de o foarte înaltă calitate și extrem de eficiente.

În luna decembrie 2021, elevii din unitățile de învățământ partenerie au avut o întâlnire online în care au prezentat, pentru fiecare țară, elemente specifice sărbătorilor de sfârșit de an. Entuziasmul copiilor (dar și al adulților care au luat parte la activitate) a fost un motiv în plus de bucurie în perioada sărbătorilor. Copiii au cântat, s-au jucat, au învățat unii de la alții, arătându-ne, o dată în plus, că bucuria împărtășirii cu ceilalți transcende granițe, religii, culturi, chiar și în contextul pandemic atât de limitativ.

În cadrul proiectului sunt în lucru două produse intelectuale, un set de proiecte didactice în care se folosesc aplicațiile prezentate și un set de exemple de bune practici, pentru nivel primar și gimnazial.

În perioada imediat următoare sunt programate întâlniri de proiect și activități de învățare pentru cadre didactice în Mersin, Turcia și în Cardiff, Țara Galilor.

Pentru noi, acest proiect a adus nu doar satisfacția de a ne dezvolta competențele profesionale, ci și bucuria lucrului cu oameni de calitate, profesioniști, care știu să învețe și să dea mai departe, arătând, dacă mai era nevoie, cât de adevărat este că Erasmus+ deschide minți și schimbă vieți.

EDUCAȚIE PENTRU DEZVOLTARE SUSTENABILĂ

Prof. metodist GRIGORESCU Livia Elena
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

Casa Corpului Didactic Dâmbovița implementează, în perioada 2020-2023, proiectul Erasmus+ VG-IN-NI-20-36-077500 *ESD Supervision 4.0*. Coordonatorul proiectului este Universitaet Vechta – Germania, iar parteneri, Integrierte Gesamtschule Oyten – Germania, RCE Oldenburger Münsterland - Kompetenzzentrum für Bildung zur nachhaltigen Entwicklung e.V. – Germania, Casa Corpului Didactic Dâmbovița – România, Scoala Gimnaziala Buciumeni – România, Daugavpils Universitate – Letonia, Italian Association for Sustainability Science – Italia, Vytauto Didziojo Universitetas – Lituania, The University of Edinburgh – Marea Britanie, Univerzita Karlova – Cehia, Daugavpils Valsts Gimnazija – Letonia.

Scopul proiectului este facilitarea furnizării educației pentru dezvoltare durabilă și internaționalizarea ghidurilor de dezvoltare durabilă.

Proiectul are ca elemente esențiale atât abilitarea cadrelor didactice în vederea promovării educației pentru dezvoltare durabilă, cât și crearea de instrumente cu grad crescut de transferabilitate, care să vizeze dezvoltarea acestor competențe.

Managementul proiectului este de tip participativ și transparent, folosindu-se ca instrument platforma Trello. Până la acest moment au fost derulate 7 întâlniri online de management de proiect, la fiecare dintre ele participând reprezentanți din fiecare instituție parteneră (octombrie 2020, noiembrie – decembrie 2020, martie 2021, aprilie 2021, iunie 2021, octombrie 2021, noiembrie 2021).

În planul formării, până acum au fost derulate 4 sesiuni online pentru cadre didactice (ianuarie 2021, februarie 2021, martie 2021, octombrie 2021). Tematica acestora a fost:

- dezvoltare de curriculum și abordare instituțională;
- gândire sistemică;
- evaluarea curriculumului în educația pentru dezvoltare durabilă.

Sunt în curs de realizare 3 dintre produsele intelectuale ale proiectului:

- Cadrul curricular privind educația pentru dezvoltare durabilă;
- Formarea cadrelor didactice privind educația pentru dezvoltare durabilă;

- ESD Roadmap.

La finalul lunii ianuarie 2022 va avea loc următoarea sesiune de formare a cadrelor didactice, întâlnire care va avea ca temă Crearea de rețele ce vizează educația pentru dezvoltare durabilă.

Începând din toamna anului 2022 vor avea loc campanii de sensibilizare a publicului larg cu privire la câteva dintre obiectivele privind dezvoltarea durabilă, asumate la nivel de politici europene și naționale.

Cu un buget total de 332 164 euro, din care 23 584 euro aferent Casei Corpului Didactic Dâmbovița, sperăm ca acest proiect să reprezinte o schimbare de paradigmă, să ne facă educatori mai buni astfel încât să putem crește elevi responsabili ce pot asigura cu adevărat o dezvoltare durabilă.

ACREDITAREA ERASMUS+ - PREMISA FORMĂRII CADRELOR DIDACTICE

Prof. metodist GRIGORESCU Livia
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În noiembrie 2020, Casa Corpului Didactic Dâmbovița a aplicat pentru acreditare Erasmus+, în calitate de lider de consorțiu, acreditare câștigată pentru perioada 2021-2027.

Acreditarea a avut la bază atât nevoile instituționale ale CCD Dâmbovița, cât și cele menționate de către unitățile de învățământ în analiza de nevoi pe care acestea o realizează anual.

Obiectivele stabilite pentru perioada acreditării sunt:

- dezvoltarea competențelor digitale pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă);
- dezvoltarea competențelor privind asigurarea stării de bine în școală pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă);
- dezvoltarea competențelor de proiectare prin design thinking pentru 200 de cadre didactice (20 prin mobilitate europeană și 180 prin formare în cascadă).

Cadrele didactice participante la mobilitate, care lucrează în unitățile din consorțiu, vor trebui să fie certificate ca formator, pentru a putea, ulterior, să scrie și să susțină programe de formare.

Ne propunem ca, în urma experiențelor europene ale participanților la mobilitate, să concepem și să derulăm câte un program acreditat pentru fiecare dintre aceste trei direcții principale de dezvoltare a competențelor cadrelor didactice. Astfel, pentru fiecare program de formare vor fi implicați câte 20 de formatori (participanți la mobilitate europeană), atât în scrierea, cât și în susținerea programului de formare. Programul de formare se va derula, cu precădere, pentru unitățile de învățământ membre în consorțiu, dar și pentru cadre didactice din județ, care au acea nevoie de formare.

Pentru fiecare dintre direcțiile de formare menționate se va realiza un apel de selecție pentru ca unitățile de învățământ care au această nevoie de formare să poată candida pentru a putea deveni membru în consorțiu.

Pentru prima dintre nevoile de formare cărora de adresăm (dezvoltarea competențelor de asigurare a stării de bine în școală), membrii consorțiului sunt: Grădinița cu Program Prolungit Nr.2 Târgoviște, Grădinița cu Program Prolungit Alexandrina Simionescu Ghica Târgoviște, Grădinița cu

Program Prelungit Inocența Găești, Școala Gimnazială Matei Basarab Târgoviște, Școala Gimnazială Radu cel Mare Târgoviște și Seminarul Teologic Ortodox Sfântul Ioan Gură de Aur Târgoviște.

Ne dorim ca, în urma implementării proiectelor de mobilitate, participanții să își dezvolte atât competențele profesionale, cât și să se contamineze de “microbul” proiectelor, pe care să le vadă ca pe o pârgie pentru un proces educațional eficient.

Suntem convinși că vom reuși, prin intermediul acestor proiecte, să furnizăm, în continuare, formare de calitate și să răspundem cât mai bine nevoilor comunității didactice din județul Dâmbovița.

HOW TO ADDRESS BULLYING IN THE CLASSROOM AND PROMOTE POSITIVE BEHAVIORS?

PROF. BĂNARU Georgiana

Liceul Teoretic „Petru Cercel”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

În perioada 10–16 octombrie 2021, în Bologna, Italia, a avut loc a doua mobilitate din cadrul proiectului Erasmus+ ” *Minimizarea migrației școlare și a abandonului școlar prin intermediul angajaților pregătiți în context european*” al Liceului Teoretic ”Petru Cercel” Târgoviște. La activitatea de formare cu tema “*How to stop bullying and cyber bullying in schools and promote social emotional learning*”, au participat prof. Lavinia Vișan și prof. Georgiana Bănanu, alături de alte cadre didactice din Polonia și România.

Obiectivele cursului au fost:

- ✓ Dobândirea unei mai bune înțelegeri a diferitelor forme de agresiune și cunoștințe mai profunde despre impactul, factorii de risc și efectele pe termen lung asupra victimelor fenomenului bullying;
- ✓ Construirea unui mediu sigur în clasă și dezvoltarea învățării sociale și emoționale;
- ✓ Dezvoltarea și aplicarea unui plan de politică școlară privind prevenirea și oprirea agresiunii la școală;
- ✓ Explorarea și discutarea diferențelor dintre comportamentul legal și ilegal și modul de identificare a comportamentelor agresive;
- ✓ Schimbul de bune practici și discutarea provocărilor în reducerea bullying-ului în școli;
- ✓ Formarea unei rețele cu persoane și organizații care lucrează în domeniul educației în Europa.

Cursul a fost axat pe activități practice. Astfel, prin realizarea unui desen cooperativ, am vizualizat toate complexitățile fenomenului de agresiune și am descoperit caracteristicile cheie ale comportamentelor de agresiune și anume comportamente repetate, cu intenția de a provoca rău și într-un scenariu de dezechilibru de putere.

De asemenea, analiza complexității hărțuirii cibernetice s-a realizat cu ajutorul unor exerciții de cooperare, vizual creative. Ulterior s-au analizat două strategii de promovare a comportamentelor pozitive în clasă și de prevenire a agresiunii. Prin activități practice și jocuri de rol am analizat dinamica grupului și beneficiile cooperării. Am folosit sarcini vizuale, activități interactive și de reflecție în grup pentru a înțelege sentimentele persoanei agresate și potențialele consecințe ale relației acesteia cu ceilalți.

În programul cursului, au fost organizate vizite la diverse obiective turistice din Bologna, reușind astfel să cunoaștem câteva aspecte din natura, religia, istoria și cultura Italiei.

Agenda programului de formare a inclus, printre altele, și organizarea unei sesiuni în cadrul căreia participanții și-au prezentat și promovat școala.

Totul a fost coordonat excepțional de către organizatorul cursului, ELA (Erasmus Learning Academy). Atmosfera creată de formatorul cursului, Sara Natalini a fost relaxantă, interactivă și deosebit de interesantă.

La finalul stagiului, cursanții au primit un Certificat de participare la cursul de formare și un certificat de Mobilitate Europass.

Conținutul acestui material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autoarei, atât ANPCDEFP, cât și Comisia Europeană nefiind responsabile pentru modul în care va fi folosită informația din acest text.

STAGIU DE PRACTICĂ ÎN VALENCIA

Prof. DIACONU Diana-Elena

Colegiul Național "Ienăchiță Văcărescu" din Târgoviște

În perioada 29.11.2021-10.12.2021, un grup de 15 elevi de la Colegiul Național "Ienăchiță Văcărescu" din Târgoviște, însoțiți de două cadre didactice au participat la un stagiul de practică în cadrul programului Erasmus+ pentru mobilități ale stagiilor VET, 2019-1-RO01-KA102-062407, *"ROBOWEB-Pregătire practică europeană în domeniul ROBOTicii și al paginilor WEB în vederea inserției pe piața muncii"*.

Pe parcursul celor 10 zile de practică, elevii au învățat elemente de bază ale limbajului HTML, precum inserarea și formatarea unui text, inserarea unei imagini, formatarea unui fundal, a unei teme, folosirea instrumentelor pentru a copia text, imagine, realizarea unei legături pe un text și pe o imagine, maparea unei imagini, inserarea unui

tabel, dar și formatarea tabelului. Ei au învățat elemente de bază ale Cascading Style Sheet (CSS) și au utilizat CSS la crearea unui site web în limba engleză și în limba română.

HTML – HyperText Markup Language este un limbaj de marcare utilizat pentru crearea documentelor care conțin text, grafică, tabele, liste, imagini, sunete, secvențe video și legături către alte documente prin World Wide Web.

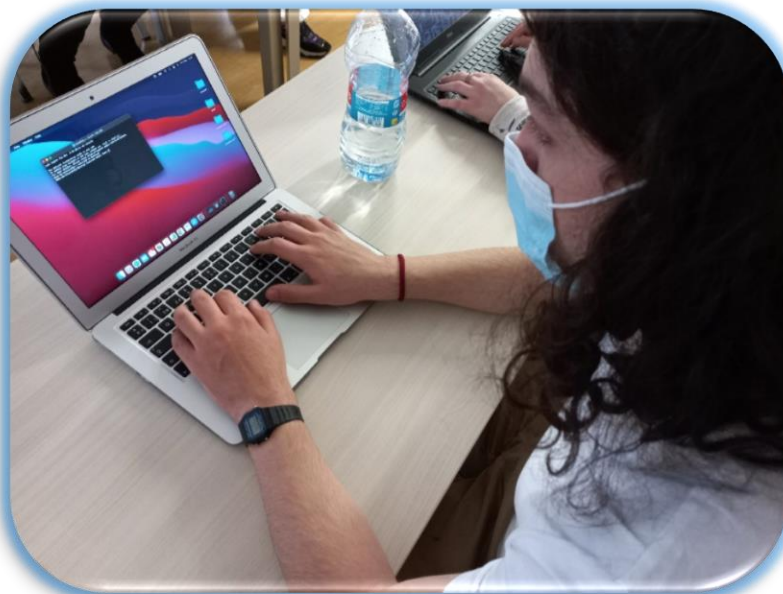
O pagină Web scrisă cu CSS poate fi interpretată mai ușor și corect de către diferite browser-e, cum ar fi cele destinate persoanelor cu dizabilități. Aceste browser-e parcurg paginile Web și le transformă. Principalele acțiuni sunt: mărirea sau micșorarea dimensiunii textului afișat, transformarea conținutului paginii Web în fișiere audio sau fișiere interpretabile de către un dispozitiv Braille. Pentru a interpreta cât mai corect conținutul unei pagini Web, acesta trebuie să poată fi “văzut” simplu, neformatat, iar toate formatarele să fie făcute cu ajutorul CSS-urilor. În afara acestor avantaje, CSS este folosit pentru a putea crea pagini cu stil, care să încante privirea utilizatorilor.

Site-urile web realizate vor fi susținute de către cei 15 elevi proveniți de la profilul real, specializarea matematică-informatică, în cadrul examenului de atestat profesional la informatică.

Temele alese pentru site-uri fac parte din programa de bacalaureat a mai multor discipline, conțin

noțiuni teoretice importante, dar și teste de evaluare utile elevilor ce doresc să învețe, dar și să obțină rezultate cât mai bune. Toate aceste site-uri vor face parte din biblioteca virtuală a Colegiului Național ”Ienăchiță Văcărescu” din Târgoviște și va fi accesibilă atât elevilor cât și cadrelor didactice.

În această perioadă, elevii au asimilat noțiuni teoretice, au învățat din propria experiență, dar și din ce au văzut la

ceilalți. Au exersat limba engleză și s-au dezvoltat armonios atât pe plan personal, cât și pe plan profesional, la finalul stagiului de practică primind Europass Mobility.

Printre competențele dezvoltate la elevi în acest stagiul de practică se numără competențe în științe și tehnologii, competențe digitale, a învăța să înveți, competențe sociale și civice, competența de a pune

Casa Corpului Didactic - o certitudine în educație în practică o idee dezvoltată de la zero, dar și competența de a se exprima creativ în paginile web utilizând elemente media.

Pentru că temele au fost provocatoare din punct de vedere tehnic, elevii au fost nevoiți să lucreze și în timpul liber pentru a găsi soluții optime pentru site-urile realizate, au colaborat între ei pentru a implementa cât mai bine ce au învățat și au studiat materiale bibliografice utile în perfecționarea lor.

Ca urmare a acestui stagiu de practică, 15 elevi sunt mai încrezători în capacitățile lor de a realiza aplicații web atât în limba română cât și în limba engleză și pot să își imagineze cu ușurință cum aplică și se integrează pe piața europeană a muncii.

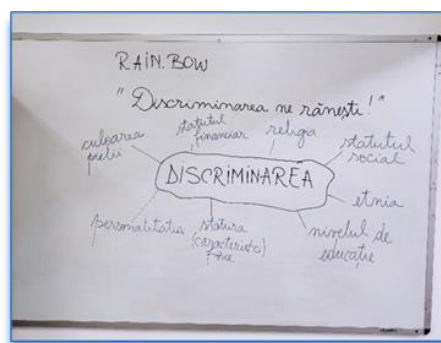
EFECTUL UTILIZĂRII MEDIILOR DE SOCIALIZARE DE CĂTRE ADOLESCENȚI ȘI EFICIENȚA METODELOR DE COMBATERE A DISCRIMINĂRII ÎN MEDIUL ȘCOLAR

-studiu realizat în cadrul implementării activităților proiectului
Raise Against Intolerance. New Bridges On the Web

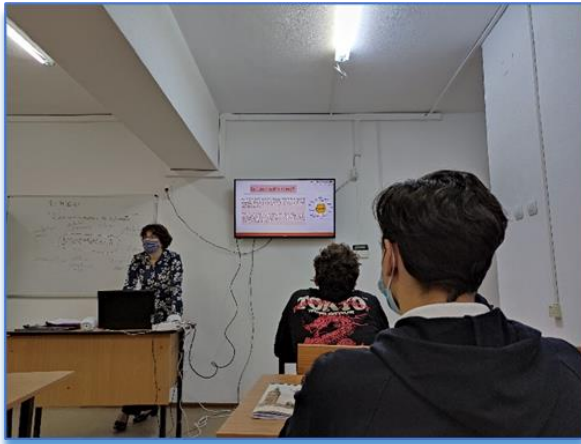
Prof. BUCUR Magdalena Iuliana
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște

Proiectul *Raise Against Intolerance. New Bridges On the Web (RAIN.BOW)*, desfășurat în cadrul programului Erasmus+ (nr. 612131-EPP-1-2019-1-IT-EPPKA3-IPI-SOC-IN), este implementat de Universitatea Valahia Târgoviște, în parteneriat cu cadre didactice din învățământul preuniversitar. Obiectivul general al proiectului este promovarea incluziunii sociale și a valorilor pozitive prin introducerea de activități educaționale inovative și metode non-formale în educația formală, preluate din cercetarea educațională de profil.

În cadrul acestui proiect, am desfășurat activități specifice în domeniul educației incluzive și al educației pentru combaterea discriminării, la clasa a IX-a, precum și activități specifice în domeniul educației pentru utilizarea mediilor de socializare, la clasa a X-a. Obiectivele activităților desfășurate la clasa a IX-a, sub denumirea „*Discriminarea ne rănește!*”, au vizat o mai bună integrare a elevilor de etnie diferită în colectivul clasei, colaborarea în timpul desfășurării exercițiilor de joc de rol și studiului de caz, cu efect pozitiv în domeniul incluziunii sociale, înțelegerea fenomenului de discriminare și a criteriilor care stau la baza acestuia, analiza consecințelor discriminării la nivel personal și interpersonal, identificarea unor soluții optime pentru prevenirea/combateră practicilor discriminatorii, exersarea unor atitudini și comportamente nondiscriminatorii și îmbunătățirea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la competențele sociale și civice.

Obiectivele specifice ale activităților desfășurate la clasa a X-a, sub denumirea „*Fake News in Today's World*”, au vizat îmbunătățirea gradului de conștientizare civică a elevilor și de identificare a știrilor false, îmbunătățirea abilităților de exprimare a propriilor opinii și a creativității, precum și formarea competențelor de utilizare în siguranță a mediilor de socializare.

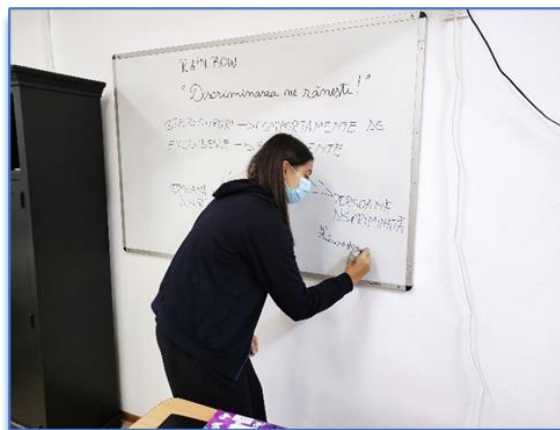

Cazurile propuse spre analiză în acest studiu au fost identificate în realitatea cotidiană a elevilor implicați în aceste activități, iar scopul studiului este de a analiza comportamentul unui eșantion de adolescenți (15-16 ani), elevi ai Colegiului Național Ienăchiță Văcărescu, Târgoviște, din clasa a IX-a, respectiv, clasa a X-a. În timpul implementării activităților proiectului, elevii au dobândit informații cu caracter teoretic și, în același timp, au analizat și au studiat o serie de situații concrete, inspirate și decupate din practica vieții cotidiene și din conduita umană.

În cadrul activității „*Discriminarea ne rănește!*”, elevii clasei a IX-a au vizionat două materiale care prezintă două cazuri de discriminare – unul, în România, unde directorul unei școli are un comportament determinat de stereotipuri și prejudecăți în legătură cu elevi de etnie romă, iar celălalt este o conferință TED, „*Ajutor pentru copiii ignorați de sistem*”, susținută de Victor Rios, profesor la Departamentul de Sociologie, Universitatea Columbia, Statele Unite ale Americii. Profesorul Rios prezintă cazuri de discriminare în legătură cu elevi de etnie mexicană.

Împreună cu elevii, am analizat cele două situații propuse, am identificat elemente comune și elemente de diferență, am stabilit variante de soluționare, am confruntat variantele, am comparat valorile și le-am ierarhizat în funcție de utilitatea și eficiența lor pentru soluționarea cazurilor propuse. Am prezentat definiția, formele, criteriile și consecințele discriminării. Am organizat jocuri de rol, în care elevii și-au exprimat sentimentele trăite ca persoană care discriminează sau ca persoană discriminată. La finalul activității, elevii au primit un chestionar care să măsoare gradul lor de implicare în situații de discriminare, atitudini și comportamente în astfel de situații. În urma analizei datelor obținute prin aplicarea chestionarului, 38% din elevi au răspuns că au fost discriminați din cauza aspectului fizic și a

principiilor morale, 40% au săvârșit cel puțin o faptă cu efecte negative pentru a nu mai fi discriminat sau sub presiunea grupului (au mințit/furat/brutalizat), 50% au fost discriminați datorită părerilor personale, 5% au fost discriminați datorită apartenenței la o altă etnie, iar 25% au fost victima bullying-ului în mediul școlar și în mediile de socializare virtuale.

În cadrul activității „Fake News in Today's World”, elevii clasei a X-a au vizionat materiale despre dependența de mediile de socializare și metode de imunizare împotriva dezinformării, au analizat exemple de știri false, au aplicat criteriile de evaluare a credibilității unei știri, au discutat beneficiile și dezavantajele utilizării mediilor de socializare. La finalul activității, elevii au primit un chestionar care să măsoare gradul de utilizare a mediilor de socializare de către acest eșantion de adolescenți. În urma analizei datelor obținute prin aplicarea chestionarului, a rezultat că 55% dintre elevi folosesc Instagram, iar 30% folosesc Whatsapp, ca platforme de socializare. 95% din respondenți le utilizează des și foarte des, 98% - pentru timp liber, 64% - pentru a se informa, 52% - pentru a comunica cu familia, 30% - pentru a partaja conținut. Toți respondenții consideră că mediile de socializare și anonimatul oferit de acestea facilitează răspândirea de știri false. De asemenea, 75% au răspuns că, de regulă, verifică veridicitatea știrilor sau a conținutului primit.

Astfel, activitățile non-formale desfășurate în cadrul proiectului RAIN.BOW au contribuit la formarea și dezvoltarea spiritului critic al elevilor, a capacității de examinare și evaluare critică a diferitelor strategii și variante de soluționare a unei situații-problemă, la exersarea unor atitudini și comportamente nondiscriminatorii și îmbunătățirea gradului de conștientizare a elevilor cu privire la competențele sociale și civice.

DIVERSITATE ȘI MULTICULTURALISM

Prof. **STAN Elena**, Liceul Teoretic “Petru Cercel” Târgoviște

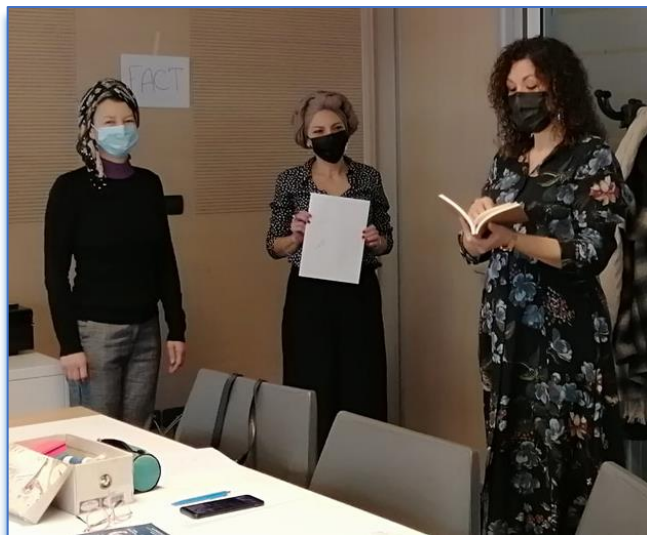
Prof. **BRUJBAN Andreea**, Liceul Teoretic “Petru Cercel” Târgoviște

Sunt Elena Stan, profesor de informatică la Liceul Teoretic Petru Cercel din Târgoviște, județul Dâmbovița, și împreună cu colega mea, Andreea Brujban, profesor de limba engleza, timp de 5 zile, 22-26 noiembrie 2021, am participat la un stagiu de formare profesională **ELA | Erasmus Learning Academy**, desfășurat în Bologna-Italia.

La acest curs au luat parte și alți colegi profesori din diferite țări ale Europei (Spania, Germania, Suedia și Letonia). *“Diversity in the*

classroom: teaching tolerance and overcoming prejudices and discrimination”, a avut o tematică specifică multiculturalismului și diversității, topice despre care se vorbește tot mai des și în spațiul școlii românești, mai ales din perspectiva învățării integrate și a învățământului inclusiv.

Cursul a debutat printr-o activitate practic-aplicativă privind explorarea conceptului de identitate,

întrucât profesorii un un rol important, alături de familie și societate, în sprijinirea elevilor în procesul de exprimare și valorizare a identității personale.

În acest sens, diversitatea în clasa de elevi ar trebui privită prin raportare la alegerea materialelor și metodelor didactice care să pună în valoare predispozițiile individuale (culturale) ale fiecărui participant al învățării, precum și prin integrarea comunității (părinți, familie) la actul învățării.

Această manieră de a privi și a structura procesul educațional este bazată pe combaterea stereotipurilor care duc adesea la conflicte de etică, moralitate și transparență în colectivitate. În ceea ce privește dimensiunea europeană de predare, profesorul trebuie să devină un colaborator și integrator de culturi, valorificând îndeaproape caracteristicile personale ale fiecărui educabil, unindu-le pe toate sub o umbrelă a diversității în vederea acceptării sociale.

Astfel, am pornit într-o experiență de învățare, în care am observat felul în care stereotipurile pot afecta viața elevilor și cum acestea ajung, în cele din urmă, să prindă rădăcini într-un cerc vicios de comportamente și atitudini: (pre)judecăți, discriminare, violență verbală, bullying.

Mai mult, consider oportună disemnierea subiectului bazat pe învățarea socio-emoțională (SEL) din perspectiva capacității individuale de recunoaștere a sinelui, respectiv pe dezvoltarea pilonului competențelor sociale (social skills).

La fel ca în limbajul informatic de programare, elevul trebuie să fie pregătit încă din școală, să codeze și să decodeze mesaje, pentru a explora și percepe un orizont cât mai extins de cunoaștere a sferei

scociale. Pentru acest lucru, empatia, motivația intrinsecă, auto-controlul și conștientizarea sinelui reprezintă instrumente operaționale, pe care cred cu tărie, trebuie să le dezvoltăm elevilor noștri pentru ca aceștia să poată deveni autoeducabili:

“Dă-i omului un pește și va avea de mâncare o zi.

Învăță-l cum să pescuiască și va avea de mâncare toată viața.”

(proverb din învățătura chineză)

Evaluând această experiență profesională și culturală, proiectul ne-a oferit o săptămână de neuitat și, desigur, o schimbare de perspectivă asupra strategiilor de autocunoaștere, empatie, lucru în echipă, și incluziune socială.

A EUROPEAN SCHOOL FOR ALL CHILDREN – UN OBIECTIV ÎNDRĂZNEȚ AL PROFESORILOR DE LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL” PUCIOASA

Prof. STOICA Carmen Gabriela
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul, Pucioasa

În perioada 31 decembrie 2020-30 decembrie 2022 la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa se derulează *Proiectul Erasmus+ ”Profesor competent, elev pregătit pentru viață” (ProElev)*, Acțiunea- cheie-K.A.1.0.1. În cadrul acestui proiect, un număr de 6 cadre didactice din școala noastră au participat la cursul de formare „*A European School for All Children*”. Cursul a fost organizat de „**Europass Teacher Academy S.R.L.**” și s-a desfășurat în Spania, la Barcelona, în perioada 26 - 31 iulie 2021.

Scopul principal al cursului l-a constituit abilitarea profesorilor participanți privind managementul unei clase multiculturale cu capacități mixte, diverse, inclusiv minorități și elevi cu nevoi educaționale diverse.

Cursul a abordat aspectele clasei incluzive, managementul unei clase multiculturale, cu abilități mixte și diverse și elevi cu nevoi educaționale variate. Acesta a răspuns nevoilor școlii și ale profesorilor participanți: diferențierea, chiar personalizarea învățării și adaptarea tehnicilor tradiționale de predare la nevoile elevilor, asigurând accesul universal la curriculum prin oportunități egale și echitabile.

Grupa de cursanți a fost alcătuită din 8 cadre didactice - 6 profesori din școala noastră (Coman Alexandra, Ghemeș Raluca, Parnia Roxana, Parnia Ovidiu, Stoica Carmen și Toma Ana-Maria), prof.Dana Ďurovková (Slovacia) și prof. Hajdúné Kiss Edit (Ungaria). Formatorul grupei a fost prof. Federica di Bartolomeo.

Agenda cursului a cuprins următoarele teme:

Luni, 26 iulie 2021

1. Primirea participanților

2. Introducere în clasa incluzivă

a. Introducere în curs

- introducere în curs, școală și activitățile săptămânii de curs.
- exerciții de spargere a gheții
- prezentări ale școlilor și a participanților.

b. Clasa incluzivă

- educația incluzivă și școala incluzivă: o privire de ansamblu asupra diferențelor care pot fi prezente într-o sală de clasă.

- metodele colaborative JIGSAW și Tink-Pair-Share

Marți, 27 iulie 2021

Diversitate și multiculturalism

- Înțelegerea și gestionarea unei clase multiculturale.

- Noțiunea de „diversitate” și valorile necesare pentru a înțelege și a face față acestei diversități

- Iceberg cultural - metodă de caracterizare a culturii unui popor.

- Explicarea ideilor de discriminare și minorități, creșterea conștientizării elevilor cu privire la valorile interculturale.

- Diagrama stilurilor de învățare Honey&Mumford: conține 4 stiluri de învățare – activ, pragmatic, teoretic și reflexiv.

Miercuri, 28 iulie 2021

Oportunități egale pentru toți elevii

- Cum să respecti și să exploatezi nevoile și abilitățile tuturor elevilor ;

- Aplicarea conceptului de egalitate în lecție, oferind tuturor oportunitatea de a învăța și de a reuși, în școală și viață, indiferent de starea lor emoțională, fizică și socială;

- Modelul național de cultură în 6 dimensiuni

- Platforma lyricstraining

Joi, 29 iulie 2021

Importanța TIC în incluziunea școlară

- Utilizarea TIC în învățarea colaborativă

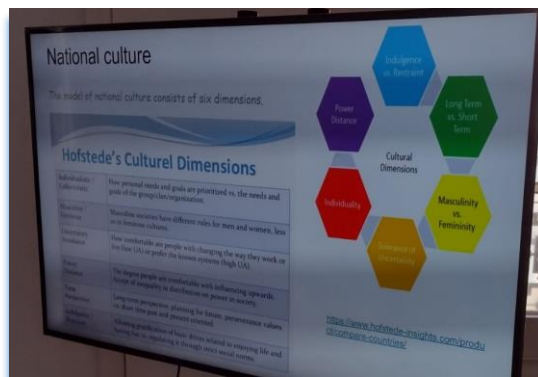
- Utilizarea TIC pentru a crește gradul de conștientizare cu privire la diversitate și a construi un mediu de învățare incluziv

- Aplicațiile Quizizz și Bookcreator

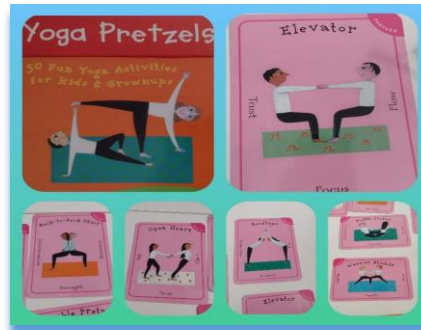
Vineri, 30 iulie 2021

a. Predarea-învățarea toleranței și empatie

- Metode prin care copiii pot învăța să fie toleranți și empatici (Persona Doll Approach, învățarea experiențială)

-Exercițiile yoga folosite pentru învățarea empatiei – cardurile Yoga Pretzels

b. Proiectarea unei activități care să dezvolte competențele multiculturale.

Sâmbătă, 31 iulie 2021

a. Închiderea cursului-Evaluarea cursului:competențele dobândite, feedback și discuții;

-Acordarea certificatului de participare la curs.

În sala de clasă modernă este esențială adaptarea tehnicilor de învățare la nevoile fiecărui elev, asigurând accesul universal la curriculum, într-un mediu incluziv. Prin participarea la acest curs de formare ne-am îmbunătățit competențele de incluziune și individualizare a învățării. Am descoperit că, deși specificul și abordarea curriculumului sunt diferite în țările din care au venit colegii de grupă, problemele legate de incluziune și individualizare sunt aceleași la nivel european, acest lucru făcând posibile colaborări constructive între școli, pentru creșterea calității și eficienței procesului instructiv-educativ.

PREVENIREA ȘI COMBATerea ABANDONULUI ȘCOLAR -EXPERIENȚA ERASMUS+

Prof. VÎRLAN Ramona

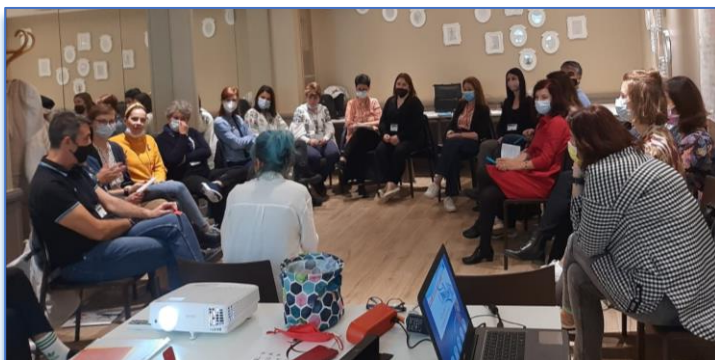
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

În perioada 18-25.10.2021 am participat împreună cu doamna profesor Constantinescu Florica, colega mea (coordonator al proiectului), la cursul “**STOP! QUALITATIVE CLASSROOM MANAGEMENT AND INNOVATIVE STRATEGIES TO FIGHT AGAINST EARLY SCHOOL LEAVING**”, organizat la Paris, Franța. Reprezintă cea de-a doua mobilitate din cele patru în cadrul programului Erasmus+ KA 1, 2020-1-RO01-KA101-079041 -**“Școala poate fi distractivă”**.

Participarea la curs mi-a creat un spațiu adecvat care a stimulat experimentarea și dezvoltarea de noi practici de învățare, noi metode de predare, îmbunătățirea cunoștințelor legate de alte sisteme de învățământ, dezvoltarea competențelor sociale, lingvistice și culturale, dezvoltarea abilităților analitice, practice, a abilităților de lucru în echipă.

Obiectivul principal a fost acela de a sprijini participanții în găsirea de noi instrumente care pot fi utilizate pentru reducerea abandonului școlar, un fenomen amplu cu care ne întâlnim zilnic.

Activitățile derulate în cadrul acestui curs s-au desfășurat pe parcursul a opt zile și au fost organizate sub forma unor prezentări, discuții, exerciții și activități practice, interactive, interesante și provocatoare. Într-o atmosferă relaxantă, de cooperare, s-au împărtășit cunoștințe și experiențe legate de reducerea abandonului școlar, s-au căutat soluții de minimizare a acestui fenomen. Au fost descrise metode de lucru cu care operează profesorii în scopul eficientizării procesului instructiv-educativ.

Cursul a reunit 21 de profesori din România, Grecia, Slovenia, Slovacia, Lituania și Germania, care au împărtășit cele mai bune practici în ceea ce privește sistemul de învățământ european, din perspectiva reducerii abandonului școlar.

Competențele vizate au fost:

- identificarea situațiilor generatorare de stres, reducerea sau rezolvarea acestora cu ajutorul comunicării asertive;
- învățarea unor metode diferite aplicabile în școală pentru a reduce abandonul școlar;
- dezvoltarea capacităților de a comunica, colabora, prezenta și rezolva probleme, de a negocia, de a gândi creativ;
- achiziția unor strategii prin care să li se ofere elevilor accesul la educație formală și non-formală;
- dezvoltarea unor activități non-formale și deprinderea unor tehnici pentru o mai bună integrare a elevilor în clasă;
- dezvoltarea unor metode și strategii de prevenire a abandonului școlar.

Pentru introducerea au fost utilizate jocuri de energizare, de intercunoaștere, de coeziune a grupului (Hep...Bao...Pao...Zbus, To the left... To the left ...To the right... To the right...1,2,3,4,5 and down/ up). Acestea au continuat, de altfel, în fiecare zi de desfășurare a cursului.

Prin intermediul metodei Carusel au fost aduse în prim plan contribuțiile, temerile, așteptările și regulile de bază pentru dezvoltarea motivației intrinseci. Am continuat în cea de-a doua zi cu identificarea unor prejudecăți și limite ale toleranței, utilizarea unor strategii care să dezvolte includerea socială.

Un mare câștig al acestei experiențe a fost schimbul cultural. Fiecare țară a prezentat la prânzul intercultural ce a avut specific tradițional (costum, mâncare, muzică și dans etc). Au fost momente de neuitat care au ajutat la coeziunea grupului.

Un alt moment al proiectului a fost reprezentat de îmbunătățirea competențelor cheie, creativitate și posibile strategii inovative pentru a lupta împotriva abandonului școlar. Toate sarcinile au fost rezolvate în grupuri și centralizate, pentru concluzionare și esențializare. Prin intermediul unor studii de caz au fost evidențiate cele opt competențe cheie.

În altă zi, am desfășurat *Teatru-forum* pentru a încerca o definiție a conflictului și găsirea de modalități pentru a-l înțelege și media.

Pentru "motivație" am lucrat în grup pentru a identifica metode eficiente de reducere a abandonului școlar și instrumente motivaționale pentru elevi. Mi-a atras atenția în această zi modelul ARCS pentru incluziune socială. Acesta conține patru pași (termeni cheie) pentru promovare și susținere a motivației în procesul de învățare: Atenție, Relevanță, Încredere, Satisfacție. Concluziile au constatat în stabilirea unui plan organizat de intervenție.

În a șasea zi am discutat despre creativitate, utilizarea unor metode non-formale apte de a stimula creativitatea iar participanții la curs au prezentat cele mai bune practici în activitatea de reducere a abandonului școlar, pe care le-au adoptat țările pe care le reprezintă.

Ziua a șaptea ne-a captat atenția prin faptul că am fost stimulați să identificăm instrumente pentru a lucra în grup, pentru a colabora la clasă. De asemenea, am improspătat și dezvoltat cunoștințele despre învățarea formală/ învățarea non-formală.

În ultima zi au fost prezentate proiecte de grup, oferind, astfel, participanților posibilitatea de a-și dezvolta propriile module educaționale pe care le vor propune la rândul lor în cadrul comunității locale.

Timp de opt zile am împărtășit fiecare din experiența noastră, am căutat soluții împreună și am prezentat politicile adoptate pentru reducerea abandonului școlar la nivel de țară.

Am exersat împreună, prin metode care se pot adapta de la preșcolari la adolescenți, prin brainstorming, jocuri de improvizație, dramă, postere, munca pe echipe ș.a.

Consider că această experiență sprijină dezvoltarea socială, prin deschiderea de noi oportunități și dobândirea de competențe esențiale (de comunicare, digitale, de a învăța să înveți, sociale și civice, de inițiativă și antreprenoriat, de conștientizare și exprimare culturală). În cadrul instituțiilor unde ne desfășurăm activitatea, în cadrul comunității, dar mai ales pe plan personal, impactul participării la acest curs a fost unul pozitiv, de reflecție asupra unei teme de actualitate, de îmbogățire a cunoștințelor, de creștere a motivației și a stimei de sine, de eficientizarea actului didactic.

Programele de formare continuă au drept scop valorificarea potențialului fiecăruia dintre noi și, prin competențele pe care le dezvoltă, are loc responsabilizarea socială.

Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autoarei și Comisia nu este responsabilă pentru eventuală utilizare a informațiilor pe care le conține.

STIMULAREA ȘI SUSTINEREA MOTIVAȚIEI DE ÎNVĂȚARE MODELUL ARCS

Prof. CONSTANTINESCU Florica

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Targoviște derulează în perioada 01.11.2020-31.10.2022 proiectul „**Scoala poate fi distractiva!**” cu numărul 2020-1-RO01-KA101-079041, Acțiunea-cheie KA1. Acest proiect va conduce la îmbunătățirea rezultatelor școlare, reducerea numărului de elevi care abandonează școala și la diminuarea fenomenului violenței în instituție.

În perioada 18.10.2021-25.10.2021 am participat la cursul “*Stop! Qualitative classroom management and innovative strategies to fight against early school leaving*” din cadrul acestui proiect. Deoarece motivarea elevilor constituie un factor important în succesul învățării, voi prezenta un model motivațional - modelul ARCS - care ne poate ajuta în crearea unor lecții și în menținerea elevilor implicați în timpul activităților. Elevii care nu sunt interesați de subiect, care nu acceptă obiectivele, care în general opun rezistență la schimbare sunt considerați cu lacune de motivație. Am aplicat acest model la clasă și am considerat că poate fi un exemplu de a reduce decalajele de motivație a elevilor pe parcursul lecției.

Conceptele motivaționale *Atenție, Relevanță, Încredere și Satisfacție* constituie acronimul ARCS, modelul motivațional introdus în 2010 de psihologul educațional american John Keller.

Prima categorie, *Atenția*, este legată de stimularea și menținerea intereselor elevilor. Atenția elevului este necesară înainte de a putea avea loc orice învățare și trebuie susținută pentru a menține elevii concentrați și implicați. Keller descrie trei categorii de strategii de atragere a atenției: perceptivă, interogativă și variabilitatea.

Stimularea perceptivă se referă la captarea interesului prin trezirea simțurilor și emoțiilor elevilor. Una dintre cele mai obișnuite modalități de a provoca stimularea perceptivă este realizarea unei schimbări neașteptate. Putem utiliza o pauză bruscă și prezentarea unui videoclip.

Stimularea interogativă, se referă la un nivel cognitiv de curiozitate. Elevii sunt atrași de materiale de învățare, de exemplu, atunci când acestea conțin fapte paradoxale. Putem stimula curiozitatea punând întrebări provocatoare sau probleme de rezolvare.

Variabilitatea se referă la variația metodelor de instruire. Indiferent cât de eficiente sunt tacticile motivaționale, ele își pierd potența atunci când le folosim invariabil.

În timpul orelor de fizică pe care le-am desfășurat după participarea la acest curs am încercat să folosesc diferite modalități de atragere a atenției elevilor. Diferite videoclipuri, o biografie sau o poveste pot atrage atenția elevilor.

Metodele recomandate pentru atragerea atenției elevilor pot fi:

- Participare activă - jocuri de rol sau alte metode practice,
- Variabilitate - pentru a consolida mai bine materialele utilizăm videoclipuri, prelegeri scurte, mini-grupuri de discuții.
- Umor - menținem interesul utilizând o cantitate mică de umor.
- Exemple specifice - folosim un stimul vizual, o poveste sau o biografie.
- Întrebare - punem întrebări sau folosim probleme pe care să le rezolve elevii, de exemplu activități de brainstorming.

A doua categorie *Relevanța*, se referă la a face experiența de învățare relevantă sau semnificativă personal. Conform teoriei, elevii se angajează în activități de învățare care ajută la atingerea scopurilor lor. Explicăm într-un limbaj accesibil modul în care noua informație îi va ajuta să rezolve o problemă, să le satisfacă nevoile să își îmbunătățească sau să aplice abilitățile pe care le posedă deja.

Am folosit cele șase strategii majore descrise de Keller care includ:

- Experiență – le spunem elevilor cum le vor folosi noile informații existente. Cel mai bine învățăm bazându-ne pe cunoștințele sau abilitățile noastre prestabilite.
- Valoare prezentă – Ce va face subiectul pentru mine astăzi?
- Utilitate viitoare – Ce va face subiectul pentru mine mâine?
- Potrivirea nevoilor – Cum va ajuta informația de azi pentru a rezolva o problema ?
- Modelare – În primul rând, „fii ceea ce vrei tu să faci!”

A treia categorie este *Confidența (Încrederea)*. Dacă nevoia de competență a elevilor nu este satisfăcută în timpul învățării, aceștia dezvoltă așteptări scăzute de succes și demonstrează o autoeficacitate scăzută, ceea ce duce la o motivație slabă de a învăța.

Strategiile majore descrise de Keller includ:

- Ajutăm elevii să înțeleagă probabilitatea lor de succes. Dacă simt că nu pot îndeplini obiectivele sau costul (timp sau efort) este prea mare, motivația lor va scădea.
- Furnizăm obiective și condiții preliminare.
- Ajutăm elevii să estimeze probabilitatea de succes prin prezentarea cerințelor de performanță și a criteriilor de evaluare.
- Ne asigurăm că elevii sunt conștienți de cerințele de performanță și de criteriile de evaluare.

- Permitted succesul care este semnificativ și pași mici de creștere în timpul procesului de învățare.

- Oferim feedback și sprijinim atribuțiile interne pentru succes.

Elevii ar trebui să simtă un anumit grad de control asupra învățării și evaluării lor. Ar trebui să creadă că succesul lor este un rezultat direct al efortului pe care l-au depus.

Ultima categorie, *Satisfacția*, se referă la motivația continuă a elevului de a învăța. Dacă apar rezultate satisfăcătoare, elevii dezvoltă dorința persistentă de a învăța. Notele mari, certificatele și alte recompense tangibile sunt cele mai comune rezultate extrinseci. Recompensele extrinseci pot să nu conducă întotdeauna la sentimentul de satisfacție.

Elevii câștigă satisfacție din învățare atunci când sunt capabili să-și aplice noile abilități, să rezolve probleme, să câștige feedback și recompense care sunt semnificative pentru ei.

Concluzii

- Învățarea trebuie să fie satisfăcătoare, fie că este vorba de un sentiment de realizare, de laude sau de simplu divertisment.

- Facem elevul să se simtă că informația este utilă sau benefică, oferind oportunități de utilizare a cunoștințelor nou dobândite într-un cadru real.

- Când elevilor li se apreciază rezultatele, vor fi motivați să învețe.
- Nu recompensăm în exces sarcinile ușoare.

Fiind profesor la un liceu tehnic am observat această lipsă a motivației mai ales la elevii din învățământul profesional care consideră că trebuie să învețe doar despre meseria viitoare și nu au nevoie de alte informații.

Bibliografie

1. KELLER, J. ARCS Model.com, actualizat la 28 iunie 2016.
2. PAPPAS, C.-., „Modele și teorii de design instrucțional: modelul de motivație ARCS al lui Keller” Industria eLearning. 20 mai 2015.

Proiectul este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului ERASMUS+, acțiunea KA1. Informațiile furnizate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar A.N.P.C.D.E.F.P și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conținutul acestor informații.

PAȘI SPRE EUROPA

prof. TĂNASE Cristina
prof. MÂNICERU Adriana
Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” Târgoviște

Unitate de învățământ de prestigiu, deținătoare a unui mozaic de valori pe care le împărtășește cu profesionalism generațiilor de elevi ce îi trec pragul, Școala Gimnazială „Vasile Cîrlova” a ținut întotdeauna către performanță în educație prin internaționalizare.

Cu pași timizi, dar hotărâți, am aplicat, în anul 2017, pentru proiectul european *Let's be green together!*, cuprins în programul Erasmus+, având ca parteneri școli din România, Polonia, Lituania, Italia și Spania.

Ne-am propus permanent obiective aflate în concordanță cu nevoile școlii și ale comunității, îndeplinindu-le cu succes. Am reușit să modificăm atitudinea elevilor noștri de la *spectatori* la *actori activi* în problemele mediului înconjurător prin activități de informare privind importanța naturii pentru un stil de viață sănătos, dar și prin acțiuni concrete de ecologizare și de reciclare selectivă.

Conștienți de formarea pe termen lung a unei atitudini civice, ne-am continuat misiunea nobilă cu proiectul european Erasmus+ *Tolerance is my best friend*, lansat în anul 2018, dezvoltând parteneriate cu instituții din Polonia, Lituania, Italia și Bulgaria. În cadrul acestui proiect, am organizat numeroase acțiuni prin care elevii noștri au învățat despre empatie și toleranță, despre înțelegere și nediscriminare, despre bucuria de a dăruia.

Integrați în marea familie europeană, am învățat cât de importantă este comunicarea. În scopul dezvoltării competențelor lingvistice, dar și al abordării eficiente a unor teme de interes comun, ne-am alăturat anul acesta unor parteneri, care sunt deschiși la provocări și împărtășesc aceleași interese, din Marea Britanie, Suedia și Spania în cadrul unui alt proiect Erasmus+, *The Great Debate*.

Și cum povestea nu se poate încheia aici, continuăm să ne implicăm în acest miracol al formării viitorului adult, un cetățean european cu drepturi și cu responsabilități deopotrivă. Nimic nu ne poate opri din drumul pe care ni-l croim cu determinare și cu pasiune chiar și în perioadele de criză sanitară.

Următoarea țintă, obținerea, în anul 2021, a **acreditării Erasmus** pentru o perioadă de 5 ani, a fost atinsă cu succes. Instrument benefic în formarea cadrelor didactice și a elevilor în contextul integrării activităților de predare-învățare-evaluare la cerințele educaționale europene, acest program asigură îndeplinirea obiectivelor pe care ni le-am propus, prin implicarea în proiecte, activități de schimb și cooperare transfrontalieră.

Erasmus+

Am învățat cu toții, elevi și profesori, să aspirăm împreună către perfecționare și să căutăm continuu sursa schimbării perspectivei individuale.

PLIMBÂNDU-NE PRIN MUZEUL DE ARTĂ

Prof. înv. primar DOGĂREL Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 4 Moreni

Arta reprezintă o formă de exprimare, prin care se dezvoltă atât sensibilitatea senzorială, cât și cea artistică. Deși bazată pe factorul genetic, educația rămâne modul în care se dezvoltă și se modelează orice formă de expresie artistică. Activitățile artistice (desen, pictură, modelaj) sunt pentru copil mijloace de exprimare la fel de bogate precum limbajul, permițându-i copilului să creeze în realitate tot ceea ce a văzut, trăit sau imaginat. De asemenea, contribuie la dezvoltarea gândirii, oferă o diversificare a sentimentelor personale, stimulează dezvoltarea inteligenței emoționale, a empatiei și a abilităților de comunicare.¹

Mi-am propus ca în acest articol să vă prezint o mică parte dintr-un produs final al proiectului Erasmus+, *Together against Dropout* (2019-1-RO01-KA229-06315), Jurnalul de artă. Proiectul se adresează unui grup țintă format din elevi care se află în risc de abandon din cauza absenteismului, a situațiilor materiale precare, elevi cu CES, elevi de diferite etnii și cei cu dificultăți de învățare. Partenerii Școlii Gimnaziale Nr. 4 Moreni în cadrul proiectului sunt PRIMARY SCHOOL ANGEL KINCHEV, RUSE, Bulgaria, BERZUPES SPECIALA INTERNATPAMATSKOLA, DOBELE, Letonia, ZÁKLADNÁ ŠKOLA VEĽKÁ IDA, VEĽKÁ IDA, Slovacia, GAZI MUSTAFA KEMAL ORTAOKULU, NAZILI, Turcia.

Vizitele elevilor noștri la muzee de artă locale au avut ca scop familiarizarea acestora cu regulile care trebuie respectate într-un muzeu, cu modul de observare a unor opere de artă, cunoașterea unor artiști plastici naționali și internaționali, cultivarea gustului pentru frumos. Elevii au dobândit competențe specifice artelor plastic, altele decât cele pe care și le formează la orele de educație plastică. Îndrumați de profesorii școlii, elevii au învățat că înainte de a începe analiza unei opere de artă, trebuie să cunoaștem autorul, perioada în care acesta a trăit, tendințele artei în perioada respectivă.

Astfel, au înțeles că titlul operei de artă transmite mesajul, care poate fi constatat la prima analiză vizuală a operei: cine este personajul principal, unde se află, ce alte personaje sau forme există în imagine, etc. Urmează stabilirea tipului de compoziție (echilibrat, dominat de direcțiile liniilor orizontale/verticale/ diagonale, cu spații deschise sau închise). Sunt analizate contrastele cromatice, culoarea dominantă și expresivitatea elementelor limbajului plastic. Subiectul de artă ar putea fi un peisaj,

¹ Erasmus+ 2016-1 TR01-KA219-034576-Let`s Art the Future

un grup de oameni, o scenă dintr-o poveste, o clădire sau o scenă urbană, un animal, obiecte neînsuflețite.

Unele picturi nu vor avea un subiect anume – cea mai mare parte a artei secolului al XX-lea este abstractă și reprezintă un joc de forme, culori și calitate a vopselei în loc să fie o reprezentare a realității.

Una dintre lucrările analizate de grupul de elevi ai Școlii Gimnaziale Nr. 4 Moreni, în vizita la Muzeul Județean de Artă Ion Ionescu Quintus, Ploiești, a fost lucrarea *The stranger Inside*, realizată de Bălan Maria.

Elevii au analizat și interpretat opera așa cum au perceput-o ei, iar informațiile au fost cuprinse într-o fișă de observare a lucrării urmărind câteva aspecte:

1. DESCRIEREA

Pictura prezintă reflectarea feței unei fete în oglindă. Pe fundalul oglinzii, se vede sufletul fetei care încearcă să rupă gratiile și să se elibereze. Cel mai izbitor aspect al picturii este modul în care fata își descoperă forța interioară și lumea necunoscută din ea însăși. Tehnica folosită este xilogravura. Culorile care ies în evidență sunt alb-negru. În unele zone, pot fi văzute și diferite nuanțe de gri.

2. ANALIZA

Este opera de artă armonioasă?

Munca pare dezechilibrată. Această lipsă de armonie sugerează sentimentele fetei care vrea să se elibereze de propriile temeri și să cunoască lumea.

Cum au fost folosite punctul, linia, pata de culoare și valoarea?

Contrastul dintre liniile albe și negre formează spații antagonice.

3. INTERPRETAREA

Ce ai văzut când ai privit tabloul?

”Când am privit tabloul, m-am simțit inspirată să îmi depășesc propriile obstacole. Pictura reflectă sufletul și mintea fiecăruia. Cu toții avem propriile vise, aspirații și dorințe de a sparge toate barierele și

de a ne elibera de necunoscut. La ce aspirăm cu toții este iluminarea prin cunoaștere.” (răspunsul unei eleve)

Care crezi că a fost intenția artistului?

Intenția artistului a fost de a reprezenta contrastul dintre imaginea socială a omului în general și problemele sale interioare.

Care crezi că este mesajul?

Mesajul picturii este să spargem barierele și să ne urmăm visele și aspirațiile.

Care ar putea fi povestea din spatele tabloului? Pe ce vă bazați judecata?

Povestea din spatele picturii se referă la regulile sociale. Când fata se uită în oglindă, ochii minții ei se deschid și devine conștientă de cine este ea cu adevărat și de regulile sociale care o împiedică să-și îndeplinească visele.

4. VALOAREA LUCRĂRII

Care este valoarea lucrării?

Opera de artă este originală pentru că dezvăluie sufletul interior și dorințele ascunse ale fetei, dar și ale privitorului.²

După vizita la muzeu, în cadrul proiectului, elevii au realizat reproduceri ale operelor de artă analizate, acestea făcând obiectul unor expoziții organizate în școlile partenere.

Bibliografie

- Erasmus+ 2016-1 TR01-KA219-034576-Let`s Art the Future
- Erasmus+ 2019-1-RO01-KA229-063155-Together against Dropout-Art Journal;

² Erasmus+ 2019-1-RO01-KA229-063155-Together against Dropout-Art Journal;

VIITORUL LA PREZENT

Prof. psih. șc. Georgescu Ariadna Constantina
C.J.R.A.E. Dâmbovița

Cursul de formare profesională „**TEACHER AS A CHANGE AGENT**” din cadrul proiectului *Better Schools for All*, SEE-2019-EY-PMIP-0007, Finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor are ca beneficiar Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița. Perioada de implementare este 01.05.2021- 30.04.2023, iar obiectivele principale sunt îmbunătățirea competențelor profesionale ale profesorilor consilieri din CJRAE Dâmbovița, cu scopul furnizării de servicii educaționale de calitate, construirea unor „echipe ale schimbării”, experimentarea și însușirea de către profesorii consilieri a rolului de facilitator în sistemul de învățământ centrat pe elev, promovarea învățării bazate pe proiect, prin cooperare, dezvoltarea și implementarea de proiecte interdisciplinare.

Partenerul norvegian, **Newschool AS**, Oslo, Norway este o agenție de design educațional specializată în crearea de instrumente care facilitează experiențe de învățare adecvate nevoilor actuale. Agenția pune accent pe inovare în domeniul tehnologiei educației și este membră a Centrului nordic pentru inovare socială.

Direcția principală a schimbării universale în ceea ce privește conceptul de învățare este aceea de centrare pe dezvoltarea inteligenței emoționale care devine un punct de plecare, un instrument și chiar o unitate de măsurare a progresului. Destructurarea, restructurarea și reconfigurarea sunt concepte cheie care stau la baza reformării sistemelor de educație din toată lumea pentru că schimbarea profundă trebuie să se producă la nivelul mentalității și al viziunii. În acest sens, educația emoțională și dezvoltarea personală devin esențiale și indispensabile.

Sistemul de învățământ s-a concentrat atâta vreme pe dezvoltarea cognitivă, în detrimentul dezvoltării emoționale, pe conținuturi și pe rezultate, încât a fost nevoie de COVID-19 ca să conștientizăm faptul că totuși interrelaționarea, conexiunea umană și socializarea sunt cele care, nu numai că ne mențin echilibrul psihic și emoțional, dar pot să și faciliteze procesul de învățare.

Experiența New School a fost una revelatoare, hrănitore, plină de sensuri, surprinzătoare prin metodele de abordare a schimbării și prin tehnicile folosite, care m-a îmbogățit în conștientizări la nivelul valorilor, convingerilor și intereselor personale și profesionale.

Toate tehnicile folosite la cursul de formare au fost constituite în așa fel încât să te scoată din zona de confort, să experimentezi schimbarea, nu doar să vorbești despre ea, să reflectezi și să faci deosebirea dintre esențial și neesențial. La toate acestea se adaugă destructurarea convingerilor culturale limitative, dar aparent funcționale și reformularea lor în termeni de transformare, renaștere, metamorfozare.

Tehnica Yoyo este un joc pentru copii și în același timp o metaforă care îmbracă foarte bine teoriile învățării, din procesarea căreia am extras neașteptat de multă cunoaștere. Inițial, activitatea se desfășoară individual, nefiind conturată o sarcină concretă de lucru. Astfel, fiecare participant primește o jucărie yoyo, este invitat să își găsească un spațiu în incintă, să se conecteze cu sine timp de 15 minute, apoi să creeze o legătură cu obiectul pe care îl are în mână, să experimenteze, și să se joace timp de alte 15 minute.

După terminarea timpului de reflecție, participanții sunt rugați să formeze două echipe. Într-una dintre echipe se vor regăsi persoanele care știu să mânuiască ”yoyo-ul”, de la cel mai experimentat până la cel care mai are câte ceva de învățat, iar în cea de-a doua echipă se vor regăsi persoanele care au nevoie să învețe să mânuiască ”yoyo-ul”. Din cele două echipe se formează perechi alcătuite din mentor și învățăcel. Sarcina finală este ca fiecare pereche să realizeze un truc pe care să-l prezinte grupului.

Eu am făcut parte din echipa de învățăcei, nefiind familiarizată deloc nici cu jucăria yoyo, nici cu manevrarea acesteia așa că am pornit de la zero și am ieșit total din zona de confort.

Cel mai greu a fost să accept faptul că nu știam să mânuiesc jucăria și că, deși mentorul meu încerca din răspuțeri să mă învețe, eu tot două mâini stângi aveam. La nivel emoțional am experimentat rușine și m-am auto-învinovățit de eșecul ce mi se putea imputa la final.

Chiar dacă nu am realizat un truc elaborat, colegul și mentorul meu din Olanda m-a transformat dintr-un neștiutor într-un amator bunicel. Fiecare pas, oricât de mic a fost celebrat cu bucurie și entuziasm, iar finalul a fost considerat un succes total, chiar dacă eu nu am ajuns la nivelul unui profesionist.

În urma parcurgerii etapelor am conștientizat că cel mai eficient se învață experimentând și că pentru acest lucru este nevoie de un spațiu adecvat învățării. Nu poți aplica metode noi de învățare în spații vechi, neconfigurate corespunzător și nu poți reflecta oriunde și oricum. Este necesar să cultivăm această pornire, să o încurajăm și să-i oferim timp.

Identificarea propriului nivel, atât al elevilor, cât și al profesorilor este foarte importantă pentru că, dacă elevul este susținut să se evalueze corect și să-și asume nivelul de învățare pe care îl are, acesta va primi cele mai potrivite îndrumări.

Ar fi ideal dacă elevul ar avea posibilitatea de a-și alege mentorul în acord cu nivelul la care se află și cu nevoile aceluia moment. Totodată, este în regulă dacă elevul nu poate avansa la nivelul următor, evaluăm succesul de la nivelul la care se află acesta pentru că scopul final poate fi împărțit în scopuri mai mici care vor fi celebrate la fiecare pas pentru a crea o atmosferă relaxantă și pentru a-l familiariza pe elev cu sentimentul de bucurie a învățării. Succesul nu se măsoară în rezultate finale, ci în celebrarea parcurgerii procesului de învățare.

Procesul învățării TREBUIE să fie distractiv, relaxant și incluziv, să motiveze și să energizeze.

Bucuria învățării nu poate fi umbrită de inevitabilele greșeli sau de eșec. Climatul învățării dă voie riscului, eșecului și bucuriei să coexiste. În noua viziune eșecul nu este o realitate în sine, ci doar un punct de vedere, așa că este distractiv să riști pentru că erorile fac parte din proces și pot fi integrate într-o etapă de învățare.

Învățarea individuală nu conferă cunoaștere autentică decât în măsura în care este potențată de învățarea împreună.

Atât timp cât performanța nu se transformă în judecată, învățarea menține starea de bine a celor implicați în procesul ei.

În timpul cursului de formare „**Teacher as Change Agent**” am remarcat cât de mult accent pun celelalte țări pe dezvoltarea personală a cadrelor didactice, de aceea îmi doresc ca aceasta să fie și direcția principală a cursurilor de formare la care participă profesorii din România.

Personal, aș schimba titulatura de profesor în cea de mentor pentru a da sens conceptului de misiune. Într-un viitor ideal noi nu vom mai preda elevilor, ci îi vom acompania în călătoria învățării, iar aceasta va fi misiunea și sensul existenței noastre profesionale.

Scopurile finale ale învățării trebuie reformulate în termeni de productivitate, eficiență, sustenabilitate și sentiment de împlinire și de bucurie a vieții.

Se impune o transformare majoră a elevilor și a procesului de învățare, a profesorilor și a metodelor de predare, precum și a modului în care aceștia sunt evaluați.

Profilul elevilor pregătiți pentru viitor se conturează sub influența unor transformări dramatice care presupun dezvoltarea responsabilității față de propria învățare, a abilităților sociale, a inteligenței emoționale și a motivației intrinseci. Astfel, de la simple recipiente pasive ale informației, elevii devin gazde ale cunoașterii, de la conformism fără angajament, elevii devin capabili de co-construcție și manifestă entuziasm, de la a răspunde întrebărilor adresate de către profesori, aceștia vor formula și vor explora propriile incertitudini generate de curiozitate și de bucuria învățării, de la a compartimenta informațiile pe domenii, elevii le vor integra, vor crea conexiuni multidisciplinare, de la relații formale cu profesorii lor și cu alți elevi, aceștia vor fi capabili să se conecteze autentic la ceilalți.

Pentru a putea ajunge la o asemenea reconfigurare, elevii au nevoie de un spațiu adecvat în care vocea lor să fie ascultată și respectată și de un context care să le stimuleze gândirea și să le dezvolte competențe ce nu pot fi transmise precum conținuturile.

Profesorul care transmite cunoașterea devine mentor și se focusează pe abilitățile care se pot dobândi din procesul de învățare, nu pe cunoștințe.

Din expert în disciplina predată, profesorul se transformă în cel care facilitează elevilor accesul către cât mai multe surse de informare pentru că, profesorul nu este singura sursă de informare.

De la cel care organizează și predă conținuturile, profesorul se transformă în cel care generează provocări cognitive, pune în dezbatere mai multe teorii, creează spațiu pentru eșec în procesul de învățare și extrage cunoaștere din acesta, se autoevaluează permanent, cere elevilor feedback, oferă feedback apreciativ și se preocupă de starea lor de bine, conștient fiind că fără bucurie învățarea se rezumă la niște conținuturi efemere. Mentorul se focusează pe abilitățile care se pot dobândi din procesul de învățare, nu pe cunoștințe, iar succesul acestuia este starea de bine a elevului, bucuria de a învăța și de a încerca.

Pentru ca profesorul să poată susține o asemenea metamorfoză este necesară schimbarea în sensul desființării/renunțării complete la modul în care acesta este evaluat și la modul în care evaluează elevii la rândul său.

Elevii dezvoltă singuri competențe dacă există o facilitare adecvată și o resetare a viziunii asupra procesului de învățare. Este deja cunoscut faptul că, pentru o învățare eficientă este necesar ca elevii să își dorească să învețe, nu să fie constrânși să o facă.

Modelele de învățare expansive, multidisciplinare și colaborative dărâmă barierele din relația profesor- elev, pe măsură ce elevul își asumă responsabilitatea pentru propria învățare.

Ne aflăm în punctul în care reconceptualizarea și re poziționarea curriculumului în secolul XXI nu mai reprezintă o alegere, ci o obligație morală.

Am depășit de mult momentul în care era recomandat să schimbăm conceptele vechi și mentalitățile prizoniere conformismului și inflexibilității, acum este imperativ necesar să acționăm pentru a restabili echilibrul, securitatea și conexiunea umană.

ȘCOALA VIITORULUI

Prof. psih. șc. GEORGESCU Denis Minodora
Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

Cursul de formare profesională „**Teacher as Change Agent**” la care am participat în perioada 8-12 noiembrie, a fost finanțat prin Granturile SEE 2014-2021 Programul de Educație, Burse; Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor și a fost organizat de **NEWSCHOOL** Oslo, Norvegia. Perioada de implementare a acestui program este 01.05.2021 – 30.04.2023, beneficiar fiind Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița.

Obiectivele proiectului vizează modernizarea activităților desfășurate de cadrele didactice din CJRAE Dâmbovița, oferind perspectiva noilor tendințe educaționale, creșterea calității educației în școlile dâmbovițene, facilitarea accesului la noi metode, instrumente, informații, idei care să promoveze creativitatea, inovația, incluziunea. În urma participării la acest curs am învățat cum se construiesc „echipele de schimbare”, cum să dezvoltăm și să utilizăm diversele abilități ale echipei, necesare pentru a gestiona și susține practicile inovatoare, cum să abordăm predarea ca un proces de facilitare - printr-un proces de învățare experiențială, cum abilitățile de facilitare ne schimbă modul în care gândim despre predare și cum să promovăm colaborarea creativă, să lucrăm cu proiecte curriculare interdisciplinare, sau cu diferite instrumente și metodologii pentru a dezvolta experiențele de învățare.

Școala este locul întâlnirii dintre elev și profesor, locul în care elevul descoperă lumea, locul în care profesorul, prin competențele sale, îl ghidează pe elev în formarea, dezvoltarea și desăvârșirea personalității. În timpul procesului de învățare, cadrul didactic își asumă diverse roluri, el fiind cel care prelucrează informația, o face accesibilă elevului, dar și cel care facilitează învățarea prin metodele și strategiile didactice utilizate și prin stimularea curiozității elevului, este cel care oferă feed-back prin care poate crește motivația de învățare sau dimpotrivă, poate afecta imaginea de sine a elevului încât acesta să nu mai simtă nicio plăcere pentru învățare. Ca și consilier școlar, profesorul este un fin observator al comportamentului, a stărilor emoționale și a trăirilor interioare pe care copilul le are. La momentul actual elevii se simt stresați, anxioși sau plictisiți, alții depășiți de conținuturi, de metode, de activitatea școlară și accentul se pune pe dezvoltarea cognitivă a elevului și nu pe cea socio-emoțională. Deși în definiția sănătății, OMS precizează că „sănătatea este starea de bine somatică, emoțională și socială”, și plecând de la premiza că nu există „elev perfect” și nici „elev bun de nimic”, în sistemul de învățământ s-ar putea

face schimbări de abordare a procesului de predare-învățare-evaluare, astfel încât să nu se piardă din vedere aceste aspecte.

Presiunea simțită în timpul procesului de învățare pentru obținerea rezultatului final, conduce la apariția stresului și anxietății, la pierderea bucuriei de a învăța, ori învățarea presupune bucurie, energie, mulțumire de sine.

Putem spune că schimbarea s-a produs deja, iar profesorul va fi nevoit să vină în întâmpinarea elevului și să-l ghideze în această lume ce se află într-o schimbare rapidă.

În urma participării la acest program de formare am înțeles că este importantă focusarea pe proces, nu pe rezultatul final, am înțeles cum succesul poate fi redefinit ca și „creștere” în timpul procesului de învățare, indiferent de nivelul la care se află fiecare elev și că ierarhizarea în funcție de punctele acumulate, note sau calificative ar conduce mai degrabă la etichetare, iar eșecul este doar un punct de vedere, nu o realitate în sine. Prin experiențele trăite în timpul exercițiilor și jocurilor propuse de formatoare, pe parcursul acestui program am conștientizat cum succesul nu se referă la succesul profesorului, măsurat în rezultatele elevilor, ci la succesul elevului prin celebrarea reușitelor mici, încurajarea fiecărui pas, stimulând motivația intrinsecă a acestuia și menținând energia, bucuria și mulțumirea de sine a elevului, dar și a profesorului, pe tot parcursului procesului de învățare.

Feed-back-ul apreciativ, prin care este stimulată dorința de implicare, de asumare a rolului, de învățare prin implicare, încercare, curaj, rezolvare de probleme, căutare de soluții, prin conștientizarea potențialului, a resurselor interioare neexploatate suficient, este cel pe care orice cadru didactic ar fi potrivit să îl practice pentru a menține la valori maxime motivația de învățare și stima de sine a elevilor. Feed-back-ul apreciativ se referă la a identifica la fiecare elev o abilitate, o calitate, o competență care a fost evidentă în timpul activității, fiind apreciat pentru aceasta, felicitat și încurajat, dar se referă și la identificarea unei abilități neconștientizate sau insuficient exploatată, ajutându-l pe elev să devină conștient de ea și încurajându-l să și-o pună în valoare.

Tehnica „Provocarea bezelei” mi-a produs o serie de conștientizări referitoare la modul în care echipa de profesori ai unei școli se concentrează pe sarcinile profesionale, își asumă rolurile care decurg din exercitarea profesiei, pun presiune pe sine pentru respectarea termenelor, încercând să își facă treaba serios și cât mai bine, și cum elevul este „și el pe acolo” în tot acest „proces de învățământ”. Pentru această tehnică/exercițiu/joc este nevoie de materiale (bețe pentru frigărui, bandă adezivă de hârtie și o bomboană de bezea) pentru a realiza o construcție. Sarcina este prezentată ca o competiție între grupuri (câștigă grupul care face cea mai înaltă și stabilă construcție, menținând bezeaua în siguranță). Activitatea se desfășoară în grupuri mici (4-5 persoane), iar sarcina este de a realiza o construcție (metaforă pentru procesul de învățare) din bețe și bandă adezivă, construcția trebuie să fie cât mai înaltă și cât mai sigură,

stabilă, iar bezeaua (metaforă pentru elev) să fie în siguranță, situat cât mai sus și cât mai securizat, în cadrul acestei construcții. Etapele tehnicii sunt: 1. Formarea echipelor (grupurilor), 2. Precizarea sarcinii de lucru și a timpului, 3. Realizarea sarcinii (construcției), în timpul precizat, 4. Identificarea și conștientizarea rolurilor asumate în grup, 5. Extragerea aspectelor teoretice/lecții învățate, 6. Concluzii.

După expirarea timpului s-au extras următoarele lecții/aspecte teoretice și s-au produs următoarele conștientizări: presiunea pusă pe sine pentru obținerea rezultatului nu conduce la succes, dimpotrivă, focusarea pe rezultat conduce la pierderea din vedere a scopului comun și la neglijarea stării emoționale (stării de bine) a elevului (bezeaua), succesul este definit ca și „creștere” în timpul procesului prin a fi prezent, implicat și a învăța cu bucurie, în timpul procesului (realizării construcției), a existat o anume dinamică a grupului fără a fi coordonată de un lider (fiecare membru al echipei și-a asumat roluri în funcție de propriile abilități, nevoi sau și-a schimbat rolul așa cum a crezut că ar fi nevoie pentru a realiza în timp construcția), fiecare a conștientizat în ce mod se implică sau participă la realizarea procesului de învățământ (predare-învățare-evaluare).

Concluziile extrase:

- Este importantă menținerea mulțumirii de sine, a energiei și bucuriei elevului și profesorului în timpul procesului de învățare (focusarea pe proces).
- Succesul nu constă în obținerea rezultatelor finale sau parțiale ci în parcurgerea, cu bucurie, a procesului de învățare formând abilități și atitudini care conferă stabilitate și siguranță elevului pe tot parcursul vieții.
- Celebrarea succesului se referă la celebrarea participării la proces și a reușitelor parțiale.

Profesorul va fi nevoit să-și dezvolte abilități de adaptare la schimbare pentru a putea pregăti elevul pentru un viitor imprevizibil, pentru profesii care nu există încă, pentru tehnologii neinventate și chiar dacă spunem că „Este nevoie de un sat întreg!”, se impune să avem încredere că se poate și să acționăm urgent pentru ca viitorul să nu-i surprindă nepregătiți pe elevii noștri.

PE URMELE VIKINGILOR, CĂUTÂND SCHIMBAREA

Prof. cons. șc. NECȘOIU Oana Mariana

Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Dâmbovița

SCHIMBAREA - fenomen des întâlnit ca și concept în limbajul românilor și nu numai, e întâlnit și în alte culturi. Acum, Norvegia, țara cu un înalt nivel de trai și un sistem de învățământ foarte bine adaptat nevoilor beneficiarilor, propun să schimbem...Ce?...modul de funcționare a învățământului...

Să începem!!!...Aterizarea se face pe aeroportul Torp, la marginea capitalei Oslo și constat SCHIMBAREA: aeroport de dimensiuni mici, oameni puțini, relaxați, fără mască, n-ai fi zis că pandemia a trecut pe aici, schimbarea climei: rece, întuneric, atmosfera de sărbători, lumini divers colorate, străzi largi, fără aglomerație, aspect îngrijit al șoselelor, spațiilor publice.

Înainte de curs descoperim, la pas, centrul capitalei Oslo: câteva obiective, atât cât timpul și vremea ne permit, temperatura e scăzută (3-4 grade), precipitații abundente dar, nimic nu ne oprește din dorința de a cerceta un loc al schimbării. Clădiri înalte colorate în alb, gri, maron, cărămiziu ce combină în construcția lor forme perfecte de romb, semicerc, paralelipiped, con îmbracă străzile de la un capăt al orașului la celălalt... Vitrine spațioase și pline de culori delimitează străzile laterale, creând niște culori interesante pentru privitori. *Fortăreața Akershus* este un castel cu arhitectură medievală: ziduri, piatră, verdeață, înconjurată de Marea Nordului, curenți de aer rece, ziduri înalte cenușii și verdeață cât cuprinde. *Opera din Oslo*, cu o arhitectură modernă, totul din marmură albă și sticlă, poți privi capitala de pe acoperișul ei, noaptea, un joc impresionant de lumini și întuneric... Un pescăruș empatizează cu starea noastră de stres generată de frig și ploaie, ni se alătură, așteaptă să fie interviuat... Când întunericul se lasă, spectacolul multicolor din *Portul de la Marea Nordului* (Festivalul Luminilor), fascinează orice vizitator. Mingii uriașe, multicolore plutesc pe oglinda întunecată a apei. *Centrul Nobel Pentru Pace* pare că nu-l poți cuprinde cu privirea, atât de impunător și grandios, pe măsura celor ce sunt premiați aici.

Prin participarea la cursul "**Profesorul ca agent de schimbare**", din cadrul proiectului *Better Schools for All*, SEE - 2019-EY-PMIP-0007, Finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, Programul de Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor, beneficiar Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Dâmbovița, mi-am propus să contribuie la creșterea calității educației în școlile în

care îmi desfășor activitatea, facilitând accesul la noi metode, instrumente, informații, idei care promovează creativitatea, inovația, incluziunea.

Tehnica Yoyo, suport pentru beza, construcția de grup din piese lego fără comunicare verbală, desenarea partenerului de grup fără să privești suportul de desen, realizarea de imagini de ansamblu a procesului de schimbare folosind decupaje din ziare și reviste, realizarea unei imagini detaliate, pas cu pas a procesului de schimbare sunt doar câteva din instrumentele care ne-au introdus în acest univers.

Obiectivele proiectului vizează îmbunătățirea competențelor profesionale ale profesorilor consilieri/logopezi din CJRAE Dâmbovița, cu scopul furnizării de servicii educaționale de calitate, construirea unor „echipe ale schimbării”, experimentarea și însușirea de către profesorii consilieri și profesori logopezi a rolului de facilitator în sistemul de învățământ centrat pe elev, promovarea învățării bazate pe proiect, prin cooperare, dezvoltarea și implementarea de proiecte interdisciplinare iar activitatea de formare va sprijini echipa în acest sens.

Mi-am integrat utilizarea unor instrumente ce le pot folosi și alți colegi în procesul de învățare-dezvoltare-schimbare, dar am învățat că:

- e mai important să participi și nu să câștigi, e important să treci prin etapele procesului spre performanță, dar nu să ajungi neapărat la ea...

- e bine să-ți dai voie să greșești... așa vei facilita învățarea

- e importantă starea de bine a elevului în procesul învățării

- este important ca noi, profesorii, să ne focusăm pe formarea de abilități la elevi în procesul învățării și nu pe acumularea de cunoștințe

-e foarte important sa apreciem eforturile mici, nu neaparat atingerea scopului...

Mă întreb dacă în sistemul nostru de învățământ ideile de mai sus sunt aplicate...dacă noi ca agenți ai învățării sau ca părinți ne concentrăm pe astfel de idei și comportamente.

Câți dintre noi, mentori sau părinți acceptăm că "a greși" e firesc și nu reprezintă neapărat un "eșec"?

Câți dintre noi, mentori sau părinți apreciem micile reușite ale copiilor dacă nu au ajuns la performanță?... Nota 9 nu e apreciată ca notă dacă nu e 10?

Câți dintre noi, părinți sau mentori avem în vedere în primul rând starea de bine în orice relație mai mult decât: "să fii cuminte!", "să înveți foarte bine!", "să iei note mari!", "să nu ne faci de râs!", "dacă n-ai dus rezolvarea problemei până la capăt, n-ai făcut nimic!", "dacă n-ai redat informația așa cum ți-am predat eu, nu te-ai pregătit suficient de bine..!" Cât de mult avem de schimbat la noi ca să putem să producem SCHIMBAREA în ceilalți, dar mai ales în procesul de învățare? ..E necesară!..E ABSOLUT necesară!

Avionul aterizează...aeroportul Otopeni... simt schimbarea: se poarta mască, oamenii sunt stresați, caută dovezi, certificat verde, test PCR, altă climă, alți oameni, dar suntem ACASĂ! Avem SCHIMBAREA în bagaje... și nu neapărat ca o lumină la capătul tunelului sau ca o amăgire plutitoare pe apele întunecate.

DIGIT-AL TRANSFORMAREA DIGITALĂ A ADULȚILOR CA CETĂȚENI ACTIVI

Prof. ERCULESCU Denisa
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Târgoviște

În perioada 25-29 octombrie 2021, ne-am întâlnit în cadrul unei vizite de lucru în contextul proiectului organizației DARE intitulat **DIGIT-AL Transformarea digitală a adulților ca cetățeni activi** <https://dare-network.eu/digit-al/>.

Despre proiectul DIGIT-AL:

Proiectul se desfășoară în perioada septembrie 2019-iulie 2022 și a obținut **premiul Grundtvig Award 2021 ca proiect transnațional**. Partenerii acestui proiect vin din Estonia, Letonia, Italia, Portugalia (gazda prezentei întâlniri), Germania, Belgia și Bulgaria. Este promovat subiectul transformării digitale ca parte a educației civice.

În 2020 a rezultat o serie de broșuri cu tematică specifică relevantă pentru transformarea digitală, materiale care se intitulează *Cultură, artă și digitalizare*, de Georg Pirker, *Persoana digitală*, de Nils-Eyk Zimmermann, *Internetul, datele și platformele*, de Nils-Eyk Zimmermann, *Administrație electronică*, de Sulev Valdmaa, Mark Andre Udikas, *Educație și învățare*, de Ramon Martinez și Georg Peter, *Activism și participare*, de Elisa Rapetti și Ricardo Vieira Caldas, *Importanța digitalizării în mass media și journalism*, de Valentina Vivona și Niccolo Caranti, *Munca pe parcursul transformărilor*, de Nils-Eyk Zimmermann și care pot fi găsite aici <https://dttools.eu/>

În 2021 se lucrează la un manual care conține repere metodologice, instrumente și materiale care să faciliteze învățarea digitală. De asemenea, au emis păreri avizate și recomandări la nivel național și European.

Obiectivele acestui proiect sunt: înțelegerea nevoii de instructori competenți, dezvoltarea conceptelor lansate de către organizațiile implicate, înțelegerea politicilor și educaționale la nivel național și European (ex. DigCompEdu, GRETA) și a modelelor din domeniul educational (ex SALTO), generarea ideilor care să sprijine însușirea competențelor digitale în rândul adulților educatori.

Despre vizita de lucru:

Gazda întâlnirii noastre a fost **Organizația Rede Inducar**-Porto, Portugalia <http://www.inducar.pt/> La întâlnire au fost prezenți zece participanți membri/ reprezentanți ai unor organizații non-guvernamentale din țările mai sus menționate și care sunt conectați în sfera învățământului: Nils-Eyk Zimmermann (Association of German Educational Organizations AdB <https://www.adb.de/english>), Katja Greeson (Association of German Educational Organizations AdB), Daniela Kolarova (Partners Bulgaria Foundation PBF <http://www.childrenleftbehind.eu/partners-bulgaria-foundation-bg/>), Aneta Kalcheva (Partners Bulgaria Foundation PBF), Ramon Martinez (The Democracy and Human Rights Education in Europe DARE network <https://dare-network.eu/the-dare-network/>), Ines Carvalho (Inducar <http://www.inducar.pt/>), Gustavo Briz (Inducar), Marco Oberosler (CCI <https://www.cci.tn.it/eng>), Denisa Erculescu (Ambasadorii Prieteniei/ The Democracy and Human Rights Education in Europe DARE network <https://dare-network.eu/the-dare-network/>).

În fiecare dintre cele cinci zile au fost abordate teme cu privire la dezvoltarea competențelor digitale în rândul adulților ca mentori sau formatori. S-au discutat diverse aspecte legate de digitalizare competențe, gradul de aplicabilitate și implementare a competențelor digitale din rândul tinerilor în rândul profesorilor/ mentorilor/formatorilor.

Au fost prezentate modele de bună practică și tehnici inovative, în acest sens au fost efectuate două vizite unde s-a discutat cu experți din domeniul pregătirii adulților în vederea digitalizării: Școala de stat Escola Basica de Milheiros de Poiares <http://agrupamentoarrifana.com/escola-basica-de-milheiros-de-poiares/> și centrul pentru tineret și sport Jovens Agentes de Mudanca <https://www.juventude.pt/pt/news/os-jovens-podem-ser-os-agentes-de-mudanca>

Transformarea digitală lansează o serie de provocări în rândul cetățenilor adulți europeni din diferite perspective: în calitate de angajați, la locul de muncă, în calitate de cursanți de toate vârstele sau în calitate de cetățeni responsabili și democratici preocupați de învățarea pe tot parcursul vieții. Transformarea digitală are efecte în viața de zi cu zi a tuturor oamenilor. Ca atare, proiectul DIGIT-AL identifică abordări, teme, instrumente care se adresează în special educației adulților în domeniul digitalizării. Concret, au fost create, în cadrul lucrului în echipe, trei tipare de personaje (personae) din domeniul educației. Astfel, au rezultat trei descrieri: un profesor de educație fizică, o bibliotecară și un reprezentant al unei organizații non-guvernamentale, fiecare dintre aceștia cu propria viață particulară și profesională, cu propriile trăiri, sentimente, convingeri, nevoi profesionale. Fiecare echipă a prezentat “persona” concepută și s-a discutat despre identificarea nevoilor acestora. De exemplu, profesorul folosea tehnologia avansată în timpul orelor sale, dar nu avea ocazia să comunice cu ceilalți profesori colegi și să le vorbească despre simplificarea documentelor și despre cât de ușor este să acceseze o

anumită platformă digitală sau să utilizeze o anumită aplicație. La rândul său, bibliotecarul avea dificultăți în folosirea instrumentelor digitale. Reprezentantul organizației non-guvernamentale nu dispunea de suficiente resurse umane și nici de suficiente tehnici pedagogice pentru a veni în sprijinul cetățenilor adulți care trebuie să răspundă provocărilor erei digitale. Astfel, au fost identificate nevoi ale adulților și au luat naștere idei pentru viitoare proiecte care să susțină digitalizarea adulților.

EXPERIENȚE DIDACTICE

FORMAREA TRECE...COMPETENȚELE RĂMÂN

Profesor metodist, SOLOMON Aurora
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

Într-o societate hiperdinamică schimbările produse ca și accelerarea etapelor ce vor urma, impun ca necesară nu doar adaptarea sistemelor educative la noile realități socio-economice, culturale și științifice, ci și o reorganizare permanentă a activității, astfel încât cadrul didactic să împace atât sistemul, cât și necesitatea de a fi pregătit pentru nevoile elevilor săi.

Pe acest fundal, **formarea continuă** reprezintă un proces de firească prelungire și de continuare a formării inițiale, o acțiune de modelare a celui interesat, conformă cu exigențele actuale, precum și o strategie prin care se poate asigura dezvoltarea calității actului educațional. Indiferent de domeniul profesional și de nivelul pregătirii fiecăruia, formarea este o necesitate permanentă a cadrelor didactice, *un drept, dar și o obligație*, întrucât profesia pe care o exercită solicită posesorului ei competență, dăruire, responsabilitate și umanism.

Pe de altă parte, ar fi neproductiv să credem că, într-o eră profund tehnologizată, educatorul mai poate da *ora exactă* în materie de cunoștințe sau simple expuneri, când, de fapt, elevul își procură aproape, instant, doza de informație, apelând la o multitudine de surse și resurse.

De aceea, omul de la catedră trebuie să-și resemantizeze misiunea, reevaluându-și constant setul de competențe atât de necesare în revigorarea actului didactic. Șlefuirea continuă a uneltelor îl va ajuta să găsească cele mai utile tehnici și strategii, prin care educabilul să fie învățat cum să învețe și nu doar ce să învețe. Pornind de la cunoașterea, consilierea și motivarea elevului pentru actul învățării și folosul ei, profesorul va transforma de fiecare dată acest proces într-un autentic și durabil eveniment de cunoaștere și formare permanentă.

Prin urmare, deși ancorat în prezent, dar anticipând viitorul, educatorul caută, aplică, inspiră, îndeamnă, organizează și evaluează neîncetat actul formării. Mai mult, pentru a fi în pas cu discipolii săi, el este nevoit să se autoevalueze și să se perfecționeze continuu. Numai un educator profesionalizat are

puterea de a ameliora calitatea, de a promova noul, de a asigura eficacitatea educației, de a anticipa schimbarea, deziderate ce pot fi atinse prin participarea la programe de formare continuă, atent selectate și frecventate cu interes.

În același timp însă, trebuie să privim realist și să recunoaștem că această necesitate nu este conștientizată unanim, întrucât există și profesori reticenți, ba chiar manageri școlari tributari unor prejudecăți ce îi țin captivi în propria inerție și autosuficiență. Evident, aspectul invocat poate fi un alt subiect, iar cauza presupune o aprofundare temeinică în dimensiunea motivației și a motivării.

Și cu toate acestea, din experiența de coordonator și formator în cadrul programelor de formare continuă, am observat că, dincolo de constrângerile de timp sau financiare, cadrele didactice sunt interesate de formare, de îmbunătățirea practicilor didactice, mai ales atunci când oferta este variată, orele sunt plasate corespunzător, există echilibru între pregătirea teoretică și cea practică, formatorii au experiență și pun accent pe latura aplicativă și activ-participativă, astfel încât cursurile pentru care au optat să aibă utilitate și aplicabilitate la clasă.

Din această perspectivă, reiese limpede că, pentru grupul-țintă beneficiar, o participare conștientă și motivată la cursurile de formare acreditate sau avizate va fi, indubitabil, **un câștig**, deoarece presupune dobândirea de noi competențe, adaptabilitatea la cerințele tot mai dinamice din sistem, flexibilizarea abordării curriculare. Este o paradigmă ce îl abilitază pentru a gestiona cu succes un învățământ formativ, modern, centrat pe elev și orientat pragmatic spre nevoile reale ale școlii, la nivelul căreia va transfera postformare achizițiile dobândite.

**SCHIMBĂRI POSIBILE LA NIVELUL PROCESULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PENTRU
FORMAREA/ DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR – CHEIE
TRANSPUSE ÎN DOCUMENTELE CURRICULARE DIN ROMANIA**

Prof. înv. primar BAUER Ramona Oana
Școala Gimnazială „Șerban Cioculescu” Găești

„Orice persoană din lume școlarizată sau nu, experimentează procesul învățării, dar nimeni nu învață încă la nivelul, cu intensitatea și cu viteza necesare pentru a face față complexităților lumii moderne.” Malita, 2020.

Rezultatele învățării, ca ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini care urmează să fie formate tuturor tinerilor, ca instrumente culturale pentru învățarea pe parcursul întregii vieți sunt competențele-cheie, acel pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, deprinderi (abilități) și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Acestea se dezvoltă până la finalizarea educației obligatorii și trebuie să acționeze ca un fundament pentru învățarea în continuare, ca parte a învățării pe parcursul întregii vieți. În țara noastră, transpunerea competențelor-cheie în politicile curriculare a fost realizată prin abordarea mixtă, în planurile-cadru fiind păstrate disciplinele școlare clasice, ce corespund principalelor domenii ale cunoașterii, totodată, introducându-se unele discipline școlare noi, ce corespund problemelor majore ale societății.

Disciplinele școlare trebuie abordate într-un mod inovator, modern, deschis, astfel încât toate competențele specifice să contribuie la formarea profilului absolventului de învățământ primar. Competențele-cheie reprezintă inițiativele europene ce stabilesc jaloane comune în progresia achiziției elevilor, indiferent de limba pe care o vorbesc.

Unul din punctele slabe ale învățământului general este că, deși în școli se asigură o anumită pregătire teoretică a elevilor, ei nu sunt învățați să aplice în deplină măsură competențele dobândite pentru a acționa în context reale de viață, să elaboreze și să realizeze proiecte și programe de dezvoltare personală și profesională, să-și afirme drepturile, să-și conștientizeze interesele, limitele și nevoile. Se impune astfel o regândire a strategiilor de predare - învățare - evaluare, a modului de aplicare a curriculumului la elevii din ciclul primar.

O primă idee semnificativă care vizează schimbări posibile la disciplinele Comunicare în limba română/Limba și literatura română – îmbunătățirea competențelor de comprehensiunea mesajului textului scris, în vederea atenuării unora dintre cauzele care pot genera analfabetismul funcțional și conduce către eșecul școlar. Eficiența strategiilor de citire/ lectură utilizate de către elevi este evaluată

prin Evaluările naționale (EN II, EN IV, EN VI) și au drept referențial testările internaționale TIMSS, PIRLS, PISA.

Abordarea curriculumului pentru CLR/LLR centrat pe competențe trebuie a impus schimbări în predare (schimbarea rolului învățătorului – de la transmițător de informații – în cel de organizator de activități variate, folosirea limbii, a simbolurilor și a textului în mod interactiv, îmbunătățirea tehnicilor de lectură ale elevilor prin utilizarea instrumentelor și suporturilor moderne, adecvate pentru școlarii mici, inclusiv a software-urilor și a manualelor/ resurselor digitale, disponibilitatea de a organiza și reglementa în plan personal propria învățare, atât individual, cât și în grup).

Programele școlare în vigoare pentru CLR/LLR sunt explicit formulate și pun accentul pe competențele specific. Procesul educativ trebuie să se focalizeze pe: identificarea și regăsirea informației explicit formulate, formularea de deducții simple pe baza textului citit, interpretarea și integrarea ideilor și informațiilor, abordarea critică a textului și evaluarea personală a conținutului, a structurii, a utilizării limbajului, a perspectivei și a specificului autorului.

O a doua idee semnificativă ce vizează schimbări în abordare, este predarea conceptelor specifice matematicii, cu accent pe rezolvarea de probleme în contexte diferite de viață, astfel încât să formeze gândirea logică și creatoare.

Programele școlare ale disciplinelor Matematică și explorarea mediului și Matematică, pun accent pe formarea unei gândiri logice exprimate printr-un vocabular matematic adecvat și printr-un sistem de algoritmi de calcul și de judecată, determinarea unor comportamente practice orientate spre folosirea activă a noțiunilor și cunoștințelor acumulate în practica uzuală, depistarea elementelor de afirmare a creativității în mânăuirea termenilor matematici.

Abordarea predării matematicii în ciclul primar trebuie văzută ca un proces de învățare cu dublu sens: învățarea prin rezolvare de probleme, adică prin problematizare și descoperire și rezolvare de probleme în sensul formării unor deprinderi și a consolidării unor priceperi de a aplica definițiile și teoremele învățate. Se impun pentru aceasta schimbări în abordarea conținuturilor (înlocuirea conținuturilor teoretice cu o varietate de contexte problematice care să dezvolte capacitățile matematice ale elevilor), schimbări în ceea ce se așteaptă de la elev (aplicarea mecanică a unor algoritmi se va înlocui cu elaborarea și folosirea de strategii în rezolvarea de probleme), schimbări în predare (rolul învățătorului să fie acela de organizator de activități variate de învățare pentru toți copiii, indiferent de nivelul și ritmul propriu de dezvoltare al fiecăruia), schimbări în învățare (schimbarea accentului de la activități de memorare și repetare la activități de explorare-investigare; stimularea atitudinii de cooperare).

O a treia idee semnificativă se referă la disciplinele dezvoltarea personală/educație civică – formarea unei conduite care să implice participarea directă a copilului la propria formare, prin acțiuni de

responsabilizare. Având în vedere situația actuală, este imperios necesar să punem accent pe competențele cheie de relaționare interpersonală (sociale) și civice, dar și a spiritului de inițiativă și antreprenoriat ce implică transformarea ideilor în acțiune.

În organizarea demersurilor didactice accentul trebuie să cadă pe toate formele comportamentale care trebuie dobândite pentru ca un individ să fie capabil să participe într-un mod eficient și constructiv la viața socială și să rezolve conflictele, dacă e cazul, pe abilitățile interpersonale- necesare pentru interacțiunea efectivă, participarea activă și democratică la viața socială, pe dezvoltarea creativității, inovației, asumarea riscurilor și conștientizarea valorilor etice și promovarea stării de bine.

O altă idee semnificativă - învățarea prin descoperire- aduce în prim plan disciplinele Științe - Matematică și explorarea mediului - abordarea curriculumului cu accent pe formarea competențelor cheie de bază în științe și tehnologii, a învăța să înveți, dar și competența digitală. Accentul trebuie să cadă pe observarea și explicarea lumii, a mediului încojurător, pentru a identifica întrebările și pentru a trage concluzii pe bază de date empirice, pe aplicarea acestei cunoașteri și metodologii ca răspuns la dorințele și nevoile umane, pe înțelegerea schimbărilor determinate de activitatea umană precum și responsabilitatea ca cetățean față de acestea.

A cincea idee semnificativă - integrarea artelor în predarea disciplinelor în vederea stimulării creativității - presupune utilizarea transversală a disciplinelor Arte vizuale și abilități practice/Muzică și mișcare. Programele școlare pun accent pe sensibilizarea și exprimare culturală prin aprecierea importanței exprimării creative a ideilor, experiențelor și emoțiilor printr-un registru de mijloace care include muzică, artele spectacolului, literatură, arte vizuale.

Nu există rețete miraculoase prin care să se poată realiza stimularea creativității elevilor. Încurajarea căutării de nou și frumos în compuneri, desen, activități plastice, etc. și exigența de a nu reproduce textual lecția, ci de a se exprima în cuvinte proprii, sunt mijloace care garantează dezvoltarea originalității, a creativității. Accentul în predarea acestor discipline trebuie să cadă pe formarea profilului elevului creativ și dinamic, pe acele trăsături care îi formează capacitatea de a se detașa de informații, de a se mișca liber în sfera cunoștințelor, manifestând inițiativă și spirit independent.

Pasiunea, răbdarea, dorința de (auto) perfecționare, precum și dezvoltarea aptitudinilor, inteligenței, spiritului practice- aplicativ și spiritului experimental al acestora, starea de bine, reprezintă ingredientele care asigură reușita școlară a cadrului didactic și a elevilor pe care îi îndrumă.

Bibliografie

GREMALSCHI, A. - *Formarea competențelor-cheie în învățământul general: Provocări și constrângeri - Studiu de politici educaționale* - Chișinău, 2015

****Un nou Curriculum național pentru învățământul primar și gimnazial* – „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED - conceptualizări necesare- suport de curs

***OMEN nr. 3371/12.03.2013, OMEN nr. 3418/2013, OMEN nr. 5003/02.12.2014

ȘCOALA ÎN COMUNITATE

Prof. înv. primar. Petrică Mihaela
Școala Gimnazială nr 4 Moreni

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Școala este un important mediu de dezvoltare psihosocială pentru elevi. Este instituția care asigură educație, creionează oameni și destine, formează cetățeni responsabili și implicați, oferind comunității speranța unui viitor mai bun. Sufletul scolii sunt elevii și profesorii, necunoscute într-o ecuație al cărui rezultat îl reprezintă formarea. Elevul vine la școala pentru a ști, iar profesorul îl ajută să știe, să descopere, să fie. Copiii și adolescenții descoperă un univers cu informații, resurse și oportunități variate, care le oferă dorința cunoașterii și autocunoașterii.

În școală elevii realizează pentru prima dată faptul că sunt parte a unui grup, a unei comunități, iar acest privilegiu aduce după sine responsabilități. Acțiunile lor nu produc efecte exclusiv asupra individului, ci asupra întregii comunități, iar acest principiu, odată asumat poate determina calitatea și eficiența unui grup.

Profesorii, modelele demne de urmat ale elevilor, au datoria morală de a-i motiva și îndruma pe copii, încă din primul lor an de studiu, pentru ca aceștia să străbată anevoiosul drum de la egoism la altruism. În acest context este necesar ca în școală să se implementeze o cultură a voluntariatului, mod dezirabil prin care elevii pot învăța atribute precum implicarea, empatia, grija față de semenii, toleranța, acceptarea și armonia.

Voluntariatul se definește ca „activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistență și serviciile sociale, protecția drepturilor

omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea.”

Actorul principal al acțiunii de voluntariat este voluntarul, persoana care din proprie inițiativă decide să acționeze – într-o manieră liberă, autonomă și coordonată cu alți voluntari - pentru desăvârșirea binelui comun și schimbarea unui mod de viață impasibil. În activitatea de voluntariat, persoana care o întreprinde investește în folosul celorlalți inteligența, talentul, timpul sau proiectele sale, fără a aștepta în schimb nimic în schimb. Există trei termeni care pot sintetiza sensul și activitatea voluntarului: TIMP – A DARUI – APROAPELE.

TIMPUL – într-o societate mai degrabă cinică și materialistă, unde timpul înseamnă bani și profit, voluntarul este cel care merge împotriva curentului, dedicându-și timpul pentru a-i ajuta pe cei aflați în nevoie, bucuria și mulțumirea sa derivând din aspecte care nu țin de sporirea sumei din contul bancar, nici de narcisism, ci de o dimensiune mult mai profundă și intimă.

Acțiunea de A DĂRUI este în strânsă legătură cu timpul dedicat acesteia. Dincolo de explicații și definiții încărcate de cuvinte emoționante, a dăruii înseamnă să valorizezi, să te folosești de resurse personale (cum ar fi timpul, inteligența, talentele și energia), nu cu scopul de a obține bunuri materiale, ci pentru a ști că mulțumită ajutorului oferit, aproapele nostru poate spera din nou și poate privi către viitor. Vorbim, așadar, despre cel de-al treilea termen: APROAPELE. ``Aproapele`` este orice persoană pe care viața ne-o scoate în cale și care prin simpla sa prezență ne cere ajutorul.

Școala trebuie să educe elevii să dăruiască timp aproapelui (colegilor, membrilor comunității), printr-un program bine definit, sub umbrela unui proiect național: Strategia Națională de Acțiuni Comunitare. Programul a fost înființat în anul 2000 sub denumirea Grupul la Nivel Înalt Copii România de către baroneasa Nicholson of Winterbourne, având ca scop implementarea SNAC România, iar în anul 2004 a avut loc conferința de lansare a programului de voluntariat. De atunci, școli din România s-au înscris în strategie, reușind prin dăruire și creativitate să atragă un număr impresionant de voluntari elevi și profesori. Școlarii voluntari au înțeles importanța actelor de caritate pentru viitorul lor profesional, pentru dezvoltarea personală și diferența pe care acestea o fac la nivelul comunității.

Bibliografie

<http://www.suntparinte.ro/de-ce-este-important-voluntariatul-pentru-copilul-tau>
<http://conferintavoluntariat.rotarybucharest.org/prezentari/Discurs%20Don%20Nunzio%20Galantino.pdf>
<http://www.imparte.ro/Voluntariat/Articole-voluntariat/Voluntariatul-beneficii-pentru-tine-7.html>
<https://ro.wikipedia.org/wiki/Voluntariat>
<http://snac.edu.ro/?q=2&l=1>

ROLUL ȘI PERSONALITATEA PROFESORULUI ÎN ȘCOALA NOASTRĂ

Prof. CRISTEA BAROȚI Sorin
Liceul de Arte Bălașa Doamna, Târgoviște

Succesul în munca instructiv-educativă depinde în cea mai mare măsură de cadrele didactice, de competența și dragostea lor pentru profesie. Nici planurile de învățământ, nici programele școlare, nici manualele nu pot avea asupra elevilor o influență care să poate fi comparată cu cea a cadrelor didactice. Educatorul creează condițiile necesare, organizează și conduce activități diverse prin care dispozițiile native ale copilului se dezvoltă neconținut și se transformă în calități ce-i folosesc lui însuși în munca viitoare, cât și societății.

Învățătorii și profesorii sunt cei care transmit generațiilor tinere în mod organizat și planificat, valorile culturale create de generațiile trecute, le îndrumă primii pași în vastul domeniu al științelor și artei muzicii clasice, influențând și observând atent formarea personalității lor, orientarea lor școlară și profesională.

În primii ani de școală învățătorii și profesorii din liceul nostru, prin muncă metodică și perseverență, realizează formarea deprinderilor de scriere frumoasă și corectă, tehnica cititului, exprimarea în mod inteligibil a gândurilor proprii și pe ale altora, capacitatea gândirii de a rezolva probleme de matematică și de calcul elementar; de asemenea, copiii își dezvoltă un sistem de cunoștințe din domeniul istoriei, geografiei, științelor naturii, artei desenului, artei muzicale prin cânt vocal și interpretare instrumentală.

O mare parte din elevii liceului nostru se orientează spre studiul pianului, al vioarei, violoncelului, percuției, chitarei, cântului vocal obținând rezultate bune, foarte bune și premii la nivel național și internațional.

Introducerea mijloacelor moderne de învățământ: mijloace audio-vizuale, manuale digitale, calculator, internet, nu vor duce la diminuarea rolului cadrului didactic. În realitatea societății și în liceul nostru folosirea acestor mijloace moderne extrem de bogate în informații diverse, amplifică rolul profesorului de îndrumător, organizator și centralizator în multitudinea de aspecte ale studiului materiei în școala actuală. Principala funcție a cadrului didactic devine cea de a îndruma și organiza activitatea de cercetare dorind să colaboreze cu elevii, să-i stimuleze, să creeze condițiile optime de studiu și de cercetare, să-i ajute să-și formeze personalitatea în mod activ și creativ.

În domeniul învățământului muzical de artă, m-am preocupat împreună cu elevii în realizate prin participarea intelectuală și afectivă a elevilor, a profesorului pentru dezvoltarea și transmiterea sensului lucrării muzicale.

Pregătirea generală și artistică a interpretului este hotărâtoare pentru gândirea muzicală teoretică și practică fiind cu atât mai folositoare relevării expresiei, sensurilor majore ale muzicii culte la un nivel profesional cât mai bine selectat.

Colectivul de profesori din liceul nostru realizează performanță în profesia didactică dezvoltând o activitate modernă în relația cu elevii, activitate bazată pe anumite competențe: manager de proiecte inițiate și structurate în interesul școlii, al comunității, specializat în domeniul comunicării dintre școală și părinți, profesori care să planifice proiecte și să susțină activitate de cercetare prin aplicare de metode și tehnologii noi în procesul predare-învățare devenind manager al calității în direcția auto-evaluării și al auto-aprecierii.

Conținutul exact al educației muzicale la nivelul învățământului primar este realizat de către profesorii noștri prin mijloace specifice: cântecul, jocul muzical, audiția și exercițiul. Conform evoluției psihofizice a copiilor există două etape esențiale: cea oral intuitivă și cea a notației muzicale. În etapa pre-notației muzicale noi urmărim însușirea cunoștințelor prin intuirea elementelor de bază ale limbajului muzical, elemente ce se desprind din cântecele intonate, din jocurile muzicale, din audiții. Elevii descoperă intuitiv apoi conștientizează și intonează sunete de înălțimi diferite, linii melodice ascendente și descendente, durate egale și inegale, durate lungi și scurte, în nuanțe diferite.

În etapa notației muzicale ne preocupăm ca toate aceste elemente să fie denumite și definite exact, iar reprezentarea lor grafică să devină un proces firesc și mult ușurat de însușirea intuitivă anterioară. Astfel se formează priceperi și deprinderi muzicale care să contribuie la înțelegerea și interpretarea muzicii la un nivel artistic superior.

Obținerea performanței în activitățile muzicale vocale și instrumentale este certificată de gradul de însușire a cunoștințelor și deprinderilor. Pentru consolidare noi realizăm și organizăm activități cu un grad sporit de dificultate constând în exerciții de recunoaștere și creație cu elementele muzicale învățate desfășurându-se sub formă de dicteu oral sau scris, sau improvizații muzicale create de copii. Trebuie să folosim acele procedee de interpretare care să apeleze în plus la gândirea, memoria, muzicalitatea copiilor. În orice etapă a învățării activitatea practică va deține ponderea.

„Muzica este o semi disciplină care îl face pe oameni mai răbdători și mai blânzi, mai modești și mai rezonabili. Ea este un dar al lui Dumnezeu, și nu al oamenilor, în plus, îl alungă pe demon și te face bucuros. Cu ea, uităm mânia și toate viciile. Din această cauză, sunt pe deplin convins și nu mi-e

teamă să o spun , după teologie, nicio artă nu poate fi egalată cu muzica. Trebuie neapărat să se păstreze muzica în școli.” Johann Sebastian Bach

Bibliografie

CUCOȘ, C.-*Pedagogie*, Editura Polirom, București, 2006

RĂDUCANU, M. D.-*Bazele metodice ale comportamentului profesorului de pian*, Editura Pim, Iași 2004

RĂDUCANU, M.D.-*Metoda de Pian*, Editura Muzicală, București, 1987

SOMBART, Elizabeth-*Muzica, în inima fascinației*, Editura Spandugino, București, 2012

PARTENERI PENTRU BINELE COPIILOR NOȘTRI

Prof. VLACIU Marina-Simona

Grădinița „Căsuța copilăriei”, Buftea, jud. Ilfov

„Fiecare copil pe care îl educăm este un OM dăruit societății.” (N. Iorga)

Procesul educativ nu poate fi realizat separat, izolat de alte influențe educative, ce îl vizează pe copil, neputând face abstracție de toate acestea.

Educația trebuie să se realizeze, în permanență, ca o acțiune unitară, corectă, conștientă, iar îndeplinirea acestui deziderat stă, în mod expres, în mâinile cadrelor didactice calificate.

Pilonii de rezistență sunt familia și grădinița, dar și comunitatea, mediul extrafamilial și mediul extrașcolar care au drept țință principală, educația copilului. Mediile educaționale trebuie să se completeze și să se susțină, astfel încât să asigure integrarea în activitatea școlară a copilului într-o mare măsură, dar și în viața socială.

În pedagogia de astăzi, unul dintre conceptele-cheie a devenit parteneriatul educațional. *„Parteneriatul educațional reprezintă, în concepția majorității cadrelor didactice, o direcție educativă imperios necesară dezvoltării actuale a școlii românești. Se pleacă de la premisa că succesul copilului este condiționat de influența mai multor factori, nu doar școala, ca mediu instituționalizat, nefiind răspunzătoare de acesta”* (Cucoș, 2009, p.727). Acesta reprezintă forma de comunicare, colaborare și cooperare care vine în sprijinul copilului în ceea ce privește procesul educativ.

Mediul în care acesta se naște, trăiește în primii ani de viață, se formează și se dezvoltă este cel familial. Acesta reprezintă primul mediu educativ pe care copilul îl cunoaște și care îi influențează considerabil dezvoltarea sa ca individ.

Prin definiție, părinții sunt primii educatori din viața copiilor, întrucât aceștia cunosc îndeaproape stadiile lor de creștere și dezvoltare pe toate palierele care îi favorizează evoluția armonioasă. Din acest motiv, legătura cu familia este extrem de strânsă, puternică și de neînlocuit.

De asemenea, mediul familial îndeplinește multiple funcții care sunt importante în procesul de integrare al copilului în mediul social, reflectând asupra dezvoltării sale. Acesta oferă primele modele de comportament, creează deprinderi și obișnuințe, care de cele mai multe ori nu sunt corespunzătoare și nici corecte, pozitive.

Mediul preșcolar le oferă copiilor primul mediu socializator, organizațional, introducând o anumită „distanță socială” în relația acestora cu familia. De asemenea, la grădiniță, preșcolarii se

familiarizează cu grupul micro-social, în jurul căruia învață să devină partener, să se joace împreună și să-și împartă lucrurile.

Grădinița este „prima instituție care se conduce după principii și metode științifice, deține mijloace specifice pentru valorificarea potențialului fizic și psihic al fiecărui copil” (Albulescu, Catalano, 2019, p.498). Pentru reușita procesului educațional, rolul cel mai important îl are relația familie-grădiniță, astfel, cadrele didactice trebuie să comunice în permanență cu copiii și părinții acestora.

Mai departe, școala are rolul de a-l face pe copil să simtă că această instituția este cea de-a doua casă a sa. Dacă mediul preșcolar abia pune în evidență caracteristicile mediului organizational, mediul școlar are datoria de a le face mult mai explicite. Astfel, școala reprezintă un nou mediu de viață mult mai pragmatic și mai riguros, cu reguli mult mai ferme și responsabilități ce îi revin în conformitate cu statutul de elev.

Copiii învață să-și modeleze comportamentul în funcție de așteptările și cerințele cadrului didactic, își asumă sarcinile de învățare conștient și responsabil.

Având în vedere că familia, grădinița și școala au un impact major în ceea ce îl privește formarea și dezvoltarea pleneră a copilului, aceste părți trebuie să formeze un ansamblu unitar, legătura dintre respectivele trebuie să fie întărită pentru ca tranziția dintr-una într-alta să garanteze continuitatea și finalizarea lor adecvată.

Comunitatea reprezintă tot un mediu educativ, definindu-se ca ansamblu de instituții și relații sociale care pot influența formarea, precum și instruirea copilului, atât în mod indirect, cât și în mod direct prin sprijin, cooperare și colaborare. Educația copiilor ține de întreaga comunitate. Aceasta reprezintă „leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menirea lor în folosul întregii comunități” (Albulescu, Catalano, 2019, p.499).

Conchid prin a spune că prin crearea acestui parteneriat, copiii beneficiază de un mediu de dezvoltare mai bogat, creându-se relații pozitive între participanți, fiecare dezvoltând sentimentul coeziunii sociale. Grădinița reprezintă nucleul în jurul căruia se formează o comunitate întreagă în sprijinul copilului. Familia se ocupă de aspectele educaționale esențiale, aspecte care se înmulțesc treptat în sfera educației școlare. În același timp, celelalte instituții sunt responsabile de crearea ocaziilor de comunicare și învățare, conducând la complexitatea interacțiunii și formării relațiilor, dincolo de zona clasei, în spațiul outdoor.

Bibliografie

ALBULESCU, I., CATALANO, H., „*Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar*”, Editura Didactica Publishing House, București, 2019.

CUCOȘ, C., „*Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ediția a III-a*”, Editura Polirom, Iași, 2009

PĂRINTE AZI-PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII

Prof. ZAGONEANU Iuliana

Școala Gimnazială Niculești, Niculești

Profesorul a reprezentat, dintotdeauna, un model de comportament atât pentru elevi, dar și pentru părinți, din toate punctele de vedere. În același timp, și părintele își are rolul său de model, atât ca părinte, cât și ca om. Fericirea părintelui se reflectă în fericirea copilului și invers, relația fiind bidirecțională. Pe de altă parte, modul în care părintele privește școala și profesorul se reflectă în modul în care elevul se dezvoltă. Societatea educațională de azi vorbește despre triunghiul școală/ părinte/ societate. În acest sens, este primordial ca toți factorii implicați în procesul educațional să conștientizeze rolul pe care îl au.

Relația părinte - copil nu este deloc una convențională, însă punctul de la care cred că putem să plecăm este că trebuie să *“tratăm copilul ca pe un partener de discuție, prieten, creditându-l cu un tratament aferent unui om mare”* (C. Donca, p. 10). Dacă lucrurile nu merg bine, tendința este de a da, în general, vina pe celălalt, când, de fapt, ar trebuie să căutăm soluții. Mergând spre extremă, există, chiar și în rândul cadrelor didactice, tendința de a **“da vina pe părinți pentru nefericirile copiilor și pentru relele pe care le provoacă aceștia”** în școală, dar și în societate. Pe de altă parte, părinții sunt învinovați, dar nu instruiți. De aceea, sarcina dascălilor de azi este de a instrui, pe lângă, elevi, și părinți. Este adevărat că există foarte multe cărți de parenting; este adevărat că există foarte multe bloguri care dau sfaturi legate de modul în care părinții să își educe copiii, dar este la fel de adevărat că societatea informatizată în care trăim nu ne oferă, de cele mai multe ori posibilitatea de a aprofunda ceea ce citim. De aceea, sarcina dascălilor de azi este de a instrui, pe lângă, elevi, și părinți. Dacă părinții, profesorii și copiii lor dezvoltă o relație armonioasă, bazată pe dragoste și respect, toată lumea va avea de câștigat. Iar acest câștig se va întoarce, în mod firesc, asupra elevului și, implicit, asupra societății.

Mediul adecvat pentru dezvoltarea copilului trebuie asigurat atât acasă cât și la școală. Și, dacă majoritatea părinților doresc să se implice în actul educațional este la fel de adevărat că mulți nu știu cum să facă acest lucru sau, pur și simplu, nu au timpul necesar.

Am ales, în cele ce urmează, câteva situații problematice legate de modul în care ar trebui să considerăm relația părinte-elev. Ele nu sunt singurele, dar, consider, sunt cele care ne consumă cel mai mult în această relație.

1. **Activitățile extrașcolare** reprezintă ocazia copiilor de a socializa într-un mediu exterior școlii, de a cunoaște alți copii și de a a-și cunoaște/ descoperi noi aptitudini/ talente. În același timp, alegerea acestora trebuie făcută cu mare atenție: ele trebuie să fie potrivite fiecărui copil/ dorințelor/ plăcerilor

sale, și nu potrivite cu vechi dorințe/ nereușite ale mamei/ ale tatălui. În plus, este necesar ca ele să respecte programul copiilor, astfel încât să nu-l supraaglomereze nici pe el, dar nici pe părinte. Copiii nu trebuie târâți de la o activitate la alta, de la școală/ serviciu la lecțiile de înot / dans/ pictură, etc. Programul încărcat va ajunge să încarce și programul părintelui și niciunul dintre aceștia nu se va mai putea bucura de activitatea în sine. Cel mic va deveni suprasolicitat și obosit, în timp ce părintele, din dorința de a oferi totul copilului, ajunge să se sacrifice. Sacrificiul acesta, în timp, necontrolat, va duce la nefericirea părintelui, care nu mai are timp și pentru sine, devenind el însuși stresat, fapt care se va reflecta și în comportamentul și evoluția copilului. Nevoile copilului sunt multe, dar multe sunt și nevoile părinților, astfel încât, ca în orice situație, cheia este echilibrul. Odihna, de exemplu, este soluția în multe situații, atât pentru copil, cât și pentru părinte: „Când un părinte este frânt de oboseală pentru că doarme prea puțin sau îl doare capul”, îl pot deranja multe lucruri și capacitatea lui de relaționare cu propriul copil scade considerabil.

În plus, activitatea extrașcolară nu trebuie să fie neapărat realizată în centre în care părintele este exclus. Este adevărat că, în ultima perioadă, contextul epidemiologic nu ne permite socializarea în grupuri numeroase, dar nimic și nimeni nu ne împiedică să mergem cu copiii în vizită la muzee, la cinema, la teatru, etc. Și acestea reprezintă activități benefice pentru copiii noștri, cu atât mai mult cu cât timpul petrecut împreună devine prilej de meditație asupra diferitelor tipuri de comportamente.

2. **Autoritatea** este un concept greu pus la încercare în zilele noastre. Democrația înseamnă libertate , atunci cum să mai vorbim de autoritate? Pe de altă parte, autoritatea este principiul pe care fiecare societate, încă de la începuturi, s-a bazat. Este adevărat , însă, că linia dintre autoritate și permisivitate este stabilită de fiecare sistem în parte, iar familia este și ea un sistem, la fel ca și școala. Un elev care știe să respecte regulile casei, va ști să respecte și regulile școlii. Un elev crescut în spiritul respectării principiilor casei, va fi un elev care va respecta și principiile enunțate de “doamna”. Intervine aici și importanța pe care familia o acordă cuvântului dascălului. Între cele două sisteme trebuie să existe cooperare și respect. Niciunul dintre ele nu îl exclude pe celălalt, din contră, ele trebuie să se suprapună armonios. În acest sens, relația familiei cu educatorul/ învățătorul/ dirigintele/ profesorul trebuie să fie una deschisă, bazată pe înțelegere și ajutor acolo unde se impune. Fermitatea este foarte importantă: copilul trebuie să știe care sunt limitele. Iar aceste limite trebuie respectate de toți membrii familiei. Situațiile în care un părinte spune *da* și celălalt *nu* sunt foarte dese. Viitorul adult va profita de slăbiciunea unuia dintre părinți, va căuta întotdeauna portița de scăpare de la sarcinile sale, devenind de fapt, incapabil să se adapteze celorlalți și atent doar la propriile nevoi. Pe de altă parte, atunci când impunem copiilor cerințe pe care, în fapt, nu le agreem, riscăm să devenim hilari. Aceștia vor observa imediat un

comportament superficial, așa că discuția “în familie” și stabilirea unor limite pentru toți poate fi o soluție de succes.

Pe de altă parte, fiecare interdicție trebuie adaptată vârstei copilului, iar pe măsură ce acesta crește, este recomandat să fie consultat cu privire la limite, astfel încât, adolescentul să simtă că are control asupra vieții sale. Aceasta, mai ales în contextul în care este binecunoscut: „*copiii nu prea acceptă ascultarea și acest lucru ne poate irita pe noi, ca adulți*”. (C. Donca, p. 5.). Când îl tratăm pe copil ca pe un partener de discuție, acest lucru devine mobilizator pentru copil, fapt care va sfârși prin responsabilizarea lui. Un copil responsabil devine un adult responsabil, care va ști să gestioneze cu succes eșecurile și reușitele sale.

3. Dorința de protecție excesivă

Trăim într-o societate în continuă schimbare, din multe puncte de vedere. Ultimii ani ne-au dovedit că normalul pe care îl cunoaștem poate fi schimbat peste noapte, iar acest lucru poate determina anxietate în rândul multora dintre noi. Ca părinte, din dorința de a asigura confortul copiilor noștri, din multiple puncte de vedere, avem uneori tendința de a fi superprotectivi, în multe aspecte ale vieții cotidiene, de la vârste fragede și până, în situații extreme, la vârsta maturității: de la microbi, boli, accidente, la joacă, la rușinea de eșec, etc. Trăind sub cupola părintelui, copilul nu va avea curajul să își asume nici victoriile, nici eșecurile. Viața lui va fi, de fapt, viața părintelui, așa cum și-o imaginează el și nu așa cum copilul vrea să o trăiască sau poate să facă acest lucru. Este binecunoscută situația părinților care proiectează în viața copiilor propriile idealuri, încercând să trăiască ceea ce nu au putut la vremea lor. „Meseria de părinte” devine astfel, pentru unii dintre noi, o „povară a răspunderii”, cu sentimentul că trebuie să fim perfecți în toate (T. Gordon, p. 8).

De obicei, orice adult/ părinte încearcă, în propriul său fel, să ofere copilului toată pregătirea de care este în stare, astfel încât micuțul să devină, în timp, un adult responsabil, cu principii corecte, disciplinat, educat. Și acest lucru este pe deplin normal. Din dragostea imensă pe care le-o purtăm, le dorim copiilor noștri o imensitate de fericire, încercând să le transferăm toate cunoștințele noastre de viață. Consider, însă, că trebuie să avem întotdeauna mare grijă: nu cumva, din neglijență, să șlefuiim prea mult sau prea puțin din diamantul care este sufletul fiecărui copil.

Bibliografie

DONCA, Claudia- „*Decalogul pentru părinți și copii*”, Ed. Smart Publishing, București, 2014
GORDON, T- „*Părintele eficient*”, Ed. Trei, București, 2014
FABER, Adele; MAZLISH, Elaine; NYBE, Lisa; TEMPLET Rosalyn Anstine- „*Comunicarea eficientă cu copiii, acasă și la școală*”, Ed. Curtea Veche, București, 2019

METODE INOVATIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Prof. inv. preșcolar STROE Georgiana-Diana
Grădinița cu Program Normal Nr.2 Ciocăinari Niculești

„Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori și, din acest punct de vedere, educația va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situație precisă, indicațiile generale date de cărțile de metodologie.” Gaston Mialaret

Procesul de învățământ ne apare, astfel, ca un ansamblu de activități organizate și dirijate, care se desfășoară etapizat, în cadrul unor instituții specializate, sub îndrumarea unor persoane pregătite în acest scop, în vederea atingerii anumitor obiective instructiv-educative.

Metodele de învățământ reprezintă căile folosite în școala de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, lumea, lucrurile, știința. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează și se dezvoltă priceperile, deprinderile și capacitățile elevilor de a acționa asupra naturii, de a folosi roadele cunoașterii transformând exteriorul în facilități interioare, formându-și caracterul și dezvoltându-și personalitatea.

Când se alege o metodă, se ține cont de finalitățile educației, de conținutul procesului instructiv, de particularitățile de vârstă și de cele individuale ale copiilor, de psihosociologia grupurilor școlare, de natura mijloacelor de învățământ, de experiența și competența cadrului didactic.

Metodele de învățământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relație cu mijloacele de învățământ și cu modalitățile de grupare a elevilor. De aceea, opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specifice.

Sistemul metodelor de învățământ conține:

- metode *tradiționale*, cu un lung istoric în instituția școlară și care pot fi păstrate cu condiția reconsiderării și adaptării lor la exigențele învățământului modern;

- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în știință și tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare științifică, punându-l pe elev în situația de a dobândi cunoștințele printr-un efort propriu de investigație experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

În *școala modernă*, dimensiunea de bază în funcție de care metodele de învățământ sunt considerate inovative este **caracterul lor activ** adică măsura în care sunt capabile să declanșeze

angajarea elevilor în activitate, concretă sau mentală, să le stimuleze motivația, capacitățile cognitive și creatoare.

Aceste metode inovative se numesc *metodele interactive centrate pe elev*, acele modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calități și disponibilități din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorință de autoperfecționare, gândire reflexivă și modernă, creativitate, inteligența de a accepta noul și o mare flexibilitate în concepții.

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional. Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele "clasice", cât și cele "moderne"; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârneasă interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale preșcolarilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac. Procesul de formare interactiv presupune acțiune atât din partea profesorului cât și din partea elevului.

În învățământul preșcolar sunt utilizate o multitudine de metode moderne însoțite de tehnici specifice și resurse materiale.

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Explozia stelară este o metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluțe mici am scris câte o întrebare de tipul CE?, CINE?, UNDE?, DE CE?, CÂND?. Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii.

Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în perechi. Metoda „Schimbă perechea” am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice.

Exemplu: La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei, copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute. La comanda educatoarei „Schimbă perechea,„ copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

În concluzie, învățarea prin cooperare dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună, la toate tipurile de lecții, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând în același timp, o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale. Esențialul este ca noi, educatorii, să avem o atitudine pozitivă față de diferitele dimensiuni ale schimbării, să fim abilitați să folosim diferite instrumente metodologice care să ne permită efectuarea „pasului înainte” pe care societatea ni-l cere.

Bibliografie

AVRAM Iftinia, BOCOȘ Mușata, CATALANO H., SOMEȘAN Eugenia, „Pedagogia învățământului preșcolar. Instrumente didactice”. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009

JOCUL DIDACTIC ȘI IMPLICAȚIILE SALE PEDAGOGICE ÎN DEZVOLTAREA PROCESELOR PSIHICE LA ELEVI

Prof. NAE Florentina Laura
Liceul Voievodul Mircea, Târgoviște

Meseria de dascăl este o mare și frumoasă profesiune care seamănă cu nici o alta, o meserie care nu se părăsește o dată cu hainele de lucru. O meserie aspră și plăcută, umilă și mândră, exigentă și liberă, o meserie unde pregătirea excepțională este abia satisfăcătoare, o meserie care epuizează și înviorază, care te distrează și exaltă, o meserie în care **a ști** nu înseamnă nimic fără emoție, în care dragostea este sterilă fără forța spirituală, o meserie când apăsătoare, când implacabilă și ingrată, când plină de farmec.

Preocuparea permanentă pentru integrarea jocului didactic în activitatea de învățare, în scopul eficientizării acesteia a avut ca rezultat întocmirea acestei lucrări, în care mi-am îndreptat cu precădere atenția spre lecțiile cu caracter educativ.

“**Jocul**” didactic este o metodă de învățământ bazată pe acțiune și simulare. “Jocul”- este o metodă activă de însușire și consolidare a cunoștințelor, este o activitate care se poate desfășura atât în clasă sau în afara lecțiilor ajutând profesorul să cunoască capacitățile elevilor. Prin utilizarea jocurilor se dezvoltă la elevi imaginația, rapiditatea și profunzimea gândirii, memoria, spiritul de observație și mai multe trăsături intelectuale care vor contribui la însușirea corectă a noțiunilor, la o cunoaștere mai a acestora.

Jocurile didactice integrate în lecții aduc varietate, veselie, previn monotonia și plictiseala, integrarea jocului ca metodă activ-participativă în procesul de predare-învățare-evaluare determină o mai mare eficiență a lecțiilor, reflectată în rezultatele elevilor. Prin latura lor distractivă, jocurile contribuie la dezvoltarea spiritului inventiv și creativ, al gândirii și imaginației, a interesului pentru lecții.

Ca urmare profesorul va alege acele jocuri prin care cunoștințele elevilor sunt reactualizate, fixate, asociate într-un mod relaxant, în funcție de obiectivele propuse și conținutul lecției. Jocurile pot fi organizate fie individual, fie pe grupe de elevi, sub formă de concurs însoțit de cadrul festiv adecvat . Jocul didactic ca metodă activ-participativă este utilizat cu succes în procesul de învățare, recunoscut ca având multiple valențe formative, deoarece răspunde particularităților de vârstă ale elevilor.

Valoarea formativă și informativă a jocului didactic în procesul instructiv- educativ:

- asigură participarea activă, sporind interesul față de conținutul lecțiilor;
- stimulează inițiativa și creativitatea, antrenând operațiile gândirii;
- dezvoltă spiritul de observație, competiție, disciplină și ordine;

- înlesnește însușirea temeinică, rapidă și plăcută a cunoștințelor;
- stimulează curiozitatea, perseverența, inventivitatea, dorința de afirmare;
- dezvoltă relațiile de cooperare și spiritul de echipă între copii;
- permite cadrului didactic să cunoască mai bine elevul.

Prin jocul didactic se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evoluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite. Spre deosebire de alte tipuri de jocuri, jocul didactic are o structura aparte.

Elementele componente ale acestuia sunt:

- scopul jocului
- conținutul jocului
- sarcina didactică
- regulile jocului
- elementele de joc

Scopul jocului - reprezintă o finalitate generală spre care tinde jocul respectiv și se formulează pe baza obiectivelor de referință din programa activităților instructiv-educative. Scopurile jocului didactic pot fi diverse: consolidarea unor cunoștințe teoretice sau deprinderi, dezvoltarea capacității de exprimare, de orientare în spațiu și timp, de discriminare a formelor, mărimilor, culorilor, de relaționare cu cei din jur, formarea unor trăsături morale.

Conținutul jocului - include totalitatea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor cu care copiii operează în joc. Acestea au fost însușite în activitățile anterioare. Conținutul poate fi extrem de divers, trebuie să fie bine dozat, în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor, să fie accesibil și atractiv.

Sarcina didactică - indică ce anume trebuie să realizeze efectiv copiii pe parcursul jocului pentru a realiza scopul propus. Se recomandă că sarcina didactică să fie formulată sub formă unui obiectiv operațional, ajutându-l pe copil să conștientizeze ce anume trebuie să realizeze. Sarcina didactică trebuie să fie în concordanță cu nivelul de dezvoltare al copilului, accesibilă și, în același timp, să fie atractivă.

Regulile jocului - concretizează sarcina didactică și realizează legătura dintre aceasta și acțiunea jocului. Precizează care sunt căile pe care trebuie să le urmeze copiii în desfășurarea acțiunii ludice pentru realizarea sarcinii didactice. Sunt prestabilite și obligatorii pentru toți participanții la joc și reglementează conduita și acțiunile acestora în funcție de structura particulară a jocului didactic.

Regulile jocului prezintă o mare varietate:

- indică acțiunile de joc;
- precizează ordinea, succesiunea acestora;

- reglementează acțiunile dintre copii;
- stimulează sau inhibă anumite manifestări comportamentale.

Cu cât regulile sunt mai precise și mai bine însușite, cu atât sarcinile didactice ușor de realizat, iar jocul este mai interesant și mai distractiv. Regulile trebuie să fie simple, ușor de reținut prin formulare și posibil de respectat de către toți copiii, accesibile.

Elementele de joc - includ căile, mijloacele folosite pentru a da o coloratură plăcută, atractivă, distractivă activității desfășurate.

Conceperea lor depinde în mare măsură de ingeniozitatea cadrului didactic. Sarcina cadrului didactic este de a găsi pentru fiecare joc, elemente de joc cât mai variate, deosebite de cele folosite în activitățile anterioare, în caz contrar existând riscul că acestea să nu mai prezinte atractivitate pentru copii, esență jocului fiind, în acest caz, compromisă.

Jocul didactic poate fi introdus în oricare moment al lecției, atunci când elevii manifestă semne de oboseală sau când observăm că scade interesul pentru învățatură.

Dintre jocurile care pot fi organizate la clasă menționăm:

- *jocuri* experimentale;
- *jocuri* cu funcții generale;
- *jocuri* senzoriale;
- *jocuri* motorii;
- *jocuri* intelectuale;
- *jocuri* afective;
- *jocuri* de comunicare.

Reușita unui joc didactic depinde și de materialele didactice utilizate în joc. Acestea trebuie să fie adecvate conținutului, variate și atractive, ușor de manevrat și să provină din mediul apropiat, familiar copiilor. Plăcerea cu care participă copiii la joc este singură justificare a recurgerii la jocul didactic.

Jocul didactic contribuie la îmbogățirea, fixarea, sistematizarea, aprofundarea și evaluarea cunoștințelor și deprinderilor elevilor.

Prin joc e antrenată toată clasa la asimilarea cunoștințelor prin forțe proprii, elevii, participând activ și efectiv la procesul de învățare ca protagoniști și nu ca spectatori. Prin joc elevii învață cu plăcere, cei timizi devin volubili, activi, mai curajoși, capătă încredere în capacitățile lor, învață să-și subordoneze interesele personale în fața intereselor grupului.

Prin caracterul lui practic, jocul mijlocește cunoașterea directă a lumii și, mai ales, cultivă deprinderi, trăsături complexe de caracter, convingeri și puternice trăiri emoționale. El este generatorul unei motivații puternice, intrinseci, eficiente. Motivele incită la acțiune. Ele apropie elevul de materialul

cognitiv. Au drept consecință un randament sporit al acțiunilor de cunoaștere. Pornind de la o motivație bine aleasă se va instaura înclinația puternică spre materialul de cunoaștere (obiectul succesului personal).

Jocul influențează pozitiv voința de învățare - act care trebuie educat, inoculat precum un ser. A-i atrage pe elevi - iată o adevărată punte de încercare pe care un dascăl trebuie să o treacă. Voința îi va aduce elevului activism, spirit de inițiativa, putere, perseverență, independența.

Jocul implică logic curiozitatea. Ea se manifestă prin interesul de cunoaștere - atitudinea activă, pozitivă și perseverență.

„Întreaga activitate intelectuală, implicată în învățare este substanțial potențată de interesul de cunoaștere, deoarece motivele care stimulează și energizează această activitate conțin în structura lor acest interes .“ (I. Drăgan 1987)

Bibliografie

BACHE H., MATEIAȘ A., POPESCU E., ȘERBAN F., *Pedagogie preșcolară. Manual pentru școlile normale*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994;

CREȚU E., *Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar*, Editura Aramis, București, 1999;

DULAMĂ, Maria Eliza, *Modele, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002;

PIAGET J., *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1969;

EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR - ÎNTRE ONLINE ȘI TRADITIONAL -

Înv. RIZEA Carmen

Școală Gimnazială nr.4, „Elena Donici Cantacuzino” Pucioasa

Învățământul modern are ca ultima preocupare centrarea pe competențe, de aceea se urmărește implementarea unui cadru nou de evaluare, a unui nou sistem de referință care să fie centrat pe formarea de competențe. Evaluarea constituie o activitate de colectare, organizare și interpretare a datelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare în scopul emiterii unei judecăți de valoare asupra rezultatelor măsurării și adoptării unei decizii educaționale, fundamentate pe concluziile desprinse din interpretarea și aprecierea rezultatelor. Se realizează pentru a sprijini actul predării, a orienta și stimula activitatea de învățare a elevilor, dar și pentru a permite ameliorarea continuă a procesului didactic.

În învățământul primar, noul sistem de evaluare prin calificative pe baza descriptorilor de performanță a însemnat schimbarea de orientare a evaluării dinspre cantitativ spre calitativ, dinspre cât știe elevul spre ceea ce știe el să facă, elevul fiind un partener în relația educațională, un subiect și obiect al evaluării în același timp.

Evaluarea modernă pune accent pe verificarea realizării obiectivelor, pe măsurarea rezultatelor cu ajutorul unor instrumente diverse, care să asigure reușita în învățare. Măsurarea și aprecierea servesc deciziei de ameliorare, respectiv hotărârii unor soluții pentru perfecționarea procesului instructiv-educativ și a rezultatelor. Astfel, se pune accent pe problemele de valoare, pe emiterea judecății de valoare, ce acoperă atât domeniile cognitive cât și pe cele afective și psihomotorii ale învățării școlare. Are un rol activ, dezvoltând mereu o funcție de feed-back pentru elev, iar elevul devine partener într-o relație educațională ce oferă transparență, siguranță, deschidere. Elevul este evaluat pentru ceea ce știe, nu este sancționat pentru ceea ce nu știe. În evaluarea tradițională, centrată pe acumularea de cunoștințe, notarea este un scop în sine, un mijloc de clasificare, de ierarhizare și constituie un moment separat de activitatea de predare-învățare.

Cea mai nouă tendință în învățământ, cunoscută și apreciată că fiind cea mai eficientă și de dorit de până acum, este învățământul electronic. Noul context social, situația pandemică, a creat posibilitatea de a ne pune în valoare abilitățile digitale. Oportunitățile de învățare online și utilizarea resurselor educaționale deschise permit utilizarea mai eficientă a timpului profesorului, dar reduc și costurile materialelor necesare instruirii. Astăzi, putem vorbi despre o învățare combinată care îmbină situații de învățare față în față cu situații de învățare online. Gradul în care are loc învățarea online și modul în care

este integrată în curriculum pot varia în funcție de școli. Strategia de combinare a învățării online cu instruirea școlară față în față este utilă pentru a adapta diversele stiluri de învățare ale elevilor și pentru a permite fiecăruia să studieze în ritmul propriu. Resursele online permit revoluționarea sistemului educațional, nu numai pentru că sunt convenabile și accesibile, ci pentru că permit că întregul proces de predare și învățare să devină mai interesant și adaptat elevului digital. Fiecare elev preferă resurse în funcție de stilul de învățare, de nevoile și interesele lui, creându-se astfel o învățare personalizată. La fel și cadrele didactice își pot alege materiale accesibile, diverse și gratuite.

În învățământul preuniversitar au apărut foarte multe platforme de învățare (Classroom, ClassDojo, Zoom, Școală Intuitext, MicrosoftTeams, Easyclass etc) care permit două tipuri de activități școlare: **sincron** (unde profesorul poate controla în întregime lecția, creând, coordonând, adaptând și monitorizând mediul educațional) și **asincron** (unde profesorul doar sprijină și îndrumă, intervine mai puțin spre deloc și elevul studiază în ritm propriu). **Avantajele** acestor platforme sunt numeroase: accesul la învățare, în orice moment și din orice locație; sunt centrate pe elev; elevii pot colabora și învăța împreună; favorizează creativitatea și descoperirea de noi interpretări/sensuri; permite și facilitează accesul la noile competențe cerute de viața modernă; materialele pot fi personalizate; interacțiunea cu profesorul este liberă, fără constrângeri (sunt foarte mulți elevi care au trac, se exprimă mai greu și sunt copleșiți de emoții la o interacțiune față în față); elevul poate învăța în ritmul lui propriu, primește feedback/ feedforward rapid și permanent. Dintre **dezavantajele** create de instruirea online amintim: conexiunea slabă care face să scadă calitatea sunetului, imaginilor, graficelor și presupune pierdere mare de timp; lipsa contactului față în față dăunează dezvoltării individului în vederea integrării în societate (acesta va întâmpina dificultăți în adaptarea socială); unii elevi nu au acces la internet, nu au dispozitive digitale (în mediile defavorizate); limitează capacitatea de exprimare verbală, orală (elevul își va pierde capacitatea de a-și exprima o opinie, de a argumenta și de a contraargumenta. Putem observa faptul că avantajele contrabalansează dezavantajele și de aceea este indicată o îmbinare între metodele clasice de învățare și evaluare și a celor online pentru a obține performanțe în ceea ce privește dezvoltarea competențelor elevilor în scopul formării profilului absolventului de învățământ preuniversitar.

În ceea ce privește procesul de evaluare, cele două forme, formativă și sumativă sunt facilitate de tehnologie. *Evaluarea formativă* este **evaluare pentru învățare**, care îi indică elevului unde se află și îl ghidează către dobândirea competențelor, iar profesorului îi arată cum îl poate sprijini pe elev pentru atingerea obiectivelor de învățare personalizate. Accentul cade pe feedback și pe progres. Se pot da teste scurte, create cu ajutorul unor aplicații smart (Kahoot!, GoogleForms, EdPuzzle, Nearpod, ASQ, Quizizz) în care feedbackul să fie imediat dacă sunt corectate automat. Ele elimină plagiatul, răspunsurile

copiate și îi oferă profesorului o imagine despre nivelul la care se află elevul. De asemenea, elevul este învățat să gândească critic, să înțeleagă și să rețină conținutul.

Evaluarea sumativă este o evaluare a învățării, care se finalizează de obicei cu o notă, cu un calificativ, cu o diplomă. Creată de profesor încă din etapă de planificare, având obiectivele de învățare și competențele în minte, evaluarea sumativă verifică ceea ce înțelege și cunoaște elevul, dar mai ales ceea ce știe să facă și cum reușește să aplice ceea ce a învățat. Accentul în evaluarea sumativă cade pe atingerea obiectivelor de învățare și pe stabilirea altora noi. Dacă evaluările formative sunt aplicate eficient, profesorul va cunoaște progresul și nevoile de intervenție ale elevilor săi înainte de a ajunge la evaluarea sumativă.

Metodele tradiționale de evaluare sunt bine cunoscute și folosite frecvent la toate nivelurile de învățământ. Acestea crează un anumit grad de satisfacție și confort, pornind de la ideea că ceea ce este experimentat și implementat de mulți și de o mai lungă perioadă, are șanse ridicate de succes. Elevii au însă un disconfort, aproape întotdeauna când sunt evaluați. Ce pot face cadrele didactice să diminueze sau chiar să elimine acest disconfort? Pot combina o serie de metode și pot folosi o serie de instrumente online de evaluare astfel încât această să fie mult mai atractivă și să producă efectul dorit. Astfel, în ora digitală putem aduce numeroase metode și instrumente:

1. Portofoliul digital al elevului (foto, video, text) cu Padlet, Wakelet, Class Dojo, Google Slides, Chatter Kids
2. Documentarea foto / video a unui proiect cu Quik, Stop Motion, Flipgrid, etc.
3. Realizarea unei colecții de texte / articole / bloguri cu Bookcreator, StoryJumper, etc.
4. Turul galeriei virtuale – Evaluarea colegilor și a muncii în echipă cu Padlet, Flipgrid, etc.
5. Auto-evaluare și autorefecție într-un jurnal de învățare online (foto, video, text) cu Padlet, Google Doc, Word Doc, Powerpoint, Google Slides, Mindmaps, etc.
6. Aplicația Plickers (<http://plickers.com>)-un instrument interactiv, o modalitate versatilă de a crea teste de tip grilă și adevărat/ fals pentru elevi. Profesorul are posibilitatea să-și formuleze întrebările, numărul de răspunsuri, tipul de răspunsuri, poate adăuga imagini pe baza cărora va formula întrebările. Elevii nu au nevoie de lucrare scrisă, deoarece aplicația permite proiectarea (cu ajutorul unui videoproietor) întrebărilor și a variantelor de răspuns, aceștia răspunzând doar prin ridicarea unui card (unic prin formă și personalizat) ce este oferit gratuit de aplicația Plickers. Avantajele acestui tip de evaluare online sunt multiple, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Elevii se simt mult mai confortabil știind că participă la un nou mod de a fi testați și că această nouă metodă implică și gadgeturi și aplicații pe care ei le folosesc zilnic (internet, tabletă, smartphone). Faptul că nu mai scriu răspunsurile pe o foaie, ci răspund

cu ajutorul unui card pe care profesorul îl scanează cu tabletă sau telefonul inteligent, faptul că răspunsurile lor sunt "live" îi motivează să se concentreze asupra evaluării cu mai multă responsabilitate. De asemenea, elevii sunt câștigați și prin faptul că la finalul testului pot primi scorul/ notă pe loc, aplicația afișând pentru fiecare participant la test răspunsurile corecte și pe cele incorecte (acestea fiind marcate distinct prin culoarea roșie). Elevii mai pot primi și fișa individuală cu răspunsurile date, astfel încât să se poată realiza autoevaluarea și autocorectarea, care se pot face direct în clasă. Notarea este deci obiectivă, pe măsura cunoștințelor elevilor.

Prin urmare, când confortul personal al celui testat devine un atu, ne așteptăm că elevii noștri să performeze, să înregistreze progres în învățare și evaluarea să fie una de succes.

Bibliografie

- *** M.E.N. Serviciul Național de Evaluare și Examinare, *Ghid de evaluare pentru învățământul primar*, București, 1999
- *** Didactică Nova – Revista de informare și cultură didactică, Craiova, 2005
- *** Învățământul primar – nr. 4, Editura. Miniped, București, 2003
- *** *Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învățătorilor*, București, 2003
- *** *Îndreptar Digital- Evaluare în online*

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN CARACTERIZAREA PERSONAJELOR

Prof. BADIU Vasilica

Școala Gimnazială "I. Al Brătescu- Voinești", Târgoviște

Creativitatea reprezintă un complex de aptitudini și însușiri psihice care, în condiții favorabile generează produse noi și valoroase pentru societate și / sau pentru individ. Creativitatea, ca și inteligenta, este o trasatură general umană. Toți oamenii au un anumit nivel de creativitate. Cei mai mulți au o creativitate de nivel mediu, un număr redus de oameni sunt foarte creativi sau foarte slab creativi. A. L. Taylor distinge 5 **niveluri de creativitate**:

- **Creativitatea expresivă** se manifestă prin modul în care o persoană se autoexprimă. Este prezentă la orice om, deoarece fiecare om își exprimă stările afective, părerile, ideile prin gesturi, mimica, intonație, cuvinte, desen etc.
- **Creativitatea productivă** se manifestă prin capacitatea de a produce lucruri utile prin intermediul deprinderilor însușite. Cei mai mulți oameni au această capacitate (ea este manifestată de muncitorii din fabrică, de femei, prin ceea ce fac în gospodărie).
- **Creativitatea inventivă** este capacitatea de a aduce îmbunătățiri importante unor produse. Numărul persoanelor care dispun de creativitate inventivă nu este prea mare.
- **Creativitatea inovatoare** poate să ducă la modificări importante ale principiilor care stau la baza unui domeniu științific sau artistic. Astfel de creativitate posedă cei care au fondat noi curente științifice sau artistice (în psihologie Jung, Adler). Despre persoanele care manifestă creativitate inventivă sau inovativă se spune că sunt talentați.
- **Creativitatea emergentă** se manifestă prin revoluționarea unui domeniu științific sau artistic. Despre aceste persoane se spune că sunt genii (Einstein, Freud, Beethoven, Shakespeare).

Creativitatea, la orice nivel s-ar manifesta, întotdeauna se obiectivează prin ceva, adică se exprimă printr-un **produs**: o pictură, o realizare tehnică, o poezie, o teorie științifică. În funcție de natura produsului vorbim despre creativitate artistică, științifică, tehnică, organizatorică etc. Produsele creativității pot fi caracterizate din punctul de vedere al noutății și valorii lor.

Creativitatea este o potențialitate care se transformă într-un produs prin **procesul de creație**. Procesul de creație care duce la produse valoroase social nu se deosebește în mod esențial de cel care duce la produse valoroase numai pentru individ. Procesul de creație are foarte multe asemănări cu procesul de rezolvare a problemelor mai complexe.

G. Wallas descrie următoarele patru faze ale procesului de creație:

1. **Prepararea.** Cercetătorul sesizează problema, analizează datele, formulează ipoteze, face câteva tentative de rezolvare. Dacă aceste tentative esuează atunci cercetătorul se simte frustrat și problema este reprimată (refulată) în inconștient.
2. **Incubația.** In această fază problemele reprimăte în inconștient sunt prelucrate în continuare, ceea ce poate să ducă la găsierea soluției. Procesele din inconștient sunt orientate de activitatea din faza de preparare. Faza de incubație poate să ducă la rezultate numai dacă activitatea conștientă anterioară a fost suficient de profundă. Dacă anterior nu s-a lucrat serios, degeaba așteptăm ca din inconștient să apară ceva deosebit.
3. **Iluminarea** (inspirația sau intuiția) este momentul în care rezultatul proceselor inconștiente este conștientizat și soluția problemei apare brusc în câmpul conștiinței.
4. In ultima fază soluția este formulată verbal, elementele sale sunt ordonate logic, problema este rezolvată și apoi soluția este verificată.

Sucesiunea acestor faze nu este identică în toate procesele de creație. Uneori incubația și iluminarea pot lipsi, soluția conturându-se progresiv, în urma unui raționament logic și conștient.

Creația poate să fie și rezultatul unor descoperiri întâmplătoare. De ex. Pavlov a studiat reflexele necondiționate și a observat întâmplător ca un câine a început să saliveze atunci când a auzit pașii laborantului. Aceasta observație întâmplătoare a dus la descoperirea reflexelor condiționate. Roentgen a studiat descărcările electrice prin tuburi cu gaze rarefiate și a descoperit întâmplător razele X care trec prin corp. Această descoperire a dus la inventarea radiologiei. Dar pentru ca cineva să descopere ceva în mod întâmplător trebuie să aibă cunoștințe temeinice, tendința spre cercetare și descoperire, să nu fie "orbit" de ipotezele cercetării sale. Probabil și alți cercetători au observat fenomene care ar fi putut fi explicate prin mecanismul reflexelor condiționate, dar ei nu au reușit să înțeleagă importanța fenomenelor observate și nu au ajuns la această descoperire.

În ultimele decenii psihologii s-au ocupat foarte mult de problema creativității. Ei au studiat particularitățile personalității creatoare, aptitudinile, însușirile de care depinde capacitatea de a realiza produse noi și originale. Cei mai importanți **factori de personalitate cu rol în creativitate** sunt inteligența, aptitudinile speciale, motivația și voința. Inteligența, aptitudinile speciale, calitățile și strategiile gândirii reprezintă instrumentele creativității. Factorii atitudinali și motivaționali au un rol dinamizator.

Învățarea angajează operațiile gândirii, integrează în sisteme didactice variate metode verbale, iconice, active, stimulează participarea activă (personală) și interacțiunea cu colegii și profesorii și presupune documentare, evaluare, schimb de opinii și rezolvări de probleme. Este de observat ca

metodele interactive nu constau în anumite metode particulare, în sensul celor expositive sau activ-participative. Ele, metodele interactive, le integrează pe celelalte în configurații sau sisteme metodologice specifice și adecvate situațiilor particulare de instruire. Deci, o configurație metodologică interactivă va cuprinde variate metode verbale și active, ca de exemplu: povestirea, studiul individual, conversația, studiul de caz, problematizarea, experimentul etc.

Pentru identificarea elevilor la care predomină un stil global de învățare putem folosi ca activități la clasă diverse metode care să le stimuleze creativitatea .

Metoda horoscopului este utilizată, în general, în caracterizarea personajelor. Activitatea se desfășoară în grup și presupune parcurgerea următorilor pași:

- a. Studierea în mod individual a unui text sau povestire care are mai multe personaje.
- b. Alegerea unui personaj asupra căruia se va concentra discuția pentru a-l caracteriza.
- c. Citirea trăsăturilor fiecărui semn zodiacal, oferite elevilor separat pe o foaie.
- d. Luarea unei decizii privind încadrarea personajului ales într-un semn zodiacal.
- e. Justificarea alegerii făcute, prin găsirea a trei sinonime pentru fiecare trăsătură a zodiei

căreia aparține personajul ales, identificarea în textul povestirii a unui citat relevant care susține încadrarea personajului în zodia respectivă, explicarea, cu cuvinte proprii a felului în care citatul ales ilustrează descriptorul din zodia respectivă.

- f. Acordul grupului asupra unui simbol grafic pentru a reprezenta personajul.

Desenarea simbolului pe un poster alături de care sunt notați descriptorii semnului căruia îi aparține personajul.

Iată un exemplu: după împărțirea elevilor pe grupe, o împărțire online, elevii creându-și grupuri de comunicare, fiecare grupă primește câte o fișă (Metoda horoscopului) din care se va identifica zodia căreia îi aparține personajul de caracterizat, Comisul Ionita din textul narativ „Iapa lui Voda”, de Mihail Sadoveanu. Elevii sunt captați în alegerea zodiei în care ar putea include personajul în cauză, țin cont de trăsăturile care i se potrivesc. Timpul de lucru este de 10 minute. După cele 10 minute, grupele, printr-un reprezentant, își expun punctele de vedere cu privire la încadrarea personajului în zodia respectivă. Se va prezenta fiecare trăsătură în parte, prin momente sau trăsături ale personajului.

În urma expunerii celor 5 grupe, se trage concluzia cu privire la zodia căreia îi aparține personajul. La clasa a VII-a A (anul școlar 2019-2020), a Scolii Gimnaziale „Ioan Alexandru Brătescu- Voinești”, Târgoviște, 4 grupe au fost de părere că personajul aparține zodiei **pești**, o grupă a considerat ca aparține zodiei **sagetator**. Pentru că grupa 3, nu a adus destule argumente în susținerea zodiei **sagetător**, iar unele dintre trăsături se întâlnesc la ambele zodii, s-a ajuns la concluzia că personajul poate fi încadrat în zodia pești.

Elevii care au un stil de învățare auditiv, învață vorbind și ascultând, verbalizează acțiunea pentru a depăși dificultățile, iar elevii timizi sau cu posibilități de exprimare mai reduse participă cu succes la actul învățării, sporindu-le încrederea în forțele proprii, performanțele lor, contribuind la dezvoltarea intelectuală, la socializarea lor.

Cvintetul – o metodă creativă, prin care în cinci versuri se sintetizează un conținut de idei. Se poate adăuga un desen. Primul vers este un cuvânt – cheie referitor la discuție, fiind, de obicei, substantiv. Al doilea vers este alcătuit din două cuvinte care descriu substantivul în discuție, fiind adjective. Al treilea vers este alcătuit din trei cuvinte care exprimă o acțiune, fiind, de regulă, verbe la modul gerunziu. Al patrulea vers conține patru cuvinte și exprimă sentimentele față de subiect. Al cincilea vers este un cuvânt prin care se sintetizează cele prezentate. Iată un exemplu de cvintet:

*Goe,
Repetent, cochet,
Jucandu-se, jignind,alintandu-se
Trage semnalul de alarma
needucat.*

Metoda celor șase pălării gânditoare a fost creată de Eduard de Bono în cartea sa intitulată "*Six Thinking Hats*". Titulatura ei are la bază proverbul englezesc "*Gândește în conformitate cu pălăria pe care o porți*". Cele șase pălării întruchipează șase posibilități de procesare a datelor. Schimbarea pălăriilor oferă eliberarea față de stilul convențional de tratare a problemelor și permite cuprinderea cât mai multor informații variate privind o situație concretă. Este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă.

Se stabilesc **6 purtători de pălării** care lucrează individual pentru a exprima câte o apreciere a unei situații din perspectiva impusă de culoare pălăriei.

Metoda pălăriilor gânditoare poate fi folosită în predare-învățare, ca și în alte contexte ce presupun rezolvarea unei probleme sau luarea unei decizii deoarece facilitează evidențierea diferitelor posibilități de abordare a unei teme.

Fiecare pălărie reprezintă o perspectivă sau o modalitate de a gândi: **pălăria albă** - reprezintă informația într-un mod neutru. Sarcinile de lucru pentru această pălărie pot fi de tipul: *Sintetizați informațiile din text; Precizați ce informații importante lipsesc pentru a înțelege textul* etc, **pălăria neagră** – reprezintă gândirea critică; este pălăria aprecierilor critice referitoare la subiectul discutat. Sarcinile de lucru pentru această pălărie pot fi de tipul: *Identificați punctele slabe ale unei argumentări; Precizați de ce nu sunteți de acord cu o anumită idee din text* etc, **pălăria roșie** este expresia unei abordări afective (sentimentele, intuițiile prin exprimarea părerii. Sarcini de lucru pentru această pălărie:

*Exprimați-vă reacțiile / sentimentele față de text; Arătați ce vă place și ce nu vă place în text (personaje, comportamente, ritmul povestirii etc.), Precizați de ce vă amintește textul din experiența voastră etc, pălăria albastră simbolizează gândirea de ansamblu și procesul de control. Ea poate aparține profesorului sau, la clasele mari, unui elev și acesta va avea rolul de a conduce discuțiile și de a sintetiza, în final, esența acestora. Lui îi revine sarcina de a modera discuția, de a rezuma ideile, pălăria verde simbolizează creativitatea; reprezintă ideile noi, găsirea de alternative, interpretarea originală a temei. Exemple de sarcini: *Ar fi putut proceda personajele și în alt mod? Dacă în momentul t, s-ar fi întâmplat să..., care credeți că ar fi fost finalul? Există o alternativă la rezolvarea propusă de finalul narațiunii x? Care ar fi aceasta? Cum ați reacționa în situația x? Puteți aduce și alte argumente pentru justetea idii exprimate în text? Imaginați-vă că sunteți în locul personajului x., iar pălăria galbenă reprezintă gândirea pozitivă; optimismul și percepția pozitivă asupra lucrurilor. Exemple de sarcini: *Precizați ce e valoros, din punctul vostru de vedere, în text; Arătați care sunt calitățile unui personaj dintr-un text studiat etc. Care este tipul de comportament pe care, dacă l-am imita și noi în viață, am ajunge la un succes sigur. Observații avantajele gestului.... Ce cuvinte, acțiuni au scos personajul din încurcătură.***

Este bine ca un profesor să cunoască și să aplice un număr cât mai mare de metode didactice pentru a evita devalorizarea metodei prin repetiție. Elemente de creativitate trebuie să fie mereu prezente. Dezavantajul acesta se pare că nu a atins metodele clasice, expositive, explicative și interogative, utilizate pe scară largă. Cea mai mare putere de evocare o au însă metodele explicative prin artificii de cunoaștere care produc o emoție intelectuală deosebit de benefică pentru elevi.

Bibliografie

- DOSPINESCU, V.- „Semne și cunoaștere în discursul didactic”, Editura Junimea, Iasi, 1998
DUMITRU, I.- “Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă”, Editura de Vest, Timișoara, 2000
ȘOITU, L. - “Comunicare și acțiune”, Institutul European, 1997

INTEGRAREA RESURSELOR DIGITALE ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE

Prof. înv. primar DOGĂREL Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 4 Moreni

În alegerea temei am pornit de la nevoia profesorului de a facilita elevilor conținuturile disciplinei Geografie, de a le forma deprinderi și abilități geografice în condițiile predării față în față, dar, mai ales, la distanță.

Dezvoltarea competențelor specifice disciplinei nu trebuie să se limiteze doar la sala de clasă, la utilizarea manualului de geografie, la discuțiile față în față cu profesorul, la o predare tradițională ci trebuie să continue și în afara sălii de clasă, în mediul real sau virtual, îmbinând activitățile de predare cu cele practice, utilizând strategii didactice diversificate, dacă dorim ca elevii noștri să facă față unor situații complexe pe care le vor întâlni în viață.³

În acest sens, am integrat în lecțiile de geografie, în diferite etape ale lecțiilor, filme (documentare) ce ilustrează conținuturi precum *formarea munților prin încrețire, caracteristici generale ale formelor de relief-Munții Carpați, Delta Dunării, apele, fauna și vegetația României*. Cu ajutorul lor, elevii pot călători oriunde în lume, își dezvoltă gândirea critică și învață să-și exprime propriile opinii. Alte resurse digitale pe care le voi prezenta, le-am utilizat pentru evaluarea competențelor.

Exemple de bună practică:

1. *Ce este geografia?* Am avut ca punct de plecare un film documentar.

<https://www.youtube.com/watch?v=N4Oyt8uSG-Q>

După vizionarea acestuia, le-am cerut elevilor să completeze un Ciorchine cu elemente pe care le-au observat în film, pornind de la tema centrală *Geografie*. Am sintetizat ideile elevilor, adăugând elemente noi, esențiale pentru ca ei să înțeleagă despre ce vor învăța la această disciplină, ce competențe vor dobândi în cadrul lecțiilor. Pentru a întări cele discutate, am urmărit explicațiile oferite în filmul din manualul de la Editura Intuitext.

2. *România-geografie regională*

În cadrul acestei unități de învățare, le-am oferit elevilor posibilitatea de a descoperi, cu ajutorul filmelor documentare, varietatea formelor de relief, fauna, flora, frumusețile și bogățiile munților Carpați, ale Deltei Dunării, etc.

³ Geografia de acasă, Prof. dr. Genoveva Aurelia FARCAȘ - Inspector Școlar General, Prof. dr. Mihaela LESENCIUC - Inspector Școlar pentru Geografie, Aprilie, 2020;

În lecțiile de predare-învățare, după vizionarea filmelor de mai jos, le-am cerut elevilor mei să completeze un tabel de forma:

VĂD	MĂ GÂNDESC	MĂ ÎNTREB

<https://www.youtube.com/watch?v=CTn2-I9ufzc&t=123s>

<https://www.youtube.com/watch?v=GFfgTEN6PZM>

<https://www.youtube.com/watch?v=q9GGwMn73HU&t=122s>

<https://www.youtube.com/watch?v=FCYFEmUx16E>

<https://www.youtube.com/watch?v=dXDrS1Sg5Jo>

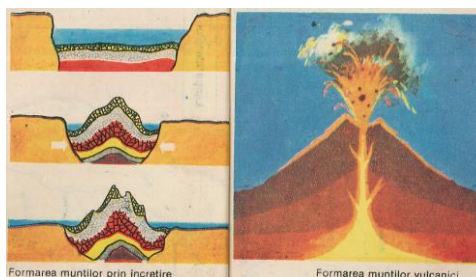
În lecțiile de recapitulare, am pornit de la filme documentare și am vizat o abordare integrată a competențelor. Astfel, elevii au avut ca sarcini să noteze într-un tabel caracteristici ale formelor de relief învățate: așezare, localizare pe hartă, formare, fauna, flora, resurse naturale, etc. sau completarea unor informații despre Dunăre-lungime, izvor, enumerarea de țări și capitale străbătute de Dunăre, etc., dar și sarcini care vizează competențe de LLR, Matematică, AVAP, Istorie, etc. (exemplu - *Geografia în orarul tău*-manual Editura Intuitext⁴, să completeze un text literar cu cuvinte/imagini date, Ai putea locui în Delta Dunării? – argumente pro-contra, probleme de matematică cu păsări, căutarea de informații despre tradițiile locuitorilor din zona deltei sau de la munte, realizarea unui plan de drumeție-proiect de documentare).

O altă aplicație pe care am folosit-o în lecțiile de consolidare și de recapitulare la geografie, este <https://www.google.com/intl/ro/earth/>. Le-am printat elevilor hărți și au avut ca sarcină să identifice elemente de geografie din texte literare date (fragmente din România pitorească, Alexandru Vlahuță). Se pot folosi și hărți interactive, în cazul predării online, accesând

https://www.mozaweb.com/ro/tools.php?cmd=list&category=TOOL&subject_azon=FOL

3. *Formarea munților Carpați*-am utilizat imagini, dar și un scurt film din care elevii să înțeleagă fenomenul de încrețire a scoarței terestre care a condus la formarea munților.

https://www.youtube.com/watch?v=Vu_5sXV8FEU

⁴ Manuela Popescu, Ștefan Pacearcă, Geografie, manual pentru clasa a IV-a, Editura Intuitext, 2021;

Pentru că elevii mei sunt uneori imprevizibili și îmi pot pune întrebări care să mă surprindă sau care nu fac obiectul lecțiilor de geografie la clasa a IV-a, mi-am creat cont pe <https://www.mozaweb.com/ro/> și am utilizat resursele digitale de aici. Dezavantajul acestei aplicații este limitarea la un număr mic de accesări săptămânale.

Structura Pământului și cât de adânc au pătruns oamenii în interiorul lui:

https://www.mozaweb.com/ro/Microcurriculum/view?azon=dl_39

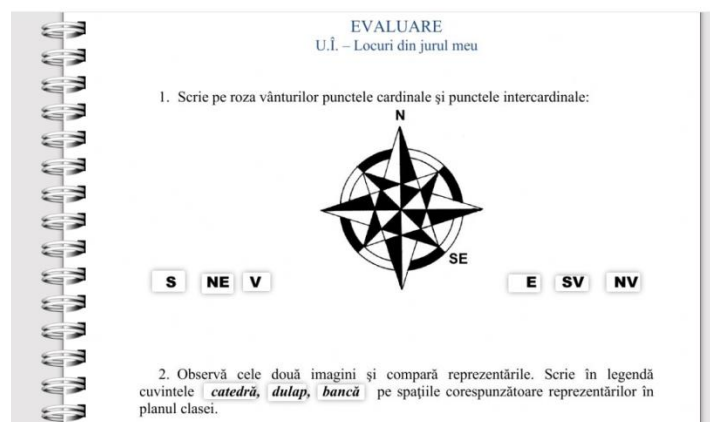
4. *Învățarea geografiei prin joc*- accesând linkul, elevii își consolidează noțiuni de geografie diverse. Pot exersa singuri, acasă, sau în clasă utilizând calculatorul și videoproiectorul.

<https://www.geogra.ro/joc/rauri/rauri.php>

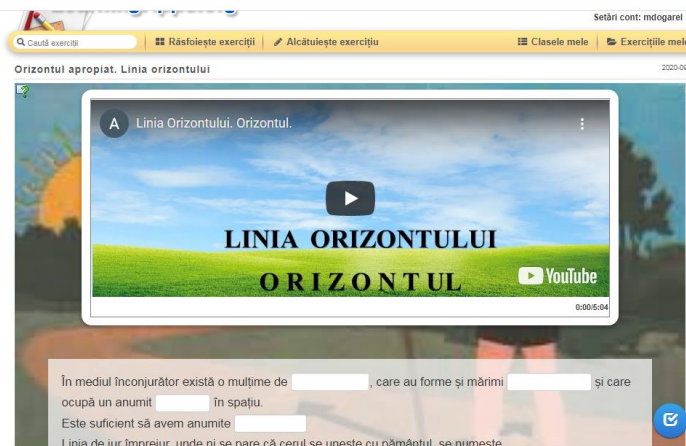
5. Alte resurse digitale pe care le-am utilizat la clasă, în special în lecțiile de evaluare, sunt cele create cu ajutorul aplicațiilor Wordwall, Liveworksheet, Learning Apps.

<https://wordwall.net/community>

<https://www.liveworksheets.com/myworkbooks/>

<https://learningapps.org/display?v=pap93b4q520>

6. Proiectul "Educație la înălțime" derulat la nivel național prin Aspire Teachers și aprobat de Ministerul Educației, vine în sprijinul cadrelor didactice care predau la ciclul primar prin lecții interesante și atractive, transmise live, cu drona, din 8 regiuni ale țării.

<https://www.youtube.com/watch?v=DeBkrmjwePk>

Bibliografie

FARCAȘ, Genoveva Aurelia; LEȘENCIUC, Mihaela (Coord.) - *Geografia de acasă*, ISJ Iași, 2020;
POPESCU, Manuela; PACEARCĂ, Ș.- *Geografie, manual pentru clasa a IV-a*, Editura Intuitext, București, 2021.

LIMBAJUL DE PROGRAMARE SCRATCH

Prof. metodist SÎRBU Daniela
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

Pornind de la ideea ca noua generație aparține nativilor digitali, informatica și domeniile legate de calcul sunt prezentate elevilor într-un mod care este deconectat de interesele și valorile lor - punând un accent deosebit pe detaliile tehnice în detrimentul potențialului creativ.

În următorul deceniu, conform tendințelor actuale, se pare că majoritatea elevilor vor deține competențe în domeniul programării încă de la ciclul primar. Învățarea programării este susținută atât la nivel european, cât și la nivel mondial de inițiative precum Code Week sau Hour of Code. Prin utilizarea limbajelor de programare, aceste inițiative valorifică deprinderile elevilor pentru utilizarea calculatorului, pentru crearea de conținut digital, astfel încât elevii trec de la statutul de consumator la cel de creator de conținut digital, fiind pregătiți în același timp pentru cariere de programatori și informaticieni.

Bazându-se pe cunoștințele, practicile și alfabetizările fundamentale pe care le dețin, în special prin utilizarea device-urilor care acum fac parte integrantă din viața lor (calculatoare desktop de tip sisteme de gaming PC, laptop-uri, telefoane performante, iPod-uri, tablete), elevii pot crea aplicații digitale dinamice și interactive.

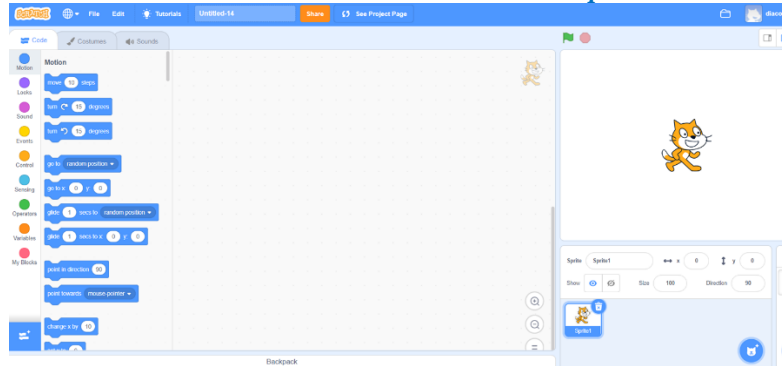
Lansat în anul 2007 de către grupul Lifelong Kindergarten, din cadrul MIT Media Lab și ajuns deja la varianta 3.0, limbajul de programare grafic Scratch este disponibil gratuit la <http://scratch.mit.edu>. Scratch permite cu ușurință nativilor digitali să descopere unele dintre conceptele fundamentale de programare.

Astfel, elevii selectează, creează și administrează mai multe forme de media-imagine, text, animație și sunet pentru realizarea de conținut digital, dezvoltându-și în același timp abilități de comunicare în masă, gândire sistemică, rezolvare de probleme, colaborare, gândire critică, creativitate, autoorganizare, responsabilitate, adaptabilitate, responsabilitate socială.

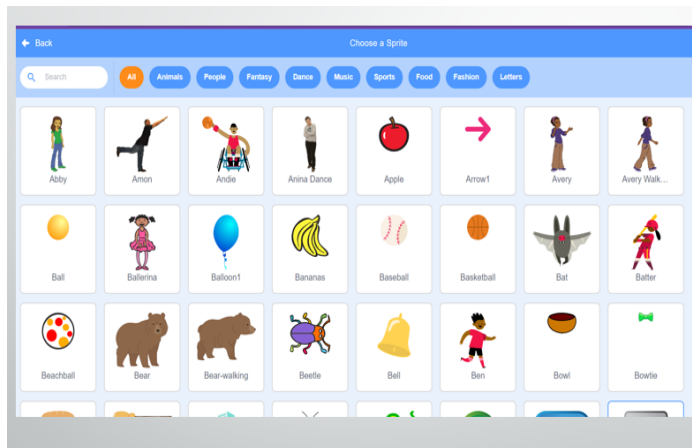
Ca să utilizezi Scratch și să creezi cu ajutorul lui aplicații grafice animate, jocuri video, muzică, artă și aplicații interactive, nu este necesar să deții cunoștințe de programare. Trebuie doar să dai dovadă de creativitate și de raționament logic.

Haideți să descoperim ce reprezintă Scratch!

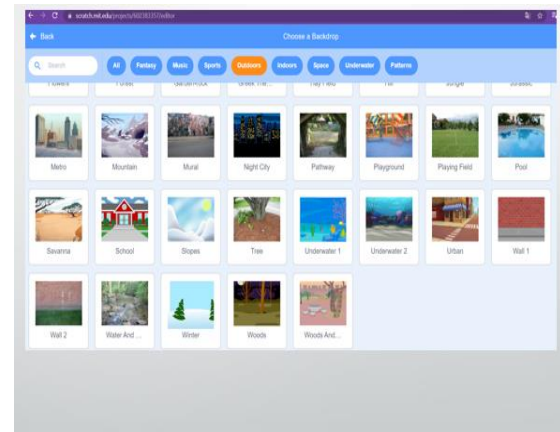
Pentru început este necesar să devii parte a comunității Scratch, prin crearea unui cont pe site-ul Scratch (<http://scratch.mit.edu>).

Un proiect Scratch se poate realiza cu ajutorul unor obiecte, numite personaje/sprites, care sunt amplasate într-un mediu anume, ceea ce implică alegerea unui personaj și respectiv a unui fundal/background.

Alegerea unui personaj

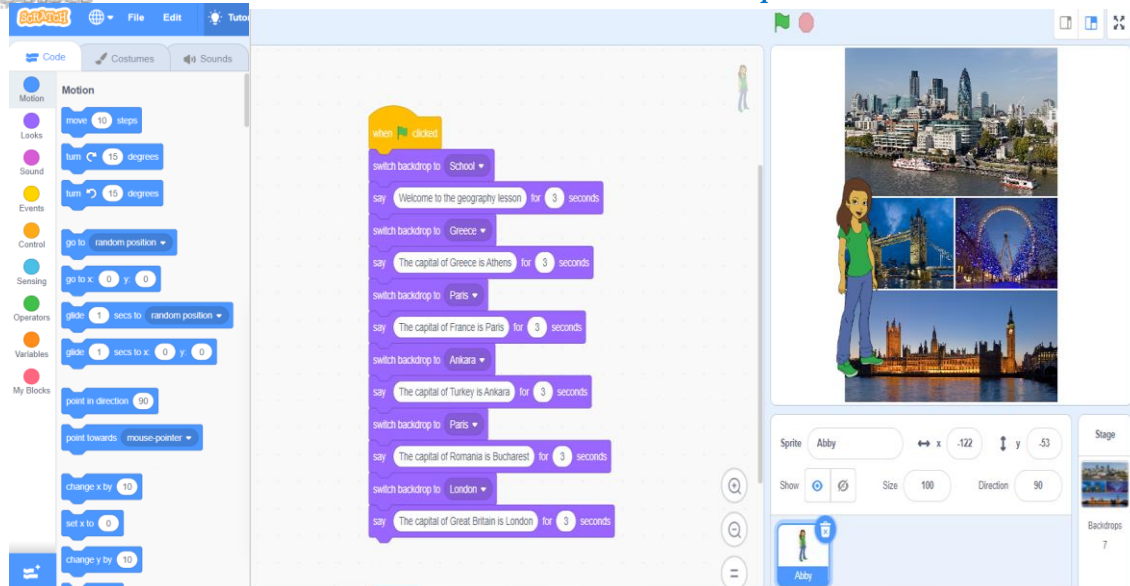

Alegerea unui fundal

Fiecare personaj poate fi personalizat cu ajutorul costumelor, care pot fi create cu ajutorul utilitarului Editor Paint sau alese dintr-o colecție predefinită ori importate de pe un site web, aceasta dacă nu dorim ca personajul nostru să rămână motanul Scratch, imaginea predefinită a personajului din aplicația cu același nume.

Pe baza instrucțiunilor, un personaj poate să interacționeze cu alte personaje, poate să vorbească sau să redea muzică. Astfel, pentru realizarea unui script (program) în Scratch este necesară îmbinarea unor fragmente de cod, numite blocuri, care au diferite funcționalități: Motion, Looks, Sound, Pen, Data, Events, Control, Sensing, Operators, Broadcast și More Blocks (blocuri construite la comandă).

Modul, în care interacționează personajele unele cu altele, este determinat de ordinea în care sunt utilizate blocurile, care pentru a preveni erorile de sintaxă, vor fi asamblate asemănător unui joc de puzzle. Realizatorii Scratch au avut în vedere crearea unui mediu de dezvoltare pentru programare intuitiv, ușor de înțeles și de învățat, deoarece limbajul de programare este destinat unor utilizatori care nu au o experiență anterioară în programare.

Blocurile Scratch și asamblarea lor

Ca urmare, limbajul de programare Scratch beneficiază de o interfață de programare prietenoasă, lizibilă, cu acces direct la comenzi. Aceasta are o bară de meniu și una de instrumente, precum și trei secțiuni principale: comenzi, program și joc. Comenzile sunt afișate ca structuri grafice pe care le putem distinge în funcție de culoarea și forma deținută, iar datorită faptului că nu vor trebui tastate, ci va fi folosită tehnica drag-and-drop, nu pot apărea erori de sintaxă. Executarea instrucțiunilor se poate urmări în secțiunea de joc, deoarece codul - sursă al programului și rezultatul rulării programului sunt vizibile simultan, iar erorile logice se pot detecta și corecta rapid.

Sperând că v-am trezit interesul pentru limbajul de programare Scratch, vă invităm să deveniți membri ai comunității online Scratch! Precizăm că sunt disponibile în acces liber resurse în limba română atât pentru profesori, cât și pentru elevi.

Bibliografie

- AGAPE, M. - *Să învățăm programare jucându-ne în Scratch - Curs pentru începători*, Auxiliar curricular, Orșova, 2016
- MATEI, MT; MATEI, Mara Sandra; MATEI, Raluca Elena - *Introducere în programare: Primii pași în Scratch*, Editura Eurogama Invent, București, 2015
- BRENNAN, Karen; BALCH, C., CHUNG Michelle - *Creative Computing*, Harvard Graduate School of Education, 2016

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ – INTEGRAREA SOCIALĂ

Prof. învă. preșcolar: ZAMFIRESCU-DRĂGUȚ Georgiana-Larisa
Grădinița cu program prelungit "Alexandrina Simionescu Ghica", Târgoviște

Despre educație s-a discutat și se discută din cele mai vechi timpuri, însă uneori fără efecte pozitive asupra copiilor, care sunt principalii factori ai educației. Pentru a favoriza evoluția copiilor, trebuie să le oferim tuturor o educație de calitate, egală, în mod deosebit celor cu cerințe educative special. Să intervenim în scopul educației de calitate pentru toți, într-o școală pentru toți. Conceptul incluziunii își are originile în *Declarația Universală a Drepturilor Omului* (ONU, 1948), care recunoaște faptul că toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și drepturi. UNESCO declară că educația incluzivă se bazează pe dreptul tuturor copiilor la o educație de calitate care satisface necesitățile de bază de învățare și îmbogățește viața. Cu accent deosebit asupra grupurilor vulnerabile și marginalizate, educația incluzivă urmărește să dezvolte întregul potențial al fiecărui individ. UNESCO a lansat termenul *educația cerințelor speciale*, acesta însemnând adaptarea, completarea și flexibilizarea educației pentru anumiți copii, în vederea egalizării șanselor de participare și incluziune.

De asemenea, subiectul incluziunii a fost analizat și de UNICEF; care susține că promovează modelul *școlii prietenoase copilului* – un concept holistic (cu contribuție-cheie în asigurarea calității educației), care se referă la un mediu sigur, sănătos și protector de învățare. Școala prietenoasă copiilor este incluzivă, efectivă, sănătoasă și protectoare, încurajând participarea copiilor, familiilor și comunităților; se bazează pe respectarea drepturilor copilului, dă prioritate celor mai dezavantajați copii.

Potrivit studiilor internaționale privind evoluțiile la nivel mondial, în ultimele decenii s-au înregistrat progrese notabile în ceea ce privește protecția și asigurarea respectării drepturilor copiilor, în particular, a dreptului la educație. Există o abordare generală privind importanța educației și a asigurării accesului la educație pentru toți copiii, ca mod de realizare a altor drepturi fundamentale ale omului și mijloc de modelare a dezvoltării viitoare a umanității.

Cele mai actuale orientări în domeniul incluziunii statuează importanța câtorva principii-cheie în vederea asigurării educației incluzive efective și de calitate. Unul din acestea vizează formarea cadrelor didactice (educatori, învățători, profesori, psihologi, logopezi etc.), astfel încât acestea să posedă atitudinile, valorile și competențele corespunzătoare și necesare pentru activitate eficientă în mediul educațional incluziv.

Pentru a înțelege educația pentru toți în strânsă legătură cu educația incluzivă, trebuie realizată o schimbare atât a percepțiilor despre educație, cât și a imaginilor și ideilor tradiționale. Trebuie să

Înțelegem că societatea nu este formată numai din unii oameni, ci societatea cuprinde toți oamenii. Identitatea și specificul comunității din care facem parte este acordat în aceeași măsură și de cei educați și de cei mai puțin educați. Fiecare dintre noi are dreptul de a beneficia de sprijin pentru formarea, educarea și integrarea lui socială și individuală. Valoarea unui individ este data de ceea ce reprezintă el prin particularitățile, caracteristicile, capacitățile și competențele pe care le are, dar și de modul în care este integrat social, apreciat de comunitatea și societatea de care aparține. Toți copiii au dreptul să fie participanți la o educație de calitate, eficientă și permanentă. Atât copiii cu cerințe educative speciale, cât și copiii proveniți din medii defavorizate au dreptul, în egală măsură cu ceilalți copii, de a se dezvolta și forma, de a participa la identitatea socială și culturală din care fac parte, de a-și contura unicitatea. Pentru toate acestea, societatea trebuie să le ofere sprijin la nivel de familie, grădiniță și școală.

Conceptul *educației incluzive* s-a dezvoltat din cel *al integrării*, aplicat în perioada de tranziție la noile viziuni asupra educației copiilor cu cerințe speciale. Identificarea/constatarea diferențelor specifice ambelor concepte oferă posibilitatea evidențierii unor aspecte principial importante. Astfel, integrarea constă în asimilarea copilului în cadrul învățământului general, proces prin care se adaptează școlii, în timp ce aceasta rămâne, în cea mai mare parte, neschimbată, iar *incluziunea* presupune ca instituțiile și sistemul educațional, în general, să se schimbe și să se adapteze continuu necesităților copiilor.

1. Dezvoltarea spiritului de echipă, prin îmbunătățirea comunicării, asumarea de responsabilități managementul clasei în context incluziv;

Atunci când vorbim de educație incluzivă ne referim la programe de educație care să asigure accesul și participarea tuturor copiilor, valorizând diversitatea și acordând importanță fiecărui copil în parte. Nu este suficientă includerea unui copil într-un grup educativ. Este nevoie ca grupul să se schimbe în așa fel încât fiecare copil să fie bine primit - un grup cu practici educative incluzive, adică primește toți copiii și acordă valoare și atenție fiecăruia, dar educația nu poate fi incluzivă decât dacă cuprinde tot programul, practicile, managementul și acțiunile permanente cu copiii. Adică toate componentele actului de educație în ansamblul lui. Fapt pentru care trebuie să existe un grup, *o familie* bine încheată, care să cunoască toate demersurile necesare pentru integrarea cât mai ușoară și normală a tuturor copiilor. Din perspectiva tematicii abordate, clasa incluzivă poate fi definită drept contextul educațional în care învață împreună copii cu și fără CES. Totodată, categoriile, complexitatea, severitatea CES poate fi foarte diferită de la dificultăți ușoare și moderate de învățare până la comportamente provocatoare și necesități de asistență complexe. Prezența în clasa de elevi a copiilor cu diferit potențial de învățare și diferite necesități conferă un alt nivel de complexitate managementului clasei, solicitând profesorului la clasă competențe speciale de proiectare, structurare a demersului didactic. Managementul clasei din perspectivă incluzivă presupune, înainte de toate, crearea condițiilor pentru asigurarea accesului la

curriculum. Aceasta înseamnă crearea oportunităților prin activități, spațiu și materiale, astfel încât toți elevii să poată învăța.

2. Dezvoltarea parteneriatelor cu părinții și atragerea lor pentru a se implica în viața școlii; sensibilizare părinților copiilor obișnuiți față de problemele copiilor cu CES; consilierea părinților copiilor cu CES pentru a-i ajuta să adopte o atitudine realistă față de copii;

Un element distinct al școlii incluzive este și colaborarea cu familia/părinții, în calitate de parteneri educaționali. Este bine cunoscut rolul incontestabil al familiei în consolidarea și asigurarea calității educației propriului copil, iar prin acesta – a întregului proces de educație. Studiile în domeniu demonstrează faptul că atunci când există o relație pozitivă și convingătoare între familie și școală, copiii au doar de câștigat, iar beneficiile sunt evidente, inclusiv în ceea ce privește îmbunătățirea performanțelor academice. Această relație nu ține și nu trebuie să țină cont de particularitățile familiilor: situație socio-economică, etnie, context cultural etc. și este favorabilă pentru copii la orice vârstă. Familiile trebuie să își încurajeze copiii, să vorbească cu ei despre ceea ce se întâmplă la școală, să îi convingă despre importanța învățaturii și efectuării temelor, să îi susțină în proiectarea unor planuri de viitor ș.a.m.d. Cu alte cuvinte, toate familiile pot să aibă și au efecte pozitive asupra învățării copiilor.

Exemple de activități comune cu/pentru părinții:

- Organizarea trainingurilor și consilierea în ceea ce privește acordarea ajutorului în învățare. Elaborarea, în acest scop, a unor prospecte, fișe etc.;
- Stabilirea zilelor ușilor deschise pentru părinți și încurajarea acestora pentru participare;
- Stabilirea unor modalități eficiente de comunicare a rezultatelor pozitive în dezvoltarea copiilor și situația lor școlară;
- Organizarea periodică a activităților de tipul ”Întreabă directorul școlii”;
- Confectionarea, asamblarea unor panouri informative pentru părinți, a altor materiale informative;
- Organizarea ”Cutiei cu sugestii de la părinți”. Examinarea sugestiilor și oferirea răspunsurilor la acestea;
- Realizarea chestionărilor periodice printre părinți pentru identificarea aspectelor din organizarea/funcționarea instituțională care necesită îmbunătățiri etc.;

3. Pregătirea personalului didactic, astfel încât să dobândească o atitudine adecvată față de incluziune, să cunoască particularitățile psihice și socioculturale ale copiilor cu nevoi speciale, să mențină un climat de învățare în clasă;

Consider că este foarte important ca personalul didactic al grădiniței să cunoască tehnologiile didactice incluzive. Potrivit *Asociației pentru comunicații și tehnologii educaționale (SUA)*, tehnologia educațională reprezintă un proces complex, integrator, un conglomerat de idei, concepții, tendințe,

sisteme, abordări, metode și mijloace de instruire, aplicate pentru eficientizarea procesului educațional, valorificând inter-relaționarea cu toate domeniile teoriei și practicii pedagogice. Procesul educațional presupune parcurgerea unor acțiuni distincte, dar complementare, care asigură aplicarea tehnologiilor educaționale: organizarea resurselor predării-învățării, proiectarea și aplicarea curriculumului, utilizarea materialelor, mijloacelor, instrumentarului didactic. Cadrele didactice profesioniste, bine instruite, sunt esențiale pentru realizarea demersului de incluziune, educație de calitate echitabilă și învățare de-a lungul vieții pentru toți. Este vital ca fiecare cadru didactic, care activează la orice nivel al sistemului de învățământ, să fie pregătit pentru a organiza și realiza un proces educațional cuprinzător, ce creează acces și participare reală și asigură performanțele celor care învață.

Sunt de părere că educatoarele trebuie să știe că diversitatea este prezentă în grupurile de copii la toate nivelurile de educație și că abordarea diferitelor cerințe ale copiilor este ceea ce marchează fundamental noile tendințe în educație. În acest cadru general, pedagogii trebuie să fie pregătiți pentru inovarea continuă în domeniul tehnologiilor educaționale, astfel încât să răspundă necesităților diferite și în continuă schimbare ale celor care învață. Aspectul-cheie al inovării, care trebuie să guverneze predarea și procesul educațional în general, este flexibilitatea: o abordare flexibilă și sensibilă la cerințele speciale ale fiecărui copil/tânăr constituie standardul de bază pe care se edifică sistemul de formare a cadrelor didactice.

4. Existența unui sistem de valorizare a grădinițelor care să pună accent pe progresele realizate de copii și, nu doar, pe performanțe.

Fiecare copil are dreptul fundamental la educație și fiecărui copil trebuie să i se ofere șansa de a ajunge la un anumit nivel și a se putea menține la un nivel acceptabil de învățare. Sistemele educaționale ar trebui proiectate și programele educaționale implementate în așa mod încât să țină seama de marea diversitate a copiilor.

Școlile trebuie să-i primească pe toți copiii, indiferent de condiția lui fizică, intelectuală, socială, afectivă, lingvistică sau de orice altă natură. Trebuie să fie incluși copiii cu dizabilități și copiii talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copiii proveniți din zone izolate, din populații nomade sau care aparțin minorităților lingvistice, etnice sau culturale și copiii care provin din alte zone sau grupuri dezavantajate sau marginalizate. Principiul fundamental al școlii incluzive este că toți copiii trebuie să învețe împreună, oricând acest lucru este posibil, indiferent de dificultățile pe care aceștia le pot avea sau de diferențele care pot exista între ei. Școlile incluzive trebuie să recunoască și să răspundă necesităților diferite ale elevilor, ținând cont de existența atât a unor stiluri diferite de învățare, cât și a unor ritmuri diferite și asigurând o educație de calitate pentru toți, prin intermediul unor curriculum-uri adecvate, a unor măsuri organizaționale, strategii de predare, a unui anumit mod de utilizare a resurselor și

Casa Corpului Didactic - o certitudine în educație
parteneriatelor cu comunitățile din care fac parte. Trebuie să existe sprijin continuu și servicii
corespunzătoare necesităților special.

*5. Participarea copiilor în școala incluzivă; implicarea lor direct în acțiunile instituției școlare
potrivit nivelului de vârstă*

Participarea copiilor trebuie să fie autentică și semnificativă. Este de preferat ca procesul să
înceapă printre copiii înșiși – în acest fel le va fi mai ușor să se exprime în propriile realități în termenii
lor, în anunțarea propriilor preocupări și formularea propriilor aspirații. Această viziune reclamă o
schimbare radicală în gândirea și comportamentul adulților: de la o abordare exclusivă la o abordare
incluzivă a copiilor și capacităților acestora. Problema este și mai sensibilă atunci când se referă la copiii
cu CES și/sau dizabilități – aceștia sunt, de regulă, percepuți ca obiect al participării, consumatori activi
și dependenți de sistem (sisteme) și de adulți (părinți, pedagogi, alți specialiști). Noile abordări pledează
pentru transformarea copiilor în subiect activ al participării, partener al adulților și persoană responsabilă
pentru acțiunile sale.

Bibliografie

MARA, D., *Strategii didactice în educația incluzivă*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004
UNGUREANU, D., *Educația integrativă și școala incluzivă*, Editura de Vest, Timișoara, 2000
VRĂȘMAȘ, E., *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credits, București, 2004.

DIZABILITATEA ȘI IMPORTANȚA EI

Prof. învă. preșcolar: NECHITA Corina

Prof. învă. preșcolar: TOADER Veronica

Grădinița cu program prelungit "Alexandrina Simionescu Ghica", Târgoviște

Ce este dizabilitatea? Unde putem să o întâlnim? Aceste întrebări par extrem de banale. Răspunsul bazat pe simțul comun sugerează că majoritatea oamenilor apreciază că dizabilitatea ar desemna situațiile în care mintea și corpul nu funcționează corespunzător. De exemplu, o persoană care este paralizată prezintă dizabilitate. În reprezentările obișnuite, dizabilitatea continuă să fie percepută din perspectiva unor deficiențe (lipsa vederii, paralizia) sau ca formă de asistență (bastonul alb sau câinele pentru nevăzători, fotoliul rulant pentru cei cu dificultăți de deplasare). Un astfel de „model” al dizabilității presupune că aceasta ar fi un eveniment tragic care afectează o minoritate de persoane. O astfel de accepțiune are influență asupra tratamentului medical, social și educațional al persoanelor cu dizabilități. În aceeași măsură, apar influențe asupra structurii mediului (sisteme de transport, construcții și instituții, diferite forme de organizare).

Încercările de explicare a dizabilității ca diferență nu sunt noi; aceasta a constituit dintotdeauna o caracteristică marcantă a unor indivizi. Pe de altă parte, studiul sistematic al acestui fenomen este de dată relativ recentă. Conceptele de bază ale acestei discipline au fost împrumutate din alte domenii ale științelor umane. În consecință, discursul privind dizabilitatea a fost dominat de asocierea cu limbajul medicinei, psihologiei și sociologiei.

Motive ale importanței definițiilor:

Există cel puțin patru motive care sugerează importanța definițiilor dizabilității și handicapurilor:

- **înțelegerea reacțiilor sociale față de dizabilitate și handicap**, reacții care se conturează nu numai la nivelul indivizilor și grupurilor, ci și la cel al politicilor sociale. Comportamentele umane se orientează în raport cu sensurile și semnificațiile atribuite faptelor, fenomenelor și proceselor naturale și sociale. Spre exemplu, conform unui „model individual”, dizabilitatea și handicapul au accepțiunea unor *fenomene tragice personale*, generate de circumstanțe individuale, sau, conform altui model, cel „social”, sunt privite ca fenomene generate în cea mai mare măsură de mediul social. În primul caz, dacă dizabilitatea este percepută ca o tragedie, atunci persoanele afectate vor fi tratate ca victime, iar acest tratament nu va apărea doar în interacțiunile de zi cu zi, ci se va manifesta și la nivelul politicilor sociale (unde se va încerca o compensare a „victimelor” pentru circumstanțele

tragice care le-au afectat). În schimb, modelul social pune accentul pe caracteristicile mediului care pot favoriza sau genera dizabilitatea. Politicile sociale bazate pe această teorie au ca obiectiv principal înlăturarea opresiunii prin intermediul intervențiilor menite să diminueze sau să elimine constrângerile impuse de mediu, și nu atât compensarea celor afectați. În aceeași ordine de idei, W. Wolfenberger a întreprins o analiză istorică a rolurilor sociale istorice atribuite persoanelor cu dizabilități; după el, dizabilitatea este în primul rând un fenomen de devianță și în trecut, acestor persoane le-au fost atribuite roluri negative, devalorizate („organism subuman”, „animal”, „obiect al milei”, „sfânt”, „bolnav”, „șintă a ridicolului”, „copil etern, pueril”). În corelație cu aceste roluri poate fi identificat un management societal al devianței, respectiv un control social care, de-a lungul timpului s-a manifestat în mai multe forme cu scopul declarat de „a proteja” societatea: persecuția și distrugerea celor devianți, segregarea, schimbarea condiției lor, prevenția;

- **nevoia identificării și clasificării grupurilor dezavantajate în cadrul societăților industriale și moderne.** În acest proces, dizabilitatea a fost întotdeauna o categorie importantă, legitimând accesul la asistență al celor inapți de muncă, delimitați clar de cei neîncadrați în activitate, lipsiți de motivația de a munci. Prima delimitare de acest gen apare în „*Poor Law*” adoptată în Anglia în anul 1601, prin care se defineau trei categorii mari de persoane dependente: copiii, valizii (vagabonzii) și invalizii; totodată, în acest mod, se reglementa orientarea autorităților spre crearea ori adaptarea unor activități specifice, în funcție de nevoile fiecărei categorii: educația pentru copii, munca pentru valizi și respectiv, asistența în instituții sau la domiciliu pentru invalizi. În prezent, validarea apartenenței la categoria persoanelor cu handicap a devenit un proces tot mai sofisticat, care presupune expertiza, implicarea profesiunilor medicale și paramedicale. Încă din secolul al XIX-lea, criteriile clinice ale limitărilor funcționale au devenit predominante în formularea definițiilor, în elaborarea unor bareme care serveau drept instrumente ale măsurării dizabilităților;
- **afirmarea „politicilor privind grupurile minoritare”.** În special după anii 1960, s-au relevat consecințele utilizării diferitelor terminologii în raport cu anumite probleme sociale (devianță, handicap, rasă, inegalitate de gen). Pornind de la aceste considerente, o serie de grupuri diferite (feministe, ale persoanelor de culoare, ale homosexualilor) a lansat atacuri asupra tendințelor discriminatorii și asupra limbajului care se afla la baza definițiilor dominante, acuzat de inducerea unui risc de stigmatizare. În consecință, categoriile sociale respective au susținut și susțin promovarea unor definiții lipsite de conotații negative, care să le permită să își structureze și să își dezvolte conștiința de grup. În această tendință se înscriu și diferitele organizații ale

persoanelor cu dizabilități, care au evidențiat conotațiile jignitoare sau depersonalizatoare ale diferiților termeni;

- **cerințele stricte rezultate din nevoia dezvoltării și orientării politicilor de sprijin.** Încă din anii 1960 s-a afirmat o tendință de extindere a tipurilor de servicii destinate persoanelor cu dizabilități. În aceste condiții, înainte de a se angaja în proiectarea și realizarea serviciilor respective, oficialitățile aveau nevoie să cunoască, cel puțin în linii mari, implicațiile financiare. În consecință, s-au întreprins mai multe anchete naționale în diferite țări, la baza cărora s-au aflat diferite definiții operaționale elaborate de specialiști.

Se pare că există cel puțin 23 de specialități, de profesii diferite implicate în activitățile cu persoanele cu dizabilități și, desigur, nu toate utilizează aceleași definiții. Aceste definiții date de specialiști ar putea fi grupate în cinci mari categorii:

- a. pierdere sau anormalitate**, care pot fi de factură anatomică, fizică sau psihică, referindu-se la un organ, la un membru sau la o parte a sistemului nervos. Existența unei anormalități nu duce în mod necesar la handicap: uneori, persoane cu pierderi însemnate (ex.: ambele membre inferioare) pot avea o intensă viață socială, în timp ce altele cu o afectare a feței (cu „deficiență estetică”) pot evita interacțiunile sociale;
- b. condiție clinică**, termen care vizează boala ce alterează sau întrerupe procesele fizice sau psihice (ex.: artrita, bronșita, epilepsia, schizofrenia etc.). Uneori este dificil de stabilit diagnosticul în anumite afecțiuni (cum ar fi cele psihice) și mai ales, dacă ele ar putea fi puse în legătură cu activitatea profesională. În legătură cu acest ultim aspect, în majoritatea legislațiilor se prevede că, dacă boala a debutat anterior încadrării în muncă, cel afectat nu beneficiază de o serie de drepturi (cum ar fi cele privind îmbolnăvirile profesionale). În mod similar, se pune problema deficienței mintale, în cazul căreia se încearcă aprecierea competenței sociale pe baza măsurării coeficientului de inteligență;
- c. limitări funcționale ale activităților zilnice** – formulare care vizează incapacitatea sau cel puțin capacitatea redusă de a îndeplini anumite sarcini personale sau sociale considerate normale (cum ar fi cele de „autoservire”: îmbrăcarea, spălarea, hrănirea, efectuarea cumpărăturilor, petrecerea timpului liber etc.). Experiența arată că există dificultăți evidente în stabilirea de standarde obiective pentru măsurarea capacităților considerate necesare realizării unor astfel de activități și care să țină seama de factori cum ar fi vârsta, genul, motivația etc. În plus, aceste tipuri de limitări par a fi determinate într-o mare măsură de factori externi, ai mediului; spre exemplu, o persoană care se deplasează cu ajutorul unui fotoliu rulant poate să aibă mari dificultăți într-o locuință neadaptată, ori poate să fie lipsită de asemenea limitări într-una adaptată corespunzător. Conform

acestei definiții, fiecare persoană ajunge să fie caracterizată de limitări funcționale la un moment dat, în urma procesului de îmbătrânire. Atât cei afectați, cât și societatea ar putea să nu fie de acord cu definițiile funcționale stabilite de specialiști;

- d. dizabilitatea ca devianță.** Această accepțiune se centrează pe devierea de la normele fizice și de sănătate acceptate în societate, pe devierea de la comportamentul unui grup, ori pe cea de la statusul social apropiat al unui anumit individ. Operaționalizarea acestei definiții se confruntă cu mari dificultăți: care ar trebui să fie normele și care instanță ar fi îndreptățită să le definească?
- e. dizabilitatea ca poziție socială, ca status social definit.** Indiferent de comportamentul unei anumite persoane cu dizabilitate sau de condiția acesteia, ea ocupă o poziție socială specifică; odată recunoscută o astfel de poziție, sunt antrenate anumite tipuri de reacție din partea restului populației. Există țări și populații care nu recunosc unele forme ale subnormalității, cum ar fi schizofrenia, și unde se evită etichetele tehnice stigmatizatoare, păstrându-se avantajul ca persoanele cu astfel de deficiențe să poată să fie tratate în continuare la fel ca membrii obișnuiți ai colectivității. Identificarea sau înregistrarea ca persoane cu handicap le conferă dreptul la anumite avantaje (la protecția specială), însă, în același timp le poate separa de restul societății și i-ar putea încuraja pe ceilalți să le perceapă și să le trateze, în primul rând ca fiind altfel, diferite. Un astfel de status social semnifică de cele mai multe ori o poziție dezavantajată care necesită în special alocarea de resurse celor aflați la nivelul diferite (coborâte) ale ierarhiei sociale și care adesea primesc mai puțin decât colegii lor valizi. Definiția își lărgeste sfera de cuprindere, înglobând și pe cei cu dezavantaj social (alcoolici, analfabeți, diferite minorități etc.).

Bibliografie

- DAMIAN, O.- *Pedagogie curativă în grădiniță, Ghid de activități terapeutice și educative pentru copii cu dizabilități*, Editura Pressa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2020
- GHERGUȚ, A.- *Managementul instituțiilor și serviciilor pentru persoane cu cerințe speciale*, Editura Polirom, Iași, 2018
- PAUN, E.(coord), VERZA, E.(coord), *Educația integrată a copiilor cu handicap*, UNICEF, București, 1998;

TEXTUL NONLITERAR- UN ALT MOD DE A CITI

Prof. PANTAZI Marinela

Liceul Tehnologic „Constantin Brâncoveanu”- Târgoviște

Atragerea elevilor către lectură reprezintă o provocare pentru fiecare cadru didactic, și cu atât mai mult pentru profesorii de limba și literatura română. Prin elementele de fundamentare și prin scopul de a dezvolta competențele de lectură și de formare a abilităților de viață la copii și tineri prin raportare la experiențele de viață, această disciplină urmărește dezvoltarea competențelor cheie de receptare și înțelegere a textului literar.

Florentina Sânmihăian, în Didactica limbii și literaturii române este de părere că „*Nu se mai pune pe accent pe cunoștințele despre literatură, despre anumite texte, ci pe formarea unor competențe / abilități de receptare a unor texte diferite și de practicare a diverse tipuri de lectură: lectura de informare (cea care îi ajută pe elevi să găsească informații specifice unor domenii de cunoaștere diverse sau privitoare la realitatea cotidiană), lectura de plăcere (cea pe care o savurează în timpul liber), lectura instituționalizată (cea realizată de critici sau istorici literari sau cea propusă de școală).*”

În esență, o problemă care este pusă în discuție în ultima perioadă, se referă la faptul că în învățământul românesc numărul copiilor analfabeți funcțional este în continuă creștere. Înțelegerea unui text citit - indiferent de natura lui, literar, non- literar, argumentativ, informativ etc.- reprezintă scopul ultim, fundamental al oricărui act de lectură. Dificultățile în decodarea cuvintelor reprezintă o operațiune costisitoare și constrângătoare pentru cititorul slab: el citește încet, se împiedică la cuvintele necunoscute, lungi, neregulate, rare, ghicește cuvintele din context, ceea ce provoacă multe neajunsuri. Această problemă impune o raportare diferită a cadrului didactic față de experiența elevilor, față de nivelul lor de înțelegere și față de capacitatea fiecărui elev de a operaționaliza cu textul. Este esențial să ne stabilim prioritățile în procesul de predare a acestei discipline, cu atât mai mult cu cât programele actuale sunt orientate asupra **formării unui sistem de atitudini, valori și comportamente** prin conștientizarea valorilor spirituale și etice vehiculate prin limbă și literatură, **formării unor capacități intelectuale** utilizând experiența lor de viață, **dezvoltarea disponibilităților de receptare a mesajelor scrise**, literare și nonliterare.

Doamna Florentina Sânmihăian face referire la acest aspect, accentuând rolul programelor școlare, „*Faptul că programele actuale sunt puse sub semnul comunicării are drept consecință conceperea lecturii atât ca act de cunoaștere, cât și ca act de comunicare (lectura însemnând dialog al cititorului cu textul, participare activă la procesul de reconstruire a sensurilor).* Astfel, competențele

specifice privind receptarea textului (literar sau nonliterar) se subsumează competenței generale de receptare a mesajelor scrise și ele sînt orientate prioritar spre ceea ce, în didactica de specialitate, se numește reading for meaning (a citi pentru a înțelege)''

Astfel, lectura devine un proces care presupune existența și interacțiunea celor trei factori: cititorul, textul și contextul lecturii. Acest proces presupune interacțiunea dintre cititor și textul abordat prin raportarea la achizițiile anterioare, la sfera de interes a cititorului și la capacitatea de operaționalizare a textului abordat. „Nu se mai studiază în orele de literatură doar texte literare, ci și texte nonliterare (aparținând domeniilor științific, jurnalistic, administrativ etc.). Motivul acestei lărgiri a noțiunii de text este legat de faptul că, în general, înainte de a fi cititori de literatură sau concomitent cu această postură, suntem cititori într-un sens mai larg. Aceasta nu înseamnă altceva decât faptul că școala se deschide spre nevoile diverse și pragmatice ale lecturii / ale receptării, incluzând în aria ei de preocupări și formarea de competențe pentru înțelegerea aceluia tip de texte cu care venim cel mai des în contact: articole din presă, texte de popularizare a științei, publicitate, texte administrative, ca și „texte“ aparținând altor arte (film, teatru) etc. ” (Florentina Sânmihăian, Didactica limbii și literaturii române).

Filmul *Captain Planet*, produs de Leonardo DiCaprio, se va concentra asupra soartei sumbre a Pământului

Planetari, uniți-vă! Desenele animate cu mesaj ecologist *Captain Planet* ar putea fi relansate sub forma unui film produs de Leonardo DiCaprio. Casa de filme a lui DiCaprio, Appian Way Productions, și studiourile Paramount poartă discuții pentru achiziționarea drepturilor asupra acestei serii, conform publicației *The Hollywood Reporter*.

DiCaprio este de multă vreme un ecologist declarat. Documentarul lui, *Înainte de potop*, care a rulat în cadrul festivalului South by South Lawn organizat de fostul președinte al SUA, Barack Obama, discută soarta sumbră care ne așteaptă dacă nu vom lua măsuri în privința schimbărilor climatice. *Captain Planet* ar putea oferi o perspectivă puțin mai optimistă asupra viitorului planetei, întrucât eroul de desen animat era „cel mai mare apărător al Pământului“. În seria originală, supereroul cu păr verde lucra cu un grup de cinci adolescenți pentru a combate pericolele la adresa mediului. Filmul ar urma să aibă loc la mulți ani după întâmplările din desenul animat: *Captain Planet*, epuizat, are nevoie de ajutorul puștilor pe care i-a recrutat cu ani în urmă în misiunea sa de protejare a mediului.

În cei optsprezece ani de la înființarea sa, Fundația Leonardo DiCaprio s-a implicat în unele dintre cele mai presante probleme de mediu ale zilelor noastre, donând mai mult de 15 milioane de dolari pentru protecția rechinilor din apele Californiei, a tigrilor din Asia și a elefanților din Africa.

„Ceea ce contează este dacă ți-ai îndeplinit visul de a avea o viață interesantă, de a influența într-un fel lumea din jurul tău“, declară Leonardo DiCaprio.

Sursa: <http://www.livescience.com/56530-leonardo-dicaprio-captain-planet-movie.html>
și: <http://www.telegraph.co.uk/film/the-revenant/leonardo-dicaprio-interview/>

1. *Captain Planet* este un supererou care: a) luptă împotriva hoților
b) apără planeta de invazia extraterestrilor

2. Misiunea lui Captain Planet este susținută de actorul..... și de fostul președinte al SUA.....

3. În seria originală, Captain Planet avea cinci ajutoare cu puteri speciale. Cu care dintre ele te identifici și de ce .

Kwame- puterea pământului

Wheeler- puterea focului

Linka- puterea vântului

Gi – puterea apei

MaTi- puterea gândului

Mi-ar plăcea să fiu.....și să am puterea.....pentru

4. Organizezi un concurs pentru titlul de „Cel mai mare apărător al Pământului“ sub deviza PUTEREA E ÎN MĂINILE TALE . Ce probe ar avea competiția?

.....
.....
.....

5. Redactează o povestire despre salvarea planetei, care să-i servească drept scenariu lui Leonardo DiCaprio pentru filmul său.

Bibliografie :

- ILIE Emanuela - *Didactica literaturii române* - Editura Polirom, Iași, 2008
PAMFIL, A., *Limba și literatura română în gimnaziu*, Editura Paralela 45, Pitești, 2004
PARFENE, C., *Metodica studierii limbii și literaturii în școală*, Editura Paralela 45, Pitești, 1999
SÂMIHĂIAN Florentina, *O didactică a limbii și literaturii române*, Editura Art, București, 2014

CE AM ÎNVĂȚAT DIN EVALUAREA ONLINE?

Prof. NICOARĂ Ioana-Alexandra,
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncoveanu”, Târgoviște

Ultimii doi ani școlari au fost probabil cei mai grei pe care ni-i putem aminti mulți dintre noi, fie că suntem profesori, părinți, sau elevi. Chiar și publicul larg care nu are vreo legătură directă cu sistemul de învățământ recunoaște faptul că totul s-a schimbat deodată și a trebuit să ne adaptăm din mers modul de a ne raporta la ce înseamnă școală și la cum se desfășoară activitatea didactică.

Cu toții am întâmpinat dificultăți de ordin profesional, fie ele de ordin tehnic, de îndemânare, de adaptare sau de motivare. Cu toții am găsit și aspecte pozitive, sunt sigură; dar despre acestea vorbim în general mai rar și mai încet.

Am parcurs anii aceștia școlari în moduri diferite – față în față, de acasă, în sistem mixt (hibrid), sau cu unele clase acasă, iar altele la școală. Chiar dacă ne aflam în clase, a trebuit totuși să respectăm normele de distanțare și astfel să ne adaptăm metodele de predare – lipsa utilizării în comun a obiectelor personale ne-a silit să uităm de fișele de lucru, distanțarea dintre elevi a însemnat că nu am mai putut lucra pe grupe sau în perechi, iar de jocuri care implică mișcarea sau utilizarea unor obiecte în comun nici nu a mai încăput vorba. Și ne-am adaptat, pentru că noi profesorii suntem obișnuiți cu schimbările.

Obstacolul cel mai mare, cred, a fost găsirea unor metode relevante de evaluare a elevilor și de oferire de feedback. Pe parcursul acestor doi ani am implementat mai multe astfel de metode în mediul online și, am observat în ultima vreme, unele dintre ele au relevanță chiar și în școala fizică.

Printre primele metode de evaluare pe care le-am folosit au fost temele. Nu temele clasice, scrise pe caiet, pozate și încărcate pe platformă – am folosit așa ceva doar în ultimă instanță, cu elevii care nu reușeau să se descurce altfel – ci diverse activități online, pe site-uri dedicate învățării limbii engleze. Trebuie să recunosc că mă simt norocoasă, ca profesor de engleză, în ceea ce privește accesul la resurse online. Se găsesc foarte multe asemenea site-uri și, cu puțină răbdare și investigație, este imposibil să nu găsești câteva preferate. Printre aceste resurse, trebuie să menționez site-ul British Council learnenglishteens.britishcouncil.org, un site excelent de folosit la ore, dar și individual de către elevi, english-grammar.at, o platformă de exerciții de gramatică engleză și vocabular, și liveworksheets.com, o comunitate de profesori care uploadează fișe de lucru și le transformă în a fi editabile online. Partea bună la acest fel de teme este faptul că elevul primește feedback individual imediat. Toate trei de mai sus (și multe altele) oferă posibilitatea ca elevul să își verifice singur răspunsurile. Partea mai puțin bună este

că elevul poate trișa destul de ușor, rezolvând exercițiul o dată, verificându-și răspunsurile, apoi rezolvându-l a doua oară știind deja unde a greșit prima dată. Un elev chiar mi-a mărturisit că le va face de atâtea ori încât să ia nota maximă până la urma. I-am replicat că asta înseamnă că va exersa de fapt, nefiind nimic greșit. Pentru o evaluare cât mai obiectivă, totuși, am acordat notă la mai multe astfel de teme, prin medie. Astfel, un elev nu este evaluat o singură dată, la o singură lecție, ci practic devine un tip de evaluare pe parcurs, formativă.

O altă modalitate de evaluare la care am apelat pe parcursul școlii online a fost evaluarea prin teste. Testele online pot fi redactate în Google Forms și personalizate după cum preferă fiecare cadru didactic, sau pot fi folosite platforme de învățare prin joc, de exemplu kahoot.com sau quizizz.com. Folosesc de mult timp kahoot și am observat că este unul dintre preferatele elevilor la ore, dar anul acesta am ajuns să folosesc mult mai des quizizz.com. Avantajul la acesta din urmă este faptul că un test poate fi personalizat foarte ușor, prin adăugarea unor itemuri, eliminarea altora sau chiar importarea unora din alte teste. Această flexibilitate m-a atras în primă fază la această platformă, iar faptul că elevii primesc itemii și variantele de răspuns în ordine aleatorie m-a convins ca oferind și obiectivitate de un grad destul de ridicat (atât cât se poate în condițiile date). Pe lângă avantajele menționate deja, trebuie adăgat și cel mai important – corectarea automată și feedbackul imediat oferit elevilor. Dezavantajul este totuși unul destul de mare – acest tip de test nu poate conține decât itemuri de tip obiectiv pentru feedback imediat. În caz contrar, profesorul trebuie să evalueze individual fiecare răspuns.

Din cauza acestor limitări în ceea ce privește folosirea resurselor online în realizarea evaluării, am utilizat și evaluarea prin producerea de mesaje scrise, în funcție de prevederile programei la fiecare clasă, bineînțeles. Avantajul realizării unui text scris pentru elev este, în primul rând, libertatea pe care o are în a le realiza din confortul casei sale, cu toate resursele la dispoziție. Un alt avantaj este că îl responsabilizează pe elev în raport cu propria evoluție, care poate da frâu liber imaginației și compoziției. În plus, redactarea la calculator este o abilitate pe care un elev este bine să o exerseze cât mai des, pentru a se obișnui cu regulile acesteia, pentru viitor. Dezavantajul major, însă, este faptul că acel text poate fi scris de oricine altcineva și încărcat pe platformă de către elev. De asemenea, evaluarea este subiectivă și durează mult mai mult în comparație nu doar cu celelalte metode descrise, ci chiar și cu realizarea acesteia în format fizic, cu pixul pe foaie. Un aspect nedorit cu care am avut de-a face (și pe care nu l-am luat în considerare la început), este faptul că unii dintre elevi pur și simplu nu au acces la un calculator. Sunt acei elevi care și-au desfășurat toată activitatea școlară online cu ajutorul telefonului smart sau a tabletei. Acești elevi au fost nevoiți să scrie pe caiet și să facă poze. O altă soluție găsită de ei a fost redactarea completă a eseului/scrișorii/etc în aplicația de notițe a telefonului, care nu este menită pentru așa ceva și, astfel, este foarte greu să respecti regulile de așezare în pagină.

O a patra metodă de evaluare pe care am utilizat-o a fost evaluarea practică prin realizarea de proiecte. Elevii au realizat proiecte, în general, la alegere, ca teme opționale. Am evitat să fac această metodă obligatorie, tocmai din cauzele expuse mai sus, legate de faptul că unii dintre elevi ar fi fost dezavantajați din punct de vedere tehnic. Totuși am apelat la ea, pentru că elevilor le face plăcere (și am primit unele proiecte chiar surprinzătoare) să lucreze la așa ceva și să vadă că produsul final este ceva ce poate fi urmărit și de colegii lor cu plăcere. De asemenea, le-am dat mână liberă la utilizarea oricăror aplicații au dorit, atâta timp cât erau compatibile cu postarea lor pe platformă (și majoritatea sunt), și cred că asta i-a entuziasmat și mai mult. Nu au fost doar PowerPoint-uri, ci și prezentări prin Quik, filmulete de pe Instagram și alte câte și mai câte. Până la urmă, adolescenții folosesc tehnologia altfel decât o folosim noi, adulții. Ei își definesc identitatea prin aplicațiile utilizate, prin numărul de urmăritori, viața online devenind pentru ei la fel de reală ca cea de după ecran (Gardner, Davis, 2013). Dezvoltarea abilităților tehnice a fost unul dintre aspectele pozitive incidentale ale acestei metode de evaluare, dar mai ales partea de cercetare este importantă. De asemenea, unii dintre elevi au lucrat pe grupe la unele dintre proiecte, astfel că și lucrul în echipă a fost readus în procesul didactic. Partea bună la realizarea de proiecte online este faptul că avem inclusă posibilitatea prezentării, spre deosebire de școala față în față, unde acest lucru poate fi complicat din cauza lipsei dotărilor – de multe ori am văzut că elevii preferau în anii trecuți să realizeze proiecte clasice, pe coli de hârtie și lipind poze, decât să își facă probleme legate de aspectele tehnice din școli prin alegerea realizării unui PPT.

Evaluarea pe parcurs pentru participarea la ore nu este ceva specific online, majoritatea dintre noi având un sistem de notare a elevilor în funcție de cât de activi sunt, dar am simțit nevoia implementării acesteia și în mediul online nu atât pentru a evalua, cât pentru a-i stimula pe elevi să se implice mai activ la orele de curs. Încetul cu încetul, am observat cum entuziasmul elevilor pălea, indiferent de activitate. După părerea mea, a fost vorba de un punct după care elevii au devenit dezinteresați și deziluzionați, gândindu-se că nu se va mai reveni la școala față în față prea curând. Atunci am hotărât implementarea unui sistem (destul de rudimentar, recunosc) de puncte oferite elevilor activi în fiecare oră, care puteau fi transformate în puncte în plus la note sau însumate pentru o notă de sine stătătoare. Avantajul unui astfel de sistem este că, într-adevăr, mai mulți elevi vor fi interesați să participe activ la oră. Dezavantajul este transformarea orelor într-o vânătoare de note și, odată atins obiectivul, elevul să nu mai fie interesat să răspundă. Spre surprinderea mea, am observat că la una dintre clase chiar discutau înainte și stabileau între ei cine va răspunde în ziua respectivă. O astfel de abordare a orelor de către elevi nu este tocmai de dorit, după părerea mea.

În concluzie, după atâtea luni de predare și evaluare online, și observând și efectele asupra elevilor, cred că fiecare metodă pe care am aplicat-o în online are și avantaje și dezavantaje, așa cum am

explicat mai sus, dar pot fi și adaptate la școala față în față, în funcție de situații. Personal, tind și acum, când ne aflăm în sistem față în față, să păstrez testările online din motive de siguranță, datorită faptului că elevilor le plac mai mult, dar și pentru că feedbackul este imediat. O modificare pe care am adus-o este să am și câteva teste pe hârtie, pentru deloc rarele cazuri în care elevii au probleme tehnice cu aparatele pe care le folosesc. Am păstrat de asemenea proiectele postate pe platformă, pentru că este un mediu la care toți elevii au acces oricând, dar le completez cu cele în format fizic, pentru elevii care așa preferă. Și temele de pe aplicații sau site-uri de exerciții pot fi utilizate în continuare, și nu doar ca teme, ci și ca activități didactice de completare. Ce nu folosesc deloc este eseul postat pe platformă. Pe lângă faptul că o astfel de practică devine inutilă fiind față în față, procesul de evaluare este unul foarte anevoios și nu l-aș mai repeta decât la nevoie.

Școala online ne-a adus multe provocări, cu toții știm asta, dar cred că trebuie să recunoaștem că am și învățat multe și ar fi păcat să abandonăm tot ceea ce am reușit să facem în ultimii doi ani. Nu doar pentru că posibilitatea reîntoarcerii în mediul online încă există, ci și pentru că unele dintre activitățile desfășurate astfel pot fi cu succes implementate și în clasa fizică. Un alt motiv pentru a aduce puțin din școala online în cea fizică este și implicarea elevilor – noi, emigranții digitali, trebuie să intrăm în lumea lor, a nativilor digitali, după cum îi definea Prensky (2001). Nu putem apela la mediul online și la tehnologie doar atunci când nu avem încotro, ci o putem integra și, dacă nu știm cum să facem asta, putem oricând să îi întrebăm pe ei, pe elevii noștri.

Bibliografie

- ALBU, G., *Mecanisme psihopedagogice ale evaluării școlare*, Ploiești. Editura Univ. Ploiești, 2001
- DUDENEY, G., HOCKLY, N.-. *How to Teach English with Technology*. Harlow: Pearson Education Limited, 2007,
- GARDNER, H., DAVIS, Katie, *The App Generation: How Today's Youth Navigate Identity, Intimacy, and Imagination in A Digital World*. New Haven and London: Yale University Press, 2013,
- PRENSKY, M., *Digital Natives, Digital Immigrants. On The Horizon*, MCB University Press, Vol. 9, No 5, October 2001.
- HOLLAND, Beth (2017). *Are We Innovating or Just Digitizing Traditional Teaching?* <https://www.edutopia.org/article/are-we-innovating-or-just-digitizing-traditional-teaching-beth-holland>
- HOLLAND, Beth (2018). *A Better Way to Integrate Edtech*. <https://www.edutopia.org/article/better-way-integrate-edtech>

RELIGIA ÎN ȘCOALĂ

Prof. CRISTEA Edith-Nicoleta,
Școala Gimnazială "I.Al.Brătescu-Voinești" Târgoviște

Motto:

"Cuvântul conține un CE sfânt care ne interzice să facem din el un joc al hazardului".
(Baudelaire)

Există o predispoziție în om de a răspândi și difuza zestrea înțelepciunii și învățaturii sale, de a se perpetua, spiritualicește, dincolo de timpul și spațiul ce i-au fost hărăzite.

Prin educație, omenirea durează și dăinuie. Umanitatea se proiectează înspre veșnicie tocmai datorită educației. Educația este una dintre cele mai nobile și mai complexe activități umane. Darul învățării altuia este deosebit de prețuit de Domnul Iisus Hristos, modelul desăvârșit al Învățătorului în tradiția creștină, care chema la păstrarea și perpetuarea nealterată a adevărilor de credință: "...iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor" (Matei 5, 19). În perspectiva creștină, educația și formarea personalității sunt preocupări de mare și aleasă prețuire. (C.Cucoș, p.7)

Religia este legătura conștientă și liberă a omului cu Dumnezeu.

Învățământul religios trebuie să așeze în mintea și în inima credincioșilor cuvântul cel neschimbat al lui Dumnezeu, așa cum ne-a fost el predat din veac în veac de Biserică. El țintește educația caracterului și este o adevărată artă. El duce la deprinderea trăirii învățăturilor sfinte și prin aceasta la mântuirea sufletească. Odată treziți la o asemenea viață, credincioșii vor căuta din propriu îndemn să-și însușească cât mai multe din învățăturile Sfintei Scripturi. Iar îndemnul acesta crește în fiecare zi, făcând să se "stabilească contactul sufletului cu Dumnezeu, cu Hristos, Care ne-a adus mântuirea". (V.Oana, p.453)

Pe un asemenea fond religios, credincioșii vor clădi mereu, dar nu din obligație, ci călăuziți neîncetat de dragostea pentru Învățătorul Hristos. În acord cu idealul intuit de Mântuitorul prin pilda vieții sale, ei vor năzui să-și îndrume pașii, să-și călăuzească ființa lăuntrică, să-și formeze caracterul. Învățământul religios le-a conturat un caracter desăvârșit, pe Hristos Domnul. Pe temeiul lui, ei rămân cu idealul desăvârșirii creștine în fața conștiinței. (D.Preot prof.dr.Călugăr, p.137)

Religia creștin-ortodoxă se adresează omului în general, de orice vârstă. Vârsta copilăriei și a adolescenței sunt cele mai însemnate pentru a întreprinde formarea religioasă a omului. Religia este importantă pentru elevi atât ca sentiment, cât și ca o concepție de explicare a lumii. Religia este, de asemenea, pentru copil, un mijloc general de a-și face educația sub toate raporturile. Pentru cel ce predă religia, aceasta îl face să-și cunoască elevii până în adâncul sufletului. Este, deci, necesar și posibil ca ora de religie în școală să schimbe sensul zilei pentru elev, iar sensul vieții lui să devină iubirea de

Dumnezeu și iubirea de semenii. Învățământul religios aduce o contribuție însemnată în educația moral-socială a omului de mâine.

Prin învățământ religios se înțelege activitatea metodică și practică prin care profesorul se adresează sufletului elevilor, capacității lor de a asimila cunoștințe, dar și capacității lor sufletești.

Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat și cu scopul de a Se face Educator al oamenilor și a dus la ultima desăvârșire chipul educatorului creștin. În El, prin El, prin urcare la culmea unde El a purtat firea omenească pe calea schimbării și neîncetatei creșteri în duh, stă taina educației religioase, taina jertfei Celui mai mare, pusă în ridicarea spre sine a celui mai mic, taina ridicării la desăvârșirea creștină.

Comenius spunea: "În Sfintele Scripturi avem Cuvântul lui Dumnezeu, în lume-operele Sale și în noi-inspirația Sa".(A.Prof.Danciu, p.15)

Religia în genere, creștinismul nostru ortodox în special, nu urmărește în școală să scoată memorizatori de percepte biblice, ori de nume și date istorice, ci mai presus de toate buni creștini, credincioși și practicanți, conștienți de credința pe care o păstrează și o mărturisesc.

Creștinismul, ca descoperire de ordin divin, a putut fi recunoscut ca având puterea de a emana cel mai reușit sistem de educație al sufletului omenesc. Potrivit învățaturii creștine, sufletul devine pentru om cea mai prețioasă comoară a sa, "Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întregă, dacă-și pierde sufletul?" (Marcu 8,36). Sufletul este partea esențială a ființei umane, care aici în această viață de pe pământ, este motorul acțiunilor noastre, este singura comoară ce ne rămâne și ne continuă existența. Prin suflet, omul este clasat, după propriile sale fapte bune, în această viață și mai ales în cea de dincolo. De aceea învățăturile creștinismului își concentrează razele lor de activitate asupra elementului celui mai însemnat al ființei noastre, sufletul. (M.Preotul Bulacu, p.12)

Bibliografie

BULACU, M., "Pedagogie creștină ortodoxă", Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1935

CĂLUGĂR, D., "Catehetica", Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1984

CUCUȘ, C., "Educația religioasă. Conținut și forme de realizare", Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996

DANCIU, Prof.A., "Metodica predării religiei în școlile primare, gimnazii și licee", Editura Anastasia, București, 1999

***Revista Teologică Nr.12, V.Oana, "Cum să se predea învățământul religios", Sibiu, 1962.

CRĂCIUNUL TUTUROR COPIILOR, ACTIVITĂȚI ÎN CADRUL SNAC

Prof. CRISTEA Valentin Gabriel
Școala Gimnazială Ulmi

Prezentarea exemplului de bună practică

Perioada de desfășurare: decembrie 2021

Participanți: 5 elevi voluntari și 5 elevi beneficiari

Parteneri : părinți, elevi

Locul desfășurării : sala de clasă

Resurse utilizate : manuale, caiete, coli, markere, acuarele, carioci, creioane colorate, tabla

Descrierea activității : (Actiuni / activitati concrete;) Clasa a VI-a, Data: 06.12.2021

-rezolvarea temelor și a unor exerciții de fixare a cunoștințelor, pe care beneficiarii nu le dețin, de la lecția ”Unghiuri opuse la vârf”

- activități de comunicare pe teme comune, relaționare și intercunoaștere

- discuții pe baza unor exerciții recomandate de cadrul didactic

- împărtășirea unor experiențe trăite.

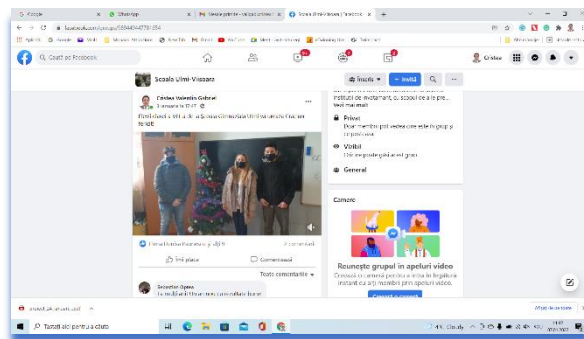
(Actiuni / activitati concrete;) Clasa a VI-a – Clasa a VIII-a, Data: 22.12.2021

-elevii clasei a VI-a au rezolvat temele, pe care beneficiarii nu le dețin, de la lecția „Mărimi direct proporționale ”

- elevii claselor a VI-a și a VIII-a au confecționat felicitări de Crăciun și Anul Nou

- elevii clasei a VIII-a au cântat *Plugușorul*

- elevii clasei a VI-a au vândut produse la Târgul de Crăciun din cadrul școlii
- elevii claselor a VI-a și a VIII-a au realizat desene cu tradițiile de Crăciun și Anul Nou.

Rezultate obținute:

- parcurgerea unor conținuturi și fixarea unor cunoștințe de către beneficiari
- îmbunătățirea calității cititului și a capacității de înțelegere a unor mesaje
- realizarea unor produse vândute la Târgul de Crăciun
- consolidarea relației voluntar-beneficiar și creșterea gradului de încredere reciprocă
- crearea unor punți de legătură pentru depășirea diferențelor care îi despart prin dialogul dintre elevi.

Părerile ale voluntarilor/beneficiarilor implicați în activitate:

Elev voluntar V. F. : "Le-am dat o mână de ajutor colegilor în nevoie!"

Eleva voluntară T. M. C.: "Am reușit să explic bine și celor mai puțin dotați!"

Elevul beneficiar T. N. C.: ”Am putut să rezolv singur exerciții simple! Am vândut produse colegilor la Târgul de Crăciun!”

Eleva beneficiară B. A.-M.: ”Am rezolvat corect ceea ce mi s-a explicat! Am confecționat felicitări frumoase de Crăciun!”

Bibliografie/Webografie:

*** <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VI-a/Matematica/EDP/>

*** https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/84-96_0.pdf .

PROIECT EDUCAȚIONAL JUDEȚEAN
“VREM O LUME MAI FRUMOASĂ”
DOMENIUL: ECOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

Prof. înv. preprimar MILEA Adriana,
Școala Gimnazială „Smaranda, Dumitru Roman”, Vizurești

Pentru că îmi doresc o lume mai frumoasă și pentru că sunt conștientă că și eu împreună cu copilașii cu care lucrez în prezent o pot înfrumuseța, în cursul acesui an școlar mi-am propus realizarea unui proiect în cadrul căruia să ne formam obiceiuri bune atât pentru noi, dar și pentru mediul în care trăim. De asemenea dorim să dezvoltăm spiritul de inițiativă, comunicare și să aibă loc un schimb de bune practici în vederea formării unei educații demne de cetățean european.

Pentru că lucrul în echipă este mereu mai productiv, am creionat acest proiect în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Dâmbovița, dar și cu alte două grădinițe din județul nostru. Așadar, proiectul se desfășoară în prezent la Grădinița Urziceanca, com. Ciocanești pe care o reprezintă în acest proiect, Grădinița cu Program Prolungit nr. 13, Tâgoviște ne este de asemenea partener, fiind reprezentată de Prof. Ramona Milea și un ultim partener valoros reprezentat de Prof. Maria Iuliana Mihai este Grădinița cu Program Normal „Albă ca zăpada” din Vulcana Băi.

„Mediul reprezintă o responsabilitate pe care trebuie să ne-o asumăm în comun” (R. Stănescu, p. 7), iar realizarea activităților de către copii alături de cadrele didactice, părinți și de alți membri ai comunității, este o modalitate eficientă de a face în mod conștient educație ecologică.

Pentru a avea o imagine clară a ceea ce urmărim, în continuare voi prezenta scopul și obiectivele proiectului.

Proiectul urmărește implicarea preșcolărilor în acțiuni ecologice, dezvoltarea conștiinței și a conduitei ecologice la preșcolari, bazată pe respectul față de natură și protecția mediului, transformarea comportamentelor cotidiene ale copiilor în stiluri de viață ecologice, sănătoase și durabile, prin întreținerea unui ambient curat, responsabilizarea pentru prevenirea poluării și gestionarea resurselor fără a periclita echilibrul mediului .

Ca obiectiv general urmărim formarea și dezvoltarea conștiinței ecologice și a comportamentului ecologic la preșcolari. Avem în vedere și o serie de obiective specifice dintre care amintim: să-și dezvolte o conștiință ecologică teoretică necesară transpunerii ei în practici ecologice, să participe alături de părinți în acțiuni practice de îngrijire și protejare a mediului, să-și formeze deprinderi de plantare și ocrotire a unui puiet și a spațiilor verzi din curtea grădiniței și vecinătatea acesteia, să conștientizeze importanța

unui aer curat pentru o viață sănătoasă, să acționeze în sensul colectării selective și depozitării controlate a materialelor re folosibile, să identifice impactul activității omului asupra mediului înconjurător, să participe activ la acțiuni ce promovează sănătatea mediului, dar și desfășurarea unor activități practice de ecologizare a mediului.

În vederea evaluării cât mai corecte, se vor desfășura următoarele activități: chestionare pentru părinți, expoziții cu lucrări, fotografii, pliante, publicarea de fotografii din cadrul proiectului pe site-urile unităților implicate.

Formarea unei atitudini sănătoase față de natură, dorința preșcolărilor de a desfășura mai multe activități în aer liber, implicarea responsabilă și efectivă a copiilor în viața școlii sunt câteva dintre rezultatele așteptate în derularea acestui proiect.

În continuare, vă voi prezenta atât prin cuvinte, dar și prin câteva imagini prima activitate din cadrul acestui proiect pe care am desfășurat-o în luna noiembrie a acestui an școlar în unitățile noastre - **„Zece pași pentru un mediu mai curat”**.

Preșcolarii au vizionat filmulețe legate de tema proiectului, apoi au stabilit 10 reguli de protejare a naturii. Prin intermediul desenului, au reprezentat aceste 10 reguli, fiind realizate de către toți partenerii. Tot în cadrul acestei activități au realizat un poster al proiectului. Toate produsele activității au fost fotografiate și postate pe site-urile/paginile de Facebook ale unităților partenere.

Amintim în continuare câteva dintre principalele activități pe care le vom desfășura în perioada următoare în cadrul proiectului.

„Carnavalul naturii” - cea de-a doua activitate propusă. Scopul acestei activități este exprimarea atitudinii pozitive față de mediu prin activități artistice, plastice și practice. În cadrul acestei activități, copiii vor confecționa costume din materiale reciclabile. Pe lângă costume, copiii pot confecționa jucării din materiale reciclabile.

„*Un om, un pom!*” este o altă activitate practic-aplicativă pe care o avem în proiect și pe care abia așteptăm să o desfășurăm. Copiii vor lucra pe echipe, vor planta puiți în curtea grădiniței (dacă situația pandemică va permite, se vor organiza întâlniri ale partenerilor în vederea plantării într-o zonă împădurită) și vor înființa o grădiniță cu flori, la nivelul fiecărei unități de învățământ. Prin această activitate urmărim o colaborare fructuoasă, formarea deprinderilor de muncă, a unei concepții sănătoase de protecție a mediului, dezvoltarea spiritului de echipa.

„*Spune nu, poluării!*” – o altă activitate practic-aplicativă. Pentru aceasta ne-am propus o activitate de ecologizare - colectarea de deșeuri/frunze/bețișoare la nivelul unității, dar și amenajarea unor containere pentru depozitarea gunoaielor și ambalajelor din curtea școlii. Prin această activitate urmărim conștientizarea în rândul preșcolarilor referitor la importanța păstrării unui mediu curat și implicarea directă a acestora în acest demers.

„*Împreună vom reuși*” este activitatea cu care dorim să încheiem acest proiect, iar pentru aceasta ne-am propus organizarea unei întâlniri la care participă echipa de proiect, în care se vor prezenta produsele finale (album foto, expoziție de colaje și postere, grădiniță de flori).

Discuțiile de grup și mesajele culese de la grupul țintă (copii, părinți, cadre didactice) ne vor ajuta să avem convingerea că astfel de proiecte valorifică imensul potențial de care dispun copiii și cadrele didactice, care pot transforma astfel de activități în experiențe de succes.

Știm că activitatea cu copilașii este întotdeauna solicitantă, dorim să realizăm multe și de cele mai multe ori timpul nu ține cu noi, dar vă provoc să găsiți timp și să vă implicați în astfel de proiecte care vor avea un impact pozitiv asupra micuților și asupra mediului.

Bibliografie

- BĂRAN-PESCARU, Adina, *Parteneriat în educație*, Ed. Aramis Print, București, 2004
COJOCARIU, Venera, SACARĂ, Liliana-*Managementul proiectelor pedagogice*, E.D.P,2005
STĂNESCU, Rodica- “*Politica de Mediu - Ghidul Politicilor Uniunii Europene*, Broșura nr. 4”, București, 2012.
***M.E.N. –2019 ,*Curriculum pentru educația timpurie*;
****Revista învățământului preșcolar* nr. 3-4/2011, București

CALEIDOSCOP

MANIFESTĂRI ALE ABURSUDULUI URMUZIAN

Prof. CISMARU Elena

Liceul Teoretic „Ion Ghica”, Răcari

Absurdul se constituie ca dimensiune literară începând cu jumătatea secolului al XX-lea. Albert Camus în cartea *Mitul lui Sisif* considera că absurdul își are originea în realitatea de zi cu zi și este rezultatul unui proces de gândire: „Absurdul însă este confruntarea între irațional și această nemărginită dorință de claritate a cărei chemare răsună în străfundurile omului.”¹ Albert Camus evidențiază o perspectivă diferențiată în ceea ce privește opera literară și conchidea asupra faptului că opera este o dramă a geniului, pe când opera absurdă reprezintă o abolire a intelectului și rațiunii: „Opera de artă întruchipează o dramă a inteligenței, a cărei dovadă nu o face decât indirect. Opera absurdă pretinde un artist conștient de aceste limite și o artă în care concretul nu semnifică nimic mai mult decât el însuși. (...) Opera întruchipează așadar o dramă intelectuală. Opera absurdă ilustrează gândirea ce renunță la iluziile sale și care se resemnează să nu mai fie decât o inteligență ce se folosește de aparențe, acoperind cu imagini ceea ce nu are nici o rațiune. Dacă lumea ar fi inteligibilă arta nu ar exista.”²

O mișcare literară în care absurdul s-a dezvoltat foarte mult este avangarda literară, care urmărește desacralizarea formelor artistice consacrate, reducerea la absurd a convențiilor artistice și a formelor literare, iar cel care desăvârșește acest proces este dadaismul. În România absurdul a fost mai vizibil în perioada avangardismului, dar cel mai activ a fost în perioada 1922-1932. Eroii literaturii absurdului sunt obsedați de logică, iar creatorii lor folosesc mijloacele logicii pentru a descompune edificiul logic. Lumea absurdă este după Nicolae Balotă „nici obiectivă, nici una pur subiectivă. Universul absurd este o lume care nu e identică cu cea reală, nu e o imanență, dar nu e nici o proiecție ideală, nu e o transcendență. Alteritatea ei este esențială.”³

Opera lui Urmuz se bazează cu totul pe absurd, fiind de altfel, recunoscut ca primul creator de literatură a absurdului sau de *anti-proză* din literatura română și printre primii de acest fel din literatura

¹ Albert Camus, *Mitul lui Sisif*, Ed. Literatură Universală, București, 1969, p. 20

² Ibidem

³ Nicolae Balotă *Lupta cu absurdul*, Editura Univers, București, 1971, p. 12

universală. În opera *Pâlnia și Stamate* principala ocupație a copilului Bufty este aceea de a târî o mică targă pe uscat, expresie consacrată cu sensul de a nu face nimic. E absurd din punct de vedere al lumii reale, dar dacă e să pătrundem în lumea lui Urmuz tot universul este resemantizat. Ademirea lui cu o pâlnie veche și ruginită este o scenă fantastică, pâlnia, putând fi un obiect de adorație. Absurdă este întreaga acțiune supusă unor legi de nepătruns. Certurile între generații, apar din cauza pâlniei ruginite.

Opera aceasta izvorăște din infirmitățile și frustrările condiției umane. Neliniștea pornește din cauza imposibilitatea cunoașterii absolute. Condiția socială precară e ilustrată de prototipul funcționarului mediocru. Condiția femeii este tragică, iubirea este înlocuită de simple convenții sociale exprimate plastic de soția tunsă și legitimă sau țărșul familial. Demistificarea, reducerea omului la materie este ridicularizată de imaginea ce se poate vedea prin tub. Opera este absurdă dacă privim din perspectiva legilor și convențiilor umane, dar perfect coerentă în ea însăși. Atitudinea autorului este caracterizată prin conservatorism ironic, căci el s-a vrut a fi un erou care se revoltă prin cuvânt.

Bibliografie

- BALOTĂ, N.- *Lupta cu absurdul*, Editura Univers, București, 1971
CAMUS, A.- *Mitul lui Sisif*, Editura Literatură Universală, București, 1969
LĂCĂTUȘ, A.- *Estetica Absurdului*, Ed. Universitatea Transilvania, Brașov, 2014

“THE BEAUTY THAT LIES IN DIVERSITY”

Prof. BUCUR Magdalena Iuliana

Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște, jud. Dâmbovița

It is widely acknowledged that for anyone – writer or not – everything begins at home. It is the place we were born – physically, intellectually and emotionally. It is the place that we carry around wherever our life takes us, it is our treasure within, it is where we return for as long as we live. In literature, like in any other field of activity, there are writers that make excellent use of the vernacular, as well as writers for whom the sense of home means an immigrant culture, with a parent or grandparent from another land. Often there is a “mixed marriage” that blends different religions or ethnicities into one family for generations after. And no matter how much we love our own mainstream literature, we must admit that there is always the fascination of otherness, there is always the thrill and delight of conquering the “terra incognita” of an uncharted territory, full of mystery and emotion.

Such a melting pot of cultures has been the American culture for a couple of centuries. It has enriched the world heritage with masterpieces of the most famous native American writers, such as Mark Twain, Ralph Waldo Emerson, Walt Whitman, Ernest Hemingway or William Faulkner, as well as with brilliant works that belong to more recent writers, such as Elmaz Abinader, Julia Alvarez, Sven Birkerts, Michael Chelson, Billy Collins, Robert Creeley and many others. Their voice roams the world through their words, through their books.

Elmaz Abinader opens the “magic door” of her soul and lets the reader in: “I understood that my display of my Arab-ness served to exorcise me. In the curriculum, nothing of Arab writing was represented; on television, the only person associated with Lebanon was Danny Thomas; and “Lawrence of Arabia” became the footnote to my culture. Concurrently, the events in the Middle East clarified the sympathies in the United States as not pro-Arab; and, as I grew, feelings toward Arabs became more negative and sometimes bordered on distrust, even from my own colleagues. I persisted in my writing. A poem about my mother leaving Lebanon and making a home in the United States, a story about my grandfather living like a refugee during World War I, my father’s adventures as a rubber trader in Brazil when he was a young man became my themes, and I intuitively released these stories and poems as if the whole history was bottled up inside of me. Still, my writing was happening inside the door. Outside, in my classroom, in my bachelor’s and master’s program, some years later, the literature we read was as foreign to my natural sensibility as Barbie was to my childhood milieu. The models for writers included

a substantial number of European-identified male authors who wrote eloquently about mainstream American culture. In my writing corner of the world, I penned stories of children dying during the Ottoman siege of our village in Lebanon. I felt music in my poetry that was strange to American ears; my images gathered in a shiny brocade of detail, more lush than other writing of the 1970s.” (Abinader, p. 3)

Like the one that seems to have descended from the enchanting Arabian Nights, another modern Sheherazade spins her stories of yet another world, this time of Spanish-speaking heritage, Julia Alvarez, as an immigrant to the United States who was witness to the way in which, slowly and not without struggle, America began to listen, to change. Under pressure from its own marginalized populations and from its growing number of immigrants, the nation was forced to acknowledge its own diversity and become more inclusive. Citizens were challenging America to be true to its promises. She understood that a country was free not because it was free of problems or inequalities or hypocrisies. Freedom was the opportunity to shape a country, to contribute to the ongoing experiment, never tried before, of making out of the many, one nation, indivisible with liberty and justice for all. It was not just rhetoric—it was people’s right and duty to make the words come true. (Alvarez, p. 7) She duly reminds us of Walt Whitman’s words: “The United States themselves are essentially the greatest poem... Here is not merely a nation but a teeming nation of nations... and the American bard shall be Kosmos... glad to pass any thing to any one.” To create this kind of nation is to present a model of a world where everybody belongs, and this can only be achieved if each person is free to be the rich and complex person they are. And Ms Alvarez, too, felt she had no other choice but to sing this marvellous country which is America. What else can better express her – and, melting into the pot of dreams, all the other immigrants’ feelings than her poem “I, Too, Sing America”:

Ay sí,
It's my turn
to oh say
what I see,
I'm going to sing America!

...
So, hit it maestro!
give us that Latin beat,
Uno-dos-tres!

Ay sí,
(y bilingually):
Yo también soy América
I, too, am America.

(Alvarez, *I, Too, Sing America*, p.8)

Bibliography:

ABINADER, E., *“Just off Main Street”*, in *“Writers on America”*, Office of International Information Programs, U.S. Department of State (2004)

ALVAREZ, J., *“I, Too, Sing America”*, in *“Writers on America”*, Office of International Information Programs, U.S. Department of State (2004)

COMPOZITORUL ALEXANDRU PAȘCANU - CREAȚIA PIANISTICĂ PENTRU COPII

Prof. POPESCU Adina Mariana
Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște

De multe ori ne-am pus întrebarea ce rol, ce profil are muzica pentru copii? Sau de ce anumiți compozitori au ales să își dedice o parte din lucrările lor copiilor?

Mulți compozitori s-au oprit pentru a așterne pe portativ genuri mici, miniaturale destinate copiilor, atât prin metode pentru începători, cât și prin piese sau cicluri de lucrări, unul dintre aceștia fiind Alexandru Pașcanu.

Compozitorul și profesorul Alexandru Pașcanu (1920-1989) a absolvit Conservatorul din București, fiind îndrumat de profesori ca Constantin Brăiloiu, Ion Perlea, Marțian Negrea, Dimitrie Cuclin, urmând în paralele și Facultatea de Drept din București. A predat la Conservatorul din București teoria muzicii și solfegiu, devenind apoi profesor de armonie. (***, ro.wikipedia.org, 2021)

Creațiile sale cuprind lucrări corale în care se îmbină armonia impresionistă și cea cromatică, dar și elemente melodice provenite din folclorul autohton, coruri destinate vocilor egale, în aceste piese influența folclorului fiind mult mai directă. (***, scritub.com)

Este autor al unor piese simfonice – *Marea Neagră*, *Toccata*, *Baladă pentru clarinet și orchestră* și camerale, fiind cunoscut mai ales pentru piesele sale corale, în special corurile de copii – *Ah, ce bucurie*, cele mixte pe versuri populare – *Bocete străbune* sau pe silabe onomatopeice – *Chindia*, *Festum hibernum*. Pentru valoarea creațiilor sale a primit premii ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, dar și Premiul „Zecchino d'argento” de la Bologna în 1979. (Năvădaru, 2011)

În domeniul creației pentru pian putem enumera, în ordinea cronologică a apariției *Scherzo* și *Întrebare*, două piese pentru pian (1945), *Preludiu și fughetta pentru pian* (1945), *Nocturnă acvatică pentru pian* (1955), *10 piese pentru cei mici* (1962), *6 piese pentru cei mici* (1971), două schițe pentru pian, *Despre dragoste și speranță* (1988). Creația muzicală dedicată copiilor este plină de substanță, Alexandru Pașcanu fiind un adevărat pedagog, un profesor de vocație, pe lângă faptul că a rămas un cunoscut compozitor (Fășie Cudalbu, 2012, p. 108)

Pe lângă muzica de pian pentru copii, muzica instrumental în general, compusă de acesta se regăsește și muzica pentru coruri de copii, însă ambele tipuri de muzică au elemente comune, emană claritate și echilibru, muzica instrumental făcând referință în principal la elevii aflați în primii ani de studiu al instrumentului, fiind piese ușor de interpretat din punct de vedere tehnic. Piese inspirate din folclorul românesc: *Joc românesc*, *La țară*, *Cu trenu*, *Poveste*, *Cântec pentru mama*, *Joc în soare*, *Cântec pentru tata*, *Pentru o păpușă*, *Cântec de leagăn*, *Melc, melc*, *La drum*, alcătuiesc volumul pentru pian *II*

piese mici pentru pianistii mari, piesele încercând să introducă pe micii instrumentiști, nu numai în lumea mirifică a pianului, ci și în lumea folclorului autohton, temele fiind compuse în stil popular, simetrice, fără probleme tehnice, cu tonalități până la doi accidenți, folosindu-se rar șaisprezecimile, cu un limbaj musical simplu, clar, pe înțelesul copiilor, ce respect particularitățile de vârstă ale acestora (Fășie Cudalbu, 2012, p. 109)

Piesa *Cântec pentru tata* poate fi comparată cu o temă de armonie, fiind un cântec simplu pentru debutanți în ale pianului, piesele evoluând de la simplu la complex, cele mai dificile punând la încercare interpretul prin gradul de dificultate tehnic, dar și prin problemele de digitație întâlnite. Piesa pentru pian *Istoria unui țurțure* (1955) este monopartită, cu o temă cu caracter descendent, ce are reveniri melismatice, stârnind creativitatea elevilor prin desenul din introducerea lui cu un țurțure care se topește la soare și este foarte necăjit. Tot piese pentru pian dedicate începătorilor sunt *Trei piese mici pentru cei mici* (1955), ciclul ce are în cuprindere piesele *Poveste*, *Joc în soare* și *Amintire*, ca și ciclul *10 piese pentru cei mici*, volum unde există expuneri molodico-armonice variate, ca și cele de formă. În varianta la două mâini tripartită și bipartită, la patru mâini, apare piesa *Sărbătoare*, în timp ce piesa *Au înflorit caișii* subliniază simplitatea melodică, piesa *La drum* inspirându-se din corul *Hai trenulețule*, ca și *Cântec de leagăn*, ce are la bază o melodie populară din volumul *200 de cântece și doine*. Șaisprezecimi grupate în măsura de 6/8 întâlnim în *Cântec de leagăn pentru-un băiețuș zburdalnic*, o compoziție mai complexă regăsindu-se în piesa *Fanfara pionierilor*, denumită la început *De-a soldații* (Fășie Cudalbu, 2012, p. 109)

6 piese pentru cei mici, volum apărut în 1978, cuprinde piesele *Nu-s prea rele terțele*, *În oglindă*, *Azi am luat 10*, *Vino să te prinzi în joc*, *Ce frumos ne mai jucăm*, *În recreație*. Remarcăm aici titlurile, unele pline de umor, ce sunt inspirate din universul copilăriei, simplitatea armonică și tematică dovedind că Alexandru Pașcanu reușește să înțeleagă ce trăsături ale muzicii de pian se potrivesc cel mai bine începătorilor într-ale instrumentului (Fășie Cudalbu, 2012, p. 109).

Întreaga creație destinată copiilor respectă particularitățile de vârstă și individuale ale acestora, îmbinând originalitatea cu accesibilitatea, Alexandru Pașcanu inspirându-se din folclorul românesc, modurile abordate armonizându-se tonal.

Se urmărește dezvoltarea sensibilității muzicale, încercându-se minimizarea tehnicizării creațiilor muzicale, pentru a nu ciunti din savoarea actului interpretativ, cântecele compozitorului fiind atât picturale cât și educative. Înlănțuiri de trepte principale formează armonii simple ce îndeamnă elevii în a cânta cu plăcere, deschidere, piesele lui Alexandru Pașcanu fiind transparente, delicate, apropiate vârstei copiilor cărora li se adresează (Fășie Cudalbu, 2012, p. 115).

Compozitorul pune accent pe utilizarea corectă a mijloacelor de interpretare și pe îmbinarea tehnicilor moderne cu cele tradiționale, Alexandru Pașcanu folosindu-se de armonia funcțională pentru a crea un sistem muzical variat, dar în același timp unitar. Imaginile muzicale create în piesele sale pun bază atât pe caracterul emoțional al acestora, cât și pe cel tehnic, având o viziune programatică de natură educativă și formativă (Fășie Cudalbu, 2012, pg. 116-117).

Alexandru Pașcanu a pledat pentru educarea muzicală de la cele mai fragede vârste, tematica abordată fiind de factură neoromantică, gândirea sa muzicală fiind una mobilă, contururile tematice având caracter diversificat. Limbajul muzical este puternic influențat atât de folclor, cum am mai spus, cât și de impresionism și de jazz (Fășie Cudalbu, 2012, p. 122).

Muzician de elită, ce a aprofundat probleme tehnice și estetice muzicale, atât în activitatea didactică, științifică, dar și în domeniul creației muzicale, este așezat în fruntea compozitorilor români din secolul XX.

Bibliografie

FĂȘIE CUDALBU, M., „*Portret de muzician, Alexandru Pașcanu*”, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2012

Surse electronice:

NĂVĂDARU, C., 2011, „*Colinde ale compozitorilor romani din sec. XVIII-XIX. Episodul 6 - Alexandru Pașcanu / Creatorul cantecelor de 10 lire*”, <https://life.hotnews.ro/stiri-muzica-11021507-video-colinde-ale-compozitorilor-romani-din-sec-xviii-xix-episodul-6-alexandru-pascanu-creatorul-monedelor-muzicale-10-lire.htm>, accesat la 02.11.2021

***, 2019, „*Alexandru Pașcanu*”, https://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Pa%C8%99canu, accesat la 02.11.2021

***, „*Alexandru Pașcanu (1920-1989)*”, <http://www.scribub.com/timp-liber/muzica/Alexandru-Pascanu1431162317.php>, accesat la 02.11.2021

MODALITĂȚI ORIGINALE DE ABORDARE A CULORII ÎN DIFERITE EPOCI CE AU MARCAT ISTORIA ARTEI

Prof. COBIANU Monica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” – Târgoviște

Istoria artei este marcată de manifestări de potențare sau „decădere” a *culorii*, analizată în raport cu *forma* (desenul) pe care o împodobește și o pune în valoare, sau, după situație, o trece în plan secund și îi estompează puterea de expresie. Acest lucru este explicat nu numai prin dorința artiștilor de a opera schimbări asupra modului de abordare a elementelor de limbaj plastic, prin căutarea unei forme noi de exprimare, originală și expresivă, capabilă să se impună în raport cu operele de artă create anterior și cu tradiția deseori contestată.

E adevărat că sunt perioade în care cele două elemente de limbaj plastic trezesc același interes artiștilor, dar și perioade de tranziție, de experimentare și sondare a posibilităților pe care le oferă culoarea în mod special, pentru a transmite/ comunica un mesaj vizual și pentru a trezi sensibilitatea privitorului.

Fără a omite importanța elementului cromatic la popoarele antice, voi căuta să evidențiez numai câteva dintre mișcările artistice definitorii, manifestate în pictură sau anumite etape din istoria artei în care, pe lângă preocuparea artiștilor pentru sugerarea aparențelor realității, s-a urmărit în mod deosebit acordarea unei atenții sporite puterii de expresie a culorii în sine.

Influențați, în mod firesc, de cercetările științifice, cei mai mulți dintre artiști s-au raliat la descoperirile vremii în care au trăit și creat, preluând și aplicând în lucrările lor, teoriile susținute și experimentate. Alții, fără a se baza în mod exclusiv pe știință, au făcut observații proprii asupra caracteristicilor culorii, luând în calcul implicit natura luminii și natura pigmentilor cu care operează.

Putem spune că începând cu *pictura renașcentistă*, cu Antonello da Messina, Leonardo da Vinci, Tițian, se remarcă grija artiștilor de a valorifica efectele de prețiozitate și de stălucire a culorilor, fapt ce-i îndeamnă la suprapunerea glasiurilor transparente și colorate (tehnica flamandă), interesul pentru a conferi lucrărilor o atmosferă misterioasă prin aplicarea tehnicii sfumato (suprapunerea de straturi translucide, subțiri de culoare), iar apoi tendința de a așeza pe pânză culori împăstare, care devin opace datorită adaosului masiv de alb. (Cf. Lăzărescu L., (1996), „*Pictura în ulei*”, Editura Sigma Plus, București, pp. 378-379.)

Ceea ce reiese drept concluzie, este faptul că în această etapă, se acordă o importanță deosebită nu numai tehnicii picturale pusă în slujba reprezentării realiste a formelor, ci la fel de mult raportului dintre culoare și lumină, în vederea păstrării calităților vitalizante ale culorii.

Ultima parte a secolului XIX este dominată de *impresionism*, curent al cărui reprezentanți își propun să aplice în pictură divizarea tușei colorate și să practice astfel amestecului optic al culorilor, cu scopul de a transpune mai degrabă senzațiile cromatice decât formele clar definite și aspectele concrete din natură. Într-o lucrare dedicată reprezentanților acestui curent, un citat de-al lui René Huyghe precizează: „...înaintea impresionismului, majoritatea tonurilor fiind compuse, amestecate, erau terne; brunul și griul dominau; a venit impresionismul, și din scrupul realist, a arătat că din punct de vedere științific un ton tern este produsul unor elemente componente, care sunt niște culori pure” (Cf. Perruchot H., „Viața lui Seurat”, Editura Meridiane, București, 1964, p. 71.)

Dorind să evidențieze acea bază științifică a practicii impresioniste, tendința artiștilor *neo-impresioniști* va conduce la o exagerare a respectării principiilor științei în artă, fapt reflectat în manifestarea tehnicii pointiliste. Fără a vedea această metodă drept o etapă de înnoire în practica picturii moderne, părerea criticilor de artă este aceea că merită a fi considerată mai degrabă un experiment plastic (G. Seurat chiar propune termenul de „cromoluminarism”⁶ ca denumire a acestui curent), care privează opera de artă de spontaneitate și-i anulează emoția firească ce se naște pe parcursul creației și al receptării.

Odată cu impunerea în istoria artei a unor pictori *post-impresioniști* cu stiluri extrem de personale (P. Cézanne, P. Gauguin, Van Gogh), care propun forme aparte de figurare și exprimare plastică, dorința artiștilor de a multiplica direcțiile de manifestare și individualizare a demersului creator se va oglindi în nașterea noilor curente artistice de la începutul secolului XX.

Dacă de la Van Gogh, *expresioniștii* preiau forța de convingere și sensibilizare a culorii și nervozitatea tușei dinamice, punându-le în slujba exprimării trăirilor celor mai dramatice, a frământărilor și angoaselor personale, pe de altă parte Paul Gauguin îi inspiră pe pictorii *simboliști* în încercarea de a suscita emoția publicului iubitor de artă, pornind de la intenția de a recurge la expresivitatea petelor ample de culoare (tehnică numită „cloisonism”- total opusă divizionismului practicat de către neo-impresioniști). Conștient fiind de faptul că tentele vii trezesc efecte psihologice asociate, în mod implicit, artistul mizează pe culoare și încărcătura ei de simboluri profunde, identificate la toate cele trei niveluri ale percepției umane.

O altă orientare artistică ce revendică drept subiect al picturii culoarea în sine, este *fovismul*. În acest caz, deseori problema acordurilor cromatice tinde să fie mai puțin importantă decât intenția de a șoca vizual, prin alăturări curajoase ale suprafețelor de culoare pură, vie, fovă. Interesant este că îndrăzneala artiștilor este manifestată în special în sensul transformării acestui atribut al semnelor plastic – culoarea, și mai puțin frapantă este de-formarea ori anularea perspectivei liniare în favoarea celei

cromatice. Culoarea este purificată, intensă, brunurile și clarobscurul sunt eliminate, astfel încât crește potențialul luminilor colorate, al radiației luminoase emise de suprafețele ample.

Prin prisma asocierii de senzații calorice, de apropiere-depărtare, greu-ușor, efectul sugestiv al petelor de culoare devine suficient pentru a genera senzația de spațialitate, astfel încât decolorarea sau înălbăstrirea planurilor din profunzime ori atmosfera ambiguă dată de vaghezza leonardescă nu mai sunt legi confirmate de practica pictorilor.

Al treilea artist post-impressionist major, Paul Cezanne, are meritul de a aduce o alternativă plastică la procedeul tradițional al modeleului, concretizând în pictură o serie de referiri științifice raportate la percepție și contraste cromatice, prin aplicarea unui nou procedeu de sugerare a volumului, a luminii și umbrei, fără adaos de alb sau negru, ca în cazul modeleului.

Așadar, pictura sa aduce în atenție nu numai abordarea modulației cromatice, prin evidențierea valențelor culorilor complementare și a efectului termodinamic al acestora, ci, în același timp, datorită felului în care sintetizează formele, lucrările lui constituie un punct de pornire pentru *cubism*.

Dacă fovismul a evidențiat din plin culoarea și forța ei spectrală, cubismul schimbă centrul de greutate pe formă. Făcând o comparație între pictura din epoci aflate la distanță de secole, ar fi de remarcat cum, asemeni barocului ce miza pe efectul iluzionist al jocului de umbre și lumini, ascunzând privirii identitatea clară a formei, cubismul va fi pus în valoare de artiști ce se rezumă la folosirea unei game de griuri sobre și recurg la crearea unei ambiguități privind obiectul-personaj și fondul, prin fragmentare, desfigurare, fărâmițare.

Futurismul face cam același lucru ca și cubismul, însă recunoaște puterea dinamică, violentă a culorii și se folosește de virtuțile sale expresive pentru a face mai eficientă sugerarea vitezei, a schimbării și instabilității. Efectul termodinamic generat de alăturarea culorilor contribuie, aici, la integrarea mișcării și a timpului în pictură.

Puterea de defigurare a culorii în raport cu forma, se remarcă din ce în ce mai mult de la arta impresionistă către cea din zilele noastre. Relația dintre culoare și lumină a rămas, însă, constantă, atât în privința rolului de generare reciprocă (sursă-resursă), cât și ca preocupare a artiștilor pentru a fi transpuse deopotrivă în pictură.

Raionismul s-a tradus ca o încercare a artiștilor futuriști și constructiviști de a pune accent pe propagarea agresivă a luminii (scânteii, luciri, blițuri), în timp ce *orfismul* a pus în valoare muzicalitatea și sărbătoarea veselă, a împrăștierii razelor colorate. Lucrările cu halouri („Forme circulare”, „Ritmuri”) pictate de Robert Delaunay nu atrag și rețin privirea prin geometrizarea și configurarea cubistă a surselor luminoase, atât de mult cât impresionează prin tonalitățile optimiste ale culorilor, prin jocul dinamic al suprafețelor alăturate, prin impresia ambiguă de învârtire³.

În aceeași perioadă a începutului de secol XX, aventura culorii se desfășoară în zona *artei abstracte și nonfigurative* fiind semnalate tendințe tot mai variate, ce pun accent pe originalitatea expresiei plastice și numai uneori sunt susținute de un suport teoretic solid, pe când altele pur și simplu „se manifestă”.

Astfel, dacă *neoplasticismul* urmărește abstracția pură, geometrizarea formelor și reducerea la minimum a numărului de culori folosite (cele trei culori primare: R, A, G), pe de altă parte, arta lui W. Kandinsky, de asemenea abstractă, păstrează ceva din bucuria plină de viață a orfismului. Petele de culoare „căutate” sau spontane, picturale ori decorative, îmbinarea lor cu linia, punctul, valoarea, abundă de spiritualitate, transmit și trezesc emoție. Acesta este rolul operei de artă: de a sensibiliza privitorul, de a-i determina o stare de contemplație, chiar și atunci, sau mai ales când pictura nu-i dă privitorului mesajul de-a gata, nu-i dezvăluie forme recognoscibile. Culorile și formele ambigue îl invită să descopere sensuri și motivații, să găsească simboluri și înțelesuri universale.

Așa își justifică reprezentanții *expresionismului abstract* demersul plastic urmat în realizarea amplexelor pânze *colour field* și *action painting*. N-aș putea spune dacă pentru pictorii *informali* este mai importantă culoarea ori forma, linia sau alt element de limbaj plastic. Atât timp cât ei înșiși susțin că își propun să anime suprafața, să includă mișcarea, timpul, acțiunea și pe ei înșiși în pictură, înțeleg că arta lor este una care trebuie „gândită” sufletește, nu cerebral, în timp ce este privită și că la fel de ușor se poate găsi un sens în contemplarea albastrului infinit al pânzei lui Yves Klein, pe cât de clare ne par uneori motivele ce ne determină să reflectăm asupra nouă înșine.

Faptul că petele de culoare declanșează introspecția și comunicarea intrapersonală pare că scapă din vedere de multe ori, motiv pentru care, cel mai des se recurge la o analiză conceptuală ce lasă impresia că prioritară este evaluarea operei din câmpul vizual, din punctul de vedere al virtuozității artistului sau al calității tehnicii. Nu mai puțin, însă, trebuie luat în seamă impactul perceptiv și afectiv asupra privitorului, ce receptează senzorial energia luminoasă emisă de un imens ecran pictat în întregime cu aceeași tentă de o anumită lungime de undă. În definitiv, acesta este efectul căutat de acest gen de artiști (M. Rothko, B. Newman), în ale căror lucrări, culoarea în sine devine subiect.

Rigoarea compoziției, figurarea corectă a formelor plastice sau obținerea acordurilor cromatice juste rămân preocupări minime în cazul realizării acestor picturi, vizate fiind captarea privitorului într-un flux meditativ, nașterea emoției, determinarea reflecției și a contemplației. (Cf. Little S., ...*Isme. Să înțelegem arta*, Editura Enciclopedia Rao, București, 2005, p. 122)

Acestea devin singurele ținte pe care artiștii și le propun, în condițiile în care lucrările lor implică numai receptarea culorii și lasă impresia de spațiu infinit, adimensional și imobil. Privitorul este cel care

interacționează senzorial cu amplele suprafețe de culoare și fără a fi ghidat de altceva decât de propriile percepții, se supune unei terapii cromatice.

Bibliografie

- FORTUNESCU I., „*Bonnard*”, Editura Meridiane, București, 1980
LĂZĂRESCU L., „*Pictura în ulei*”, Editura Sigma Plus, București, 1996
LITTLE S., „...*Isme. Să înțelegem arta*”, Editura Enciclopedia Rao, București, 2005
PASSERON R., „*Opera picturală și funcțiile aparenței*”, Editura Meridiane, București, 1982
PERRUHOT H., „*Viața lui Seurat*”, Editura Meridiane, București, 1964

VIAȚA ECONOMICĂ ÎN PERIOADA INTERBELICĂ ÎN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA STUDIU DE SPECIALITATE

Prof. GRIGORE Georgeta

Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Târgoviște

Economia județului a evoluat în această perioadă, înregistrând progrese mai ales în domeniul industrial.

A fost o perioadă mai dificilă la început, urmată de redresare. După criza economică de la jumătatea perioadei a urmat o nouă redresare economică, astfel în 1934 investițiile au fost în continuă creștere. În 1927 investițiile au fost de 2,1 miliarde de lei, iar în 1938 au ajuns la 5,7 miliarde de lei, în special în industriile extractivă, textilă, chimică. (Enciclopedia României, vol. al II-lea, București, 1938, p. 169.)

Marea majoritate a societăților economice aparțineau particularilor. De stat ținea “Arsenalul Armatei” din Târgoviște, iar la Lăculețe se făcea pulbere și exista un depozit cu explozivi.

Una din cele mai importante ramuri economice ale județului era cea extractivă. Pe primul plan era extracția petrolului. Aceasta se făcea de pe terenuri puse în exploatare-1200 ha -în zona localităților Gura Ocniței, Ochiuri, Răzvad, Viforâta, Teiș, Aninoasa, Bucșani. În aceste suprafețe nu era inclusă localitatea Moreni, care din punct de vedere administrativ-teritorial era arondată județului Prahova.

Materialele folosite în industria petrolului erau aduse din Germania, Suedia, S.U.A., Anglia, Belgia, Franța, Olanda, Italia, Austria.

Petrolul brut sau prelucrat era în mare parte exportat în țări ca Germania, Cehoslovacia, Franța, Anglia, Italia.

Gaz metan se exploata la Bucșani, Glodeni, Dragomirești, Răzvad, Viforâta. (Statistica Industriei extractive, 1935-1939, București, 1939, p. 15)

Cărbunele, în fapt lignitul se exploata în zona deluroasă a județului. La Căndești, Făgețel, Mărgineanca, Vulcana Pandele, Mănești, Gheorghieni, Gheboieni, Șotânga, Doicești, etc. (Arhivele Statului, Județul Dâmbovița, Fond Prefectură, dosar nr. 401/1938, f. 46)

Industria chimică era reprezentată de două fabrici. Întreprinderea Frații Niculescu din Ulmi producea oxigen gazos, comprimat în tuburi de oțel și lichid. Avea doi lucrători calificați. Producea 75 714 m c oxigen în 1936, valorând 789 200 de lei, materia folosită-soda caustică. Cea de a doua fabrică, Romcar-Soc anonimă-funcționa din 1937 și era specializată în negru de fum. Materia primă erau gazele dezbenzinate din schela Bucșani. Forța motrice 75 H.P. Avea 15 muncitori, din care 4 calificați. Exporta

în Cehoslovacia. (Arhivele Statului, Județul Dâmbovița, Fond Camera de Comerț și Industrie Târgoviște, dosar nr.24/1937, f.116)

Industria textilă era bine reprezentată. Țesătura mecanică "Stan Rizescu" din Brănești avea în 1937 un capital de 60 milioane lei, 700 războaie de țesut mecanice, capacitatea de prelucrare de 1 milion kg fire de bumbac, în și cânepă. Avea 904 muncitori, din care 99 calificați. Valoarea producției a fost în 1937 de 158 912 de lei. Țesătura mecanică „Frații Brănescu” din Doicești avea 140 războaie mecanice, 178 de muncitori, iar valoarea producției a fost în 1937 de 12,4 milioane lei. Țesătura mecanică "Frații Ionescu" din Vulcana-Pandele avea 11 războaie mecanice, făcea pânză de casă (Ibidem, dosar nr.11/1935, f.1). Țesătura mecanică "Ionel Stănescu" din Șotânga-firmă individuală-avea 7 războaie mecanice cu picior. În această industrie se importau fire, mașini, produse chimice din Germania, Italia, etc, pentru necesitățile de producție. (Ibidem, dosar nr.24/1935, f.113)

Industria materialelor de construcții era reprezentată prin fabrica de ciment Fieni din 1923. Avea 2 cuptoare rotative și 2 grupuri de mori. Materiile prime folosite erau calcarul, marna, bauxita, piatra, pământul alb, gipsul, nisipul. Avea 790 de muncitori. Importa mașini și piese de rezervă. Fabrica "Dâmbovița"-proprietatea lui Al. Surugiu din Târgoviște, fabrica cărămidă, țiglă smălțuită, sobe de teracotă și faianță. Importa materie primă din Bulgaria. Mai existau fabrici de cărămizi la Valea Voievozilor, Viforâta, Lăculețe, iar la Pucioasa de var.

Industria electrotehnică era reprezentată de fabrica de becuri "Electrostar" din Fieni, din 1936, dar funcționând din 1937. Putea face 5 000 becuri zilnic, dar datorită cererii reduse producea 3 500. Materia primă și alte materiale ca baloane, tuburi, bastoane de sticlă, electrozi, socluri, argon era adusă din străinătate.

Industria alimentară era reprezentată de cele 5 mori sistematice, 2 în Târgoviște, câte una în Găești, Boteni și Băleni, 2 fabrici de spirt în Târgoviște și Colanu. (Ibidem, dosar nr.14/1935, f. 3)

Industria forestieră era reprezentată prin firme ca "Societatea anonimă forestieră din Moreni", din 1921, care exploata păduri de stat și particulare. Fabrica de cherestea Moreni făcea 100 000 bucăți de traverse și 10 000 vagoane de lemne pentru foc. Avea 1 500 de muncitori, valoarea producției ridicându-se la 56 milioane de lei. Societatea Foresta- Cobia producea în 1937 4 500m³ bușteni cu o valoare de 3,3 milioane lei. Producția era în creștere.

Industria hidroenergetică era reprezentată de Uzina hidroelectrică Doicești din 1930. Alimenta Bucureștiul cu electricitate. Avea 40-50 de muncitori (Ibidem, dosar nr.24/1937, f. 12)

Agricultura era o ramură importantă, aici lucrând o mare parte din populație. Era organizată în Camera agricolă și Serviciul agricol. Prima avea în atribuții introducerea semințelor selecționate adaptate fiecărei regiuni, îmbunătățirea raselor de vite, introducerea varietăților de pomi potrivit fiecărei regiuni

și îngrijirea lor. Serviciul agricol avea ca sarcini desăvârșirea reformei agrare, aplicarea legilor referitoare la agricultură, pomicultură, viticultură, zootehnie.

Județul era împărțit în 7 regiuni agricole, trei de șes la Târgoviște, Titu, Ghergani, două de șes și de deal la Bilciurești, Găești, două de deal la Voinești și Bogați și una de deal și de munte, aceasta fiind Pucioasa. (Ibidem, Fond Serviciul agricol, dosar nr.1/1935, f. 1-5.)

Iată cum era folosit terenul în 1937: (Ibidem, dosar nr.26/1940, f. 65.)

Arabil	143 582 ha
Grădini de zarzavat	1 378 ha
Fânețe	6 065 ha
Pășuni	26 543 ha
Livezi cu pomi	11 103 ha
Vii	1 578 ha

Principalele culturi erau cele de cereale, acestea ocupând aproape 80 % din totalul suprafeței arabile. Domina grâul cu 28 % din totalul cerealelor și porumbul cu 57 % în suprafața cultivată cu cereale.

În tabelul de mai jos apare distribuția tuturor cerealelor: (Ibidem, dosar nr.26/1940, f. 65.)

CEREALE	SUPRAFAȚA ÎN HA
Grâu de toamnă	32 926
Secară de toamnă	132
Orez de toamnă	2 505
Orez de primăvară	484
Ovăz	12 952
Mei	274
Porumb	65 017
Sorg pentru mături	13

Producția medie la ha varia de la munte la șes, de la proprietar la proprietar. Marii proprietari aveau un inventar aproape complet, foloseau rotația culturilor. Proprietarii mijlocii aveau și ei unelte și mașini agricole, putând folosi mijloacele moderne, în cele mai multe cazuri. Îngrășămintele chimice erau mai puțin cunoscute și folosite. Se utilizau mai mult îngrășămintele naturale, mai ales de către micii proprietari. Aceștia aveau deseori un inventar, metodele folosite fiind adesea înapoiate. Inventarul era sărac în ceea ce privește mașinile mecanice agricole, dar numărul lor era în continuă creștere.

Zootehnia era bine reprezentată în județ. Se creșteau cai, vite, oi, capre, porci. Existau două crescătorii de porci la Săcuieni și la Cărpeneș.

Pomicultura era bine reprezentată în jumătatea nordică a județului, predomina prunul cu 89 % din suprafață, apoi mărul, părul, etc. Zonele și comunele cele mai vestite erau Voinești, Bogați, Valea Mare, Pucioasa. În județ existau 29 de pepiniere particulare și 2 ale statului la Pucioasa și Doicești. Aceste ultime două aveau o suprafață de 325 500 m² cultivate cu pomi. Aici existau următoarele plantații: 105 100 pruni, 34 370 meri, 30 030 peri, 7 470 caiși, 670 vișini, 2 480 piersici, 500 nuci. (Ibidem, „Fond Prefectură, dosar nr.407/1938, f. 3 -7.)

Viticultura era răspândită în această perioadă mai ales în zona colinară. Se întâlneau plantații de viță de vie în localitățile Brănești, Glodeni, Lăculețe, Doicești, Aninoasa, Viforâta, Valea Voievozilor, Răzvad, Gura Ocnitei, Bucșani, Adâncă, Valea Mare. Soiurile cele mai cunoscute erau gordin, grasă, tămâioasă. În zona de sud viticultura era mai puțin dezvoltată.

În județ acționau în 1938, 7 bănci, acestea fiind societăți anonime. O deosebită dezvoltare în perioada interbelică au avut-o băncile populare. Existau 163 de unități cu 34 433 membri, având un capital social de 85 580 485 lei. Din acestea acordase în 1934 împrumuturi în valoare de 83 011 255 membrilor săi. (Enciclopedia României, vol. al II-lea, București, 1938, p.169.)

În județ existau 121 km de cale ferată, 55 linii principale și 66 linii secundare. Cele mai importante stații erau Titu, Târgoviște și Pietroșița. Drumurile totalizau 2 246 km lungime, drumurile naționale 270 km, iar cele județene 924 km. (Idem.)

SCURT ISTORIC AL BIBLIOTECONOMIEI ROMÂNEȘTI (II) -DE LA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL PÂNĂ ÎN ANUL 1943-

Bibliotecar ADAM Manuela Elena
Casa Corpului Didactic Dâmbovița

În timpul celui de-al doilea război mondial au fost distinse 500 de biblioteci înființate de *Casa Școalelor* și multe biblioteci din Transilvania înființate de *Astra*.

Personalități ca Nicolae Iorga, Dimitrie Gusti, Gheorghe Adamescu etc. la care se adaugă pleiada de bibliotecari formată de Biblioteca Academiei, încearcă o înviorare a activității bibliotecii sub toate aspectele ei. Analfabetismul constituia un fenomen de masă iar prezența bibliotecilor populare, în mediul rural, era destul de palidă.

Cărturarii noștri încep să ia o poziție critică față de lipsa de interes în privința culturalizării maselor.

P.P. Negulescu în expunerea de motive la proiectul de lege cu privire la reforma învățământului arăta: *"La 11 ani copiii dacă nu intră în alte școli cu caracter secundar sau similar sunt lăsați cu totul în părăsire din punct de vedere cultural. În viața reală a maselor populare însă, în care preocupările intelectuale lipsesc aproape cu totul, copiii nu pot găsi niciun îndemn de a se folosi de puțină știință de carte. Masele noastre populare nu citesc mai nimic și nici nu prea au ce, bibliotecile populare lipsind aproape cu totul și astfel absolvenții școlilor primare rurale uită cu timpul și puținul ce învățase"*. *Nicolae Iorga* în cuvântarea rostită în Camera Deputaților la 28 decembrie 1923 referindu-se la propunerile de buget alocate pentru dezvoltarea culturală a țării, critică vehement starea bibliotecilor și situația cu totul nesatisfăcătoare a producției editoariale. Nicolae Iorga interpellându-l pe ministrul Instrucțiunii Publice, întreba: *"Câte biblioteci aveți dumneavoastră în București? Una la Academia Română, unde trebuie să dăm noi semnătură ca să intre cineva. Capitala Țării Românești întregite, cu o populație așa de mare, fără o bibliotecă publică. O rușine cum nu se mai întâlnește în nicio țară din lume. Așa este în Iași, așa este în toate orașele. Sunt bieți oameni care cu stăruințe mari ajung să adune la un loc 200-300 de cărți. Trebuie să știți însă un lucru: la biblioteca săracă nu vine nimeni. Până nu se vor ridica palate și până nu se va da toată cinstirea care trebuie de către stat, până atunci nu vine lume acolo (...) și în materie de cărți, o carte costă și 65 de lei. Cu prețul acesta se vând nu numai cărțile de școală și și cele de literatură. Rezultatul? Nimeni nu mai citește nimic (...), nu cu o biată bibliotecă ca aceea a Casei Școalelor veți ajunge la rezultatul care se cere. Sunt oameni care ar vrea să citească și nu mai pot. Suma pe care o însemnați dumneavoastră acolo, domnule ministru, este cum ar fi o*

picătură de apă pe buzele însetate ale călătorului. El nu simte decât cu atât mai mult lipsa băuturii de care este însetat trupul lui (...) (în Buletinul cărții, nr.1, 1924).

Emanuel Bucuța critică și el statul pentru lipsa de interes a bibliotecilor publice, considerând pe bună dreptate că inițiativele particulare nu vor putea rezolva problema cititului în țară. Pentru a demonstra justetea afirmațiilor, dă chiar exemplul **Astrei**, menționând că, deși a acumulat multă experiență în organizarea bibliotecilor, dovedind inițiativă și cheltuid mulți bani și energie în acest scop, cu toate acestea rezultatele nu sunt nici pe departe cele care ar trebui să fie. Referindu-se la aceste biblioteci, **Emanuel Bucuța** constata că, *"multe dintre ele vor fi fost măcinate de vreme și tot atâtea vor fi fost arse sau risipite de război. De atâtea ori sub numele de bibliotecă se înțelegea un pachet trimis undeva, mai mult ca să fie împărțit, decât să fie păstrat și folosit ca un sâmbure pentru o viitoare grădină a minții (...)* paguba pentru puținul rămas este prea grea și pe de altă parte toate creațiile cele noi sunt în primejdie să ia aceeași cale de pierzanie" (în Buletinul cărții, nr. 9, 1924).

Emanoil Bucuța sesizând just că, fără o rețea de biblioteci bogată nu se va putea pune cu acuitate problema necesității bibliotecarului de profesie, între aceste două probleme existând o strânsă interdependență, atrăgea atenția în 1924 că, *"cu bibliotecile de astăzi, puține și neorganizate, cauza bibliotecarilor este dinainte pierdută"*. El pledează pentru o mai bună înzestrare a bibliotecilor cu cărți, pentru un bibliotecar calificat, instruit, având cunoștințe de specialitate, oricât de elementare. Intelectualii, cei mai valoroși din conducerea **Casei Școalelor** și a și a **Culturii poporului** (denumirea de după război), vor impune o serie de măsuri menite să ducă la redresarea situației bibliotecilor.

În 1922, în iulie, printr-o decizie a Ministerului Instrucției Publice, este numită o **Comisiune a bibliotecilor** sub conducerea lui Nicolae Iorga. Printre sarcinile acestei comisii, prioritară era avizarea unei completări judicioase a colecțiilor bibliotecilor școlare și populare. Comisiunea bibliotecilor își propunea elaborarea periodică a catalogului cărților ce urmau să fie achiziționate. În anii 1922-1923 întocmește o listă selectivă pe care Casa Școalelor trebuia să le procure pentru bibliotecile din subordine.

Influența acestui organism alcătuit din intelectualii de vază ai timpului a determinat elaborarea de către Ministerul Instrucției Publice în 1922, un nou regulament de funcționare al bibliotecilor școlare și populare.

Atmosfera favorabilă bibliotecilor a determinat creșterea numerică a acestora. După datele apărute în Buletinul cărții din 1924, la sfârșitul anului 1923, existau 4179 biblioteci școlare și populare, dintre care 3376 create în anii 1922-1923. În Transilvania și Banat funcționau 2196. La sate erau 1055, restul se găseau în mediul urban.

Saltul biblioteconomiei românești din perioada 1919-1943 este marcat și de o serie de lucrări care, într-un fel sau altul, dovedesc frământările și preocupările unor oameni înaintați și entuziaști,

dominați de un sentiment patriotic, hotărâți de a face tot ce depindea de ei pentru ca bibliotecile în general și bibliotecile publice în special sa-și poată îndeplini rolul social.

În ordinea aparițiilor cronologice amintim, *Buletinul cărții* condus de Perpessicius și Rmanoil Bucuța este o publicație periodică anulată care apare între 1923-1924. În apariția lui de 2 ani, prin conducere va constitui o tribună permanentă pentru dezbaterăa celor mai arzătoare probleme privind situația bibliotecilor și a pregătirii bibliotecarilor.

Gheorghe Adamescu reluând ideea publicării unor documente anuale, publică primul *Anuar bibliografic* pentru anul 1928, lucrare ce va apare în baza exemplarului legal. Este publicat în 1930. Cu 2 ani înainte Mihail Dragomirescu exprimându-și opinia privind problema bibliografiilor arăta că fără o bibliografie ca disciplină de sine stătătoare nu este posibil progresul științific. Tot în 1930 apare la Craiova, *Cartea misionarului* având ca subtitlu *Îndreptar cultural*, elaborat de *Gheorghe Mugur și Vasile Voiculescu*. Această lucrare este, de fapt, primul manual venit în sprijinul celor care se ocupau cu activitatea culturală la sate. Cel mai puternic mijloc de cultură e cartea și acest lucru este subliniat, adică rolul cărții în comparație cu celelalte mijloace de culturalizare. Fără să conteste progresul și ajutorul adus culturii de mijloacele moderne, autorii subliniază ideea că aceste mijloace nu pot înlocui cartea, "acest prieten și sfetnic bătrân al omului". Catalogul introdus în lucrare recomandă cărțile care ar trebui să circule cu prioritate în lumea satelor. Aceste cărți sunt grupate pe colecții. Cărțile pentru copii constituiau un compartiment separat în acest catalog.

O contribuție la ridicarea prestigiului culturii românești prin intermediul bibliografiei o aduc soții *Alexandru și Geta Rally*, care publică la Paris, *Bibliografia franco-română*.

În anul 1922 N. Georgescu-Tistu publică *Bibliografia literaturii române*, conținând lucrări exacte și complete.

În anul 1933 apare *Catalogul bibliotecilor populare* sub conducerea lui Dimitrie Gusti. În introducerea se menționează că acest catalog semnaleză cărți și publicații de la cele mai multe edituri ale țării. Autorul consideră necesară completarea periodică a catalogului cu noi apariții pentru a fi actualizat. Pe acea vreme sursele bibliografice erau foarte rare. Dându-și seama că pentru bibliotecari sunt importante bibliografiile adnotate, Dimitrie Gusti structurează catalogul după subiectul tratat, după vârste și interes. Pentru prima data la noi, un catalog al bibliotecii recomandă și partituri și discuri, pentru a contribui la educația muzicală a poporului. Dintre cărțile pentru copii sunt recomandate 100 de volume pe vârste: 7-9 ani, 9-11 ani, 11-15 ani. Ultimele pagini ale acestui catalog constituie o bibliografie specială a lucrărilor din care se va citi la ora de șezătoare.

Emanoil Bucuța care este conducător al revistei *Boabe de grâu* în care publică articole privind bibliotecile, elaborează și o lucrare de mare folos practicii bibliotecii. Trecând în revistă tot ce se realizase

la noi în materie de tehnici bibliotecare, el ia poziție față de unele neajunsuri și își exprimă punctele de vedere privind problemele activității bibliotecii și pregătirea bibliotecarului.

Ideea că bibliotecile sătești fără un bibliotecar pregătit vor rămâne doar niște încercări neizbutite de a face din bibliotecă un mijloc de culturalizare a maselor străbate ca un fir roșu întreaga lucrare. În sprijinul pregătirii profesionale a bibliotecarului apare în 1938 culegerea lui **N. Georgescu-Tistu, Orientări bibliologice**. Din această carte, în articolul "*Pregătirea bibliotecarului și bibliografului după unele aprecieri critice ale realizărilor obținute*", schițează un program de pregătire bibliotecară cu prevederi avansate și moderne. În încheierea articolului autorul adaugă reticent: "*Dar e mai prudent a sfârși articolul înainte de a păși prea departe în țara viselor*".

În anul 1943, fiind un început al acțiunilor de îndreptare în sprijinul biblioteconomiei și a pregătirii de specialitate, apare **Manualul bibliotecarului** de **Barbu Theodorescu**, care este prima lucrare de acest gen la noi. Cu toate neajunsurile sale, este o lucrare destul de completă și sistematică pentru perioada respectivă.

O lucrare asemănătoare din punct de vedere al utilității apăruse deja în anul 1940, având ca arie de aplicabilitate mai restrânsă și anume, **Instrucțiuni provizorii pentru funcționarea serviciilor bibliotecilor Academiei Române**. Mai trebuie amintite **Lecțiile de bibliologie, biblioteconomie și bibliografie**, ținute la Școala de arhivistică sau în cadrul conferințelor de bibliologie din București și Cluj Napoca. La Cluj Napoca o activitate bibliologică deosebită o desfășoară **I. Crăciun**, inițiatorul colecției **Biblioteca bibliologică**.

Bibliografie

- BULUȚĂ, G., PETRESCU, V.. – Bibliologia românească: idei, portrete, controverse: Editura Bibliotheca, 2008.
- CORBU, G., MĂTUȘOIU, C.. – Pagini despre bibliotecă. Antologie literară, București: Editura Bibliotecii Pedagogice Naționale "I. C. Petrescu, 2002.
- DIMA-DRĂGAN, C.. – Biblioteci umaniste românești. Istoric. Semnificații. Organizare, București: Editura Litera, 1974
- GEORGESCU, T. N. – Cartea și bibliotecile. Studii de bibliologie, București: Editura Științifică, 1972.
- RAREȘ, N. – Bibliologie generală, București: Pro Universitaria, 2006.
- THEODORESCU, B.. – Istoria bibliografiei române, București: Editura Enciclopedică Română, 1972.

ISSN 2559 - 5849
ISSN-L 1583 - 249X